ښځه او حقوق ئې

نجلۍ او نکاح ئې

اسلام څه وايي،

غربپالي مېرمني څه غواړي؟

حکمتيار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

عنوان **صفحه**

مقدمه ۱
آيا د نكاح لپاره يوازي د زوجينو توافق كافي دئ؟................................ ۹
په نكاح كي د جانبينو توافق شرط دئ... ۱۶
آيا په ازدواج كي د ولي موافقه د ښځي پر آزادۍ تېرى دئ؟..................... ۱۸
د ژوند همسفر په احتياط او دقت سره انتخاب كړئ ۱۹
د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواكو ديني دنده.............................. ۲۱
د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ كه رشد؟ ۲۹
د ښځي او مېړه حقوق يو پر بل ۳۷
آيا مېړه حق لري خپله مېرمن ووهي؟.. ۳۹
د زوجينو تر منځ په كورنيو چارو كي د مشورې سپارښتنه........................... ۴۴
د كورنۍ اهميت.. ۴۵
د كور حرمت.. ۴۷
څوك به د كورنۍ مدير او قيم وي؟ ۵۳
آيا تر يوې مېرمني زياتي ښځي درلودل جرم دئ؟ ۵۷
ولي د طلاق واك نارينه ته سپارل شوى؟.. ۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کونډي او حقوق ئې ۶۸
کونډي او مطلقه مېرمني د خپل مېړه د انتخاب حق لري ۶۹
د مېږوښو په اړه د اسلام لارښوونه ۷۲
آیا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟ ۷۷
له زاني او زانیه سره د نکاح حکم ۱۱۰
نامحرم سړي او نامحرمي ښځې ته کتل ۱۱۲
له نامحرم سره خلوت ۱۳۱
د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پايلي ۱۳۲
د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟ ۱۳۶
ولې په ګواهي کې دوه مېرمني له یوه نارینه سره برابري دي؟ ۱۴۸
ولې لور ته د زوی په پرتله نیمايي میراث ورکول کېږي؟ ۱۵۰
اسلام او مریيتوب ۱۵۳
غرب او د ښځو حقوق ۱۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

په دې وروستيو کې د (قانون منع خشونت عليه زنان) تر نامه لاندې يوه سپېره، کچه او زمورږ د مؤمن ولس د معتقداتو ضد ليکنه په څو پاڼو او مادو کې ولسي جرګې ته د تصويب لپاره وړاندې شوه، دا ليکنه څلور کاله وړاندې په ۱۳۸۸کال کې د کابل حکومت جمهور رئيس له لوري د قانون په توګه توشيح شوې، اړوند ادارو ته د تعميل لپاره لېږل شوې، په تېرو څو کلونو کې د نافذ قانون په توګه مراعات شوې او له مخې ئې ځينو ته سزاګانې ورکړې شوې!! د دې سپېرې ليکنې ګڼ شمېر مادې د اسلام د صريحو احکامو خلاف، د افغان ولس د غوره او منل شوو دودونو ضد او د هغه قانون مغاير دي چې د کابل امريکايي حکومت ئې د اساسي قانون په نامه يادوي!!

دا قانون نه يوازې د محتوى له پلوه ډېر ډېر پربوتي او د افغان مسلمان ولس د معتقداتو، عنعناتو، دود دستور، او افغاني فرهنګ او کلتور مغاير دئ بلکې الفاظ او د الفاظو ترکيب ئې هم رکيك، غيرمعياري، کچه، د رسمي قاموس او ملي ترمينالوژي خلاف او ورداتي دي. ګڼ شمېر مادې ئې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښرګنده توګه له صریحو اسلامي اصولو سره تضاد او تعارض لري. د جمهور رئیس له لوري د دې قانون توشیح ښیي چې د کابل لاس پوڅی حکومت څومره ذلیل، پردی واك، د اسلام، ملي هویت او افغاني کلتور په وړاندې څومره بې باك او بې پروا او د خپلو حامیانو د ارضاء لپاره څنګه هر کار ته چمتو او لاس پر سینه ولاړ دئ!!

د هغو ناولو څېرو جسارت د حیرانتیا وړ دئ چې دا سپېرې پاڼې ئې د قانون په توګه وړاندې کړې دي، هغه ئې منلې دي، لاس لیك کړې ئې دي، او ځینو بې وزلو او مظلومانو ته ئې د دې قانون مطابق سزاګاني ورکړې دي. د دې قانون په وړاندې د هغو څېرو سکوت او رضایت او په دې څلورو کلونو کې د هغه په ضد له څه ویلو ډډه کول هم د حیرانتیا وړ دئ چې ځان ته مسلمان وايي او د کابل مرتد لاس پوڅي امریکایي حکومت ته د اسلامي حکومت نوم ورکوي!!

دا قانون په اصل کې د اسلام په ضد د صلیبي ښکېلاك د کرکجن پراخ فرهنګي او تبلیغاتي جنګ یوه بله بېلګه ده، هدف ئې نه د ښځو د حقوقو تأمینول دئ، نه د دې مظلومې ټولنې ژغورنه او نه د دوی په خلاف د تشدد مخنیوی، په دې سپېرو پاڼو سره ئې یوازې دا هڅه کړې چې د ښځو د ځینو اسلامي حقوقو او وجائبو او په دې اړه د اسلام د ځینو اصولو او لارښوونو په اړه پوښتنې راولاړې کړي او هغه د ښځو د انساني حقوقو او عدالت خلاف وښيي، دا ئې د تشدد بارز او ښرګند موارد ګڼلې: نارینه ته تر یوې ښځې د زیاتو نکاح کولو حق، د ښځې د پلار او بل ولي موافقه په نکاح کې ضروري

(c) ketabton.com: The Digital Library
ګڼل، د نارینه قیمومیت په کورنۍ کې، خاوند ته دا حق ورکول چې خپله مېرمن د نشوز او اعراض په صورت کې وهلی شي، له کوره د مېرمني په وتلو کې د مېړه د موافقې لزوم، له نامحرم سره د مېرمني له خلوت او یوازې لیدلو ممانعت، د طلاق حق یوازې مېړه ته ورکول،... په قانون منع خشونت علیه زنان کې نه یوازې دغو مواردو ته د جرم په سترګه کتل شوي بلکې عامل ئې د سزا مستحق ګڼل شوی!!

د دې قانون مسوده د یوې امریکایي مېرمني له لوري وړاندې شوې او ژباړه ئې د یوه ایراني له لوري شوې، په ژباړې کې ئې ګڼ شمېر داسې ایراني اصطلاحات راغلي چې زموږ د ملي ترمینالوژۍ خلاف دي، چې څو بېلګې ئې دا دي: استان کابل د ولایت کابل پر ځای، دادستاني د څارنوالۍ پر ځای، دادګاه د محکمې او قضاء پر ځای، رئیس دادګاه اختصاصي خانواده د محکمه اختصاصي خانواده پر ځای، معاون وزارت بهداشت د معین وزارت صحت پر ځای، معاون وزارت دادګستري د معین وزارت عدلیه پر ځای، معاون وزارت امور کشور د معین وزارت داخله پر ځای، معاون وزارت آموزش و پرورش د معین وزارت معارف پر ځای، وظایف وزارت بهداشت عمومي د وظائف وزارت صحت عامه پر ځای، وظایف وزارت کشور د وظائف وزارت داخله پر ځای، وظایف وزارت دادګستري د وظائف وزارت عدلیه پر ځای، تدابیر پیشګیرانه د تدابیر احتیاطي پر ځای، کوتاه مدت د قصیر المدت پر ځای، مجلس نمایندګان د ولسي جرګې پر ځای، به علاوه واګذاري د علاوه بر واګذاری پر ځای او ډېر نور.... دا اصطلاحات په یوه قانون کې کارول خو آخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته پرېږدئ په مطبوعاتو کې د هغوی کارول هم د قانون خلاف عمل او د پردي فرهنګ تحميلولو شرمناکه هڅه ده. متأسفانه ځيني چي په خپله غولېدلي او د نورو غولولو هڅه کوي وايي: دا الفاظ په ايراني فارسي او افغاني دري کې شريك دي نو ځکه ئې کارول مانع نه لري، په داسي حال کې چي دا يوه مغالطه ده، استان يو ايراني خاص نوم دئ چي د ولايت لپاره وضع شوی، وزارت کشور يو خاص ايراني نوم دئ چي د داخله وزارت لپاره وضع شوی او همداسي ټول نور اصطلاحات، پوښتنه دا ده چي تاسو له دې پرته چي ايراني فرهنګ رائج او ايرانيان ارضاء کړئ بله څه موخه درلودی شئ او کوم مجبوريت دې ته اړ کړي يئ؟ ولي مروج افغاني نومونه پرېږدئ او نامأنوس پردي نومونه کاروئ؟ کاش تاسو يوازي پښتو نومونه دري ته اړولی، تاسو خو ټولو افغانانو ته منلي او پېژندل شوي عربي الفاظ هم ايراني ته اړوئ!!

د ۱۳۹۲ کال د جوزا په مياشت کې دا سپېرې پاڼي ولسي جرګې ته د بحث او تصويب لپاره وړاندي شوې، ولي وړاندي شوې، چا وړاندي کړې، موخه ئې څه ده، دا هغه پوښتني دي چي ډېر ژر به ئې حقيقت جوت شي. د ولسي جرګې په غونډې کې هغو مېرمنو په ډېر جسارت سره له دې قانون دفاع کوله چي د يوناما د سوټې په زور ولسي جرګې ته رسول شوې دي، دوی ويل: دا قانون د جمهور رئيس له لوري توشيح شوی، عملاً نافذ دئ، او دې ته ضرورت نشته چي په ولسي جرګې کې تر بحث لاندي ونيول شي. ځينو ئې ويل: که دا قانون لغو شي نو نه يوازي زموږ د تېرو دولسو کلونو لاسته راوړني به په اوبو لاهو شي بلکي د ټولو غربي هېوادو مرستي به هم بندي شي!! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

گواښ په لومړي سر کې د هغې امریکایي مېرمنې له لوري په رسنیو کې څرګند شو چې د دغه قانون لومړنۍ مسوده د هغې له لوري وړاندې شوې او هغو افغانې مېرمنو ته سپارل شوې چې امریکایانو د ښځو د حقوقو د مدافعینو په نامه ګمارلې دي، د ملګرو ملتونو سرمنشي بانکي مون هم د دې قانون ملاتړ وکړ او د کابل حکومت چارواکي ئې وګواښل چې د دې قانون د لغو په صورت کې به د مرستندویو هېوادو غبرګون سخت وي!! د ولسي جرګې دننه او بهر ځینو استازو، علماوو، خطیبانو، استادانو، لیکوالانو، مېرمنو، محصلینو او ځوانانو مثبت او منفي عکس العملونه درلودل، غربپالو څېرو، په غربي هېوادو پوري تړلو خبري او تصویري رسنیو د دې قانون په حمایت کې او د هغو کړیو د دریځ په رد کې پراخې تبصرې درلودې چې دا قانون ئې د اسلام خلاف ګڼلی. ما د ځینو مؤیدینو او مخالفینو نظریات د رسنیو له لارې اورېدلي، د ځینو اسلامپالو شخصیتونو دریځ او غبرګون مې په زړه پوري او د قدر وړ موندلی، خو هغه مې کافي او شافي نه دئ انګېرلی، ښایي د هغو محدودیتونو له کبله چې پر دغو رسنیو لګول شوي او د دغو رسنیو د هغه مأموریت له مخې چې ورپه غاړه دئ د دې قانون د مخالفینو آراء په سمه او صحیح توګه نه دي منعکس شوي، دا راته ضروري وبرېښېده چې په دې اړه لږ تفصیلي بحث وشي. په مقدمه کې ئې څو عرائض لرم:

- که تاسو په هېواد کې مزدوري غربپالې خبري او تصویري رسنۍ تعقیب کړې وي، هغه چې د هېواد له اشغال وروسته رامنځته شوې، شمېر ئې نږدې پنځوس تلویزیوني شبکو، یوسل پنځوس راډیوګانو او زر نشریو ته رسېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نه نوي سلنه ئې د بهرنيو له لوري تمويل او توجيه کېږي، خپروني ئې د پرديو د ګټو پر محور څرخي، ځوانان د اخلاقي فساد، له دين بغاوت، له خپل ملي هويت پردي توب، له منلو افغاني دودونو سره دښمنۍ ته بلي، موسيقي، نڅا، ګنده سندري، بربنډ او د اخلاق ضد غربي، هندي او ترکي سيريالونه خپرول، قمار، شراب او نورو ګنده کارونو ته د ځوانانو تشويق، د دغو رسنيو محوري خپروني دي، مأموريت ئې دا دئ چي د افغان ولس نوی نسل په ځانګړې توګه مېرمني تر فکري او اخلاقي يرغل لاندي ونيسي، له خپل سپېڅلي ديني هويت او ملي دود دستور ئې لري او د پرديو سپك او مبتذل تقليد، غلامۍ او مرييتوب ته ئې چمتو کړي. ډېری خبريالان او تحليلګران ئې کمونيستان، بې هويته غربپال او دين دښمن ملحدين دي، قومي، ژبني، سمتي او مذهبي اختلافات راولاړوي، د مېرمنو په اړه دا وينا چي افغانستان دوی ته ستر زندان دئ، له خپلو انساني حقوقو محرومي دي، په کورنۍ کي تر تشدد لاندي دي، او دا ټول نه د دې لپاره چي د ښځو انساني حقوق تأمين شي بلکي د دې لپاره چي هغوی د غربي ګنده فرهنګ منلو ته چمتو کړي، دا صحيح ده چي په ډېرو مواردو کي افغان ښځي له خپلو انساني او اسلامي حقوقو محرومي دي، خو څومره امتيازات چي اسلام ښځو ته ورکړي په هيڅ دين، مذهب او نظام کي ئې نشو موندلی، څومره چي په افغانستان کي ښځو ته په درنه سترګه کتل کېږي نه ئې په اروپا کي بېلګه موندلی شو او نه په امريکا کي، افغان نارينه تر ښځو زيات له محروميتونو سره مخامخ دي، نارينه ته هم د واده مهر، ولور او نور مصارف ورپه غاړه دي، هم د خپلي مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

او اولاد مصارف، باید شپه ورځ کار وکړي چې د دغو مصارفو له عهدې ووځي، که په داخل کې کار ونه مومي پاکستان او ایران ته ځي، شاقه کارونه کوي، نیول کېږي، ځورول کېږي، وژل کېږي، کړاوونه ګالي چې د خپلې مېرمنې او کورنۍ جامه، خوراك او دوا درمل برابر کړي، دا ټول کړاوونه د نارینه په غاړه وي، یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، له ډېرو کونډې او یتیمان پاته شول، خو ټول د خپلوانو په غېږ کې وپالل شول، له ټولو هغو اقتصادي ستونزو سره سره چې افغانان ورسره مخامخ دي، هرچا دا د خپلو اسلامي او افغاني اخلاق او غیرت خلاف او د مروت منافي خبره ګڼله چې د کورنۍ کونډه او یتیم ئې سؤال ته اړ شي، که داسي حالت په کوم اروپایي هېواد راغلی وی خدای خبر چې کونډې او یتیمان به ئې له کوم دردناك برخلیك سره مخامخ شوي وو، دا نن او په دې یویشتمي پېړۍ کې، د اروپا او امریکا په هر لوی ښار کې په زرګونو ښځې د خپل عزت خرڅولو له لاري خپل معیشت تأمینوي، یوازې د لندن په ښار کې اویا زره مېرمني؛ دې ګنده او د انساني فطرت خلاف کار ته اړې شوې او دولت ته د خپلو عوائدو کمیشن ورکوي!!

- د دغو مزدورو رسنیو په لومړیتوبونو کې څو سپېره او کرکجن موارد په څرګنده توګه تر سترګو کېږي: ۱- هغه څه غندل چې دوی ئې د مرد سالاري په نامه یادوي او هدف ئې د نارینه قیمومیت او مدیریت په کورنۍ کې غندل او ختمول او د کورنیو افغاني جوړښت له منځه وړل دي، ۲- نڅا، سندرو، شراب، قمار، بربنډتوب، اسلامي اصولو ته شا کولو او ملي دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لګته وهلو ته د مېرمنو هڅول، ۳- د مبتذلو غربي، ترکي او هندي فیلمونو له لارې د الحادي او دین دښمن غربي فرهنګ په ګنده خم کې د مېرمنو رنګول، ٤- اسلام او زموږ ملي عنعنات د هغو ستونزو اصلي عامل ګڼل چې ولس په عامه توګه او افغان مېرمني په ځانګړې توګه ورسره مخامخ دي، ٥- د مېرمنو په ضد هغه تاو تریخوالی چې منشأ ئې جهل او له اسلامي لارښوونو لرې والی دئ اسلام ته منسوبول او دا په داسي حال کې چې دغه تاو تریخوالي له هغه وروسته پراخ ابعاد غوره کړل چې زموږ هېواد صلیبي ځواکونو اشغال کړ او دغه رسنۍ ئې د اخلاقي فساد خورولو لپاره رامنځته کړې، د همدغو له کبله وو چې په هېواد کې په پراخه پیمانه د نیشه ئي توکو د کر او تولید لړۍ پیل شوه؛ په شرابو او مخدره موادو د ځوان نسل په ځانګړې توګه د افغاني مېرمنو روږدي کېدو لړۍ پیل شوه، او په همدې تناسب د مېرمنو له لوري د ځان وژنو کچه په بې سابقه توګه لوړه ولاړه، کورنی تاو تریخوالی زیات شو، په ناموسي قتلونو کې زیاتوالی رامنځته شو، د طلاقونو او د کورنیو د متلاشي کېدو کچه لوړه شوه.

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د نکاح لپاره یوازي د زوجینو توافق کافي دئ؟

غربپالي مېرمني او د دوی غربي استادان د نکاح په اړه په دوو خبرو ډېر ټینګار او اصرار کوي: ۱- یوازي د ښځي او سړي تر منځ خپل منځی توافق د نکاح لپاره کافي ګڼي او د دواړو لوریو د خپلوانو (مور، پلار او بل ولي) توافق ضروري نه بولي، ۲- دې ته ترجیح ورکوي چي نکاح د ځوانۍ او پېغلتوب په لومړیو کي ترسره نشي، موخه ئې یا دا ده چي د ژوند دا برخه د آزاد جنسي تلذذ په حالت کي تېره شي او یا دا چي په واده کي ځنډ د نفوس زیاتوالي په مخنیوي کي ممد دئ .

په دغو دواړو مواردو کي د دوی دریځ نه یوازي د اسلام خلاف دئ بلکي د علم، عقل او فطرت خلاف هم دئ، په دې اړه څو خبري د یادولو وړ دي:

- علمي څېړنو ثابته کړې ده چي څوك په ځوانۍ کي واده وکړي اولاد به ئې تر هغه چا زیات روغ، پیاوړی او له عقلي پلوه وړاندي وي چي په زړښت او له دېرش کلنۍ وروسته واده کوي.
- د غرب آزاد، ګنده، غیر مهذب او غیر قانوني جنسي تعلقاتو وښوده چي دا بې مهاره جنسي شذوذ انسان او انساني ټولني ته څومره ستري ستونزي راولاړوي، د ایډز خطرناکه او وژونکي بیماري د همدې غیر فطري ښکارندویي زېږنده ده او ورځ په ورځ زیاتېدونکي ناموسي قتلونه له دغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتني خروبه کېږي.

- کله چي انسان د بلوغ سن ته ورسېږي، له فطري او جسمي پلوه د ازدواج وړتيا ترلاسه کړي، ولي او د کوم علمي او عقلي دليل له مخي به د هغه ازدواج ناسم او غير مجاز عمل ګڼو؟!! په ټولو ژوو کي دا فطري قانون نافذ او مرعي الاجراء دئ چي هر يو ئې له بلوغ وروسته ځان ته جوړه غوره کوي او بېله کورنۍ جوړوي، ولي به انسان له دې عمومي، فطري او طبيعي قانون مستثنی کوو، د دې استثناء لپاره به کوم علمي او عقلي دليل وړاندي کوو؟!!

- د ازدواج د ځنډولو منصوبه د هغو له لوري وړاندي شوې چي د انسانانو د ږېرښت د اقتصادي ستونزو عامل ګڼي، دا په داسي حال کي چي د نړۍ اقتصادي ستونزي له هغه ظالمانه اقتصادي نظام راولاړي شوې چي د امکاناتو د غيرعادلانه وېش له کبله رامنځته شوی.

قرآن دا د فرعوني نظام يوه اساسي نښه ګڼي چي د مظلوم، مستضعف او بې وزلي قوم له ږېرېدو به وېره لري او د دوی د شمېر راکمولو هڅه به کوي. قرآن وايي: فرعون د بني اسرائيلو د زامنو د وژلو لړۍ په دې موخه پيل کړه چي دوی په ضعف او ناتوانۍ کي وساتي او پرې نږدې شمېر ئې زيات شي، قرآن د بني اسرائيلو لپاره د (مستضعف) اصطلاح کارولې، په دې لفظ کي دغه معنی نغښتې ده چي حاکم نظام په ناتوانۍ او ضعف کي د دوی د ساتلو هڅه کوله. دا اوس چي تاسو ګورئ غرب او په سر کي ئې امريکا، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چي د درېيمي نړۍ ولسونه دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته اړ کړي چي د اولاد پیدا کولو بهیر کنټرول کړي او د خپل نفوس د سریع زیاتوالي مخه ونیسي، دوی خلکو ته دا وایي چي د نفوس زیاتوالی د فقر باعث دئ، حال دا چي په زمکه کي د رزق او روزي موجود وسائل هومره دي چي د موجوده شمېر څو برابره انسانانو ته روزي ورکولی شي، په ټولنه کي فقر او لوږه له دې نه ده راولاړه شوې چي د رزق او روزي وسائل د نفوس په تناسب نه دي، برعکس د فقر اصلي عامل د زمکي د وسائلو او شتمنیو غیرعادلانه وېش دئ، دا ستونزه له طبقاتي نظام راولاړه شوې، دا د غرب د پانګوال او ظالمانه اقتصادي نظام زېږنده ده. دا د انسانانو له خپلو ظالمانه تصرفاتو او غیرعادلانه وېش راولاړه شوې ستونزه ده چي د شتمنیو لویه برخه ئې د محدود شمېر شتمنو په لاس کي ده او اکثریت ئې د ژوند له ضروري اړتیاوو محروم دي او همدغو محرومانو ته په دروغو ویل کېږي چي ستاسو د فقر او لوږي وجه د نفوس زیاتوالی دئ، شمېر مو کم کړئ، د ازدواج نېټه د عمر پای ته وځنډوئ، په یوه او دوه اولادونو اکتفاء وکړئ چي اقتصادي ستونزه مو حل شي. د تېري زمانې فرعونیانو ئې زامن په چاړو حلالول خو د اوس زمانې فرعونیان ئې په څو تابلیتونو د مور په رحم کي وژني.

دې ته مو باید پام وي چي د بني اسرائیلو د عروج او زوال په قصه کي هغه ثابت الهي سنن توضیح شوي چي تل تکرارېږي، انساني تاریخ په حقیقت کي د هغو پېښو د تکرار اوږده قصه ده چي د بني اسرائیلو په قصه کي ئې تاریخي بېلګي ګورو. هره زمانه ځانته فرعون لري او په مقابل کي ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسی علیه السلام په څېر یو مجاهد، تل به ګورئ چې د مجاهدینو په لیکو کې ټګمار سامري راپیدا شي او مجاهدین د الله له بندګۍ د سخوندر په څېر د یوه جعلي او کاذب معبود بندګۍ ته بیايي، د زماني په هر پړاو کې به د بلعم بن باعوراء په څېر د ټګمارو مذهبي مشرانو شاهد وئ، هغه چې دین په دنیا پلوري، د مذهب تر نامه لاندې د فرعون ملګرتیا او د موسی مقابله کوي، تل به قارون د فرعون په خوا کې ګورئ او فرعوني نظام به د خلکو د زامنو د وژلو او د ولس د شمېر کمولو هڅه کوي!!

قرآن نه یوازې د فرعون په قصې کې د نفوس کمولو هڅه فرعوني نظام ته منسوبوي بلکې په لاندې آیت کې د خلکو مال په ناحقه خوړل د خلکو له وژلو سره مترادف ګڼي او دواړه څنګ په څنګ کې یادوي او فرمايي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٢٩ النساء: ۲۹

اې مؤمنانو! مالونه مو په خپل منځ کې په ناروا مه خورئ، مګر دا چې ستاسو د رضامندۍ تجارت وي او ځان وژنه مه کوئ، یقیناً چې الله درباندې مهربانه دئ. او چا چې په تېري او ظلم سره دا کار وکړ، حتماً به ئې اور ته ننباسو او دا خو الله ته آسان دئ.

په دې مبارکو آیتونو کې د مسلمانانو ترمنځ د اقتصادي اړیکو په ارتباط څو اساسي لارښووني شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په ناروا به يو د بل مال نه خورئ. په دې کې ټولو هغو ناروو لارو ته اشاره شوې چې اسلام حرامې کړې، ربا، قمار، احتکار، دوکه، رشوت، د حرامو شيانو تجارت او نور.
- تجارت درته جائز دئ، په دې سره کولی شئ يو له بله جائزه ګټه ترلاسه کړئ، خو په تجارت کې به د طرفينو رضايت په پام کې نيسئ، يو به د بل له مجبوريتونو ناروا ګټه نه اوچتوي.
- له ځان وژلو ډډه وکړئ، مبادا د فقر له وجهې او يا د فقر له وېرې ځان يا خپل اولاد ووژنئ. د الله له رحمته مه مأيوسه کېږئ.
- خو که دا انسان وژنه له ظلم او تېرې راولاړه شوې وي او د انسانانو د مرګ او وژل کېدو عامل ظلم او تېرى وي، نو دا ظالمان او تېرى کوونکي دي د الله عذاب ته انتظار وکړي. د دې معنى دا ده چې مبادا کوم انسان په ظلم او تېرې سره ووژنئ او يا داسې اقتصادي نظام رائج کړئ چې د نېستمنو د مزيد نېستمن کېدو باعث شي او د دوی په تدريجي مرګ منتج شي. دا اوس چې غربي استعمار په نړۍ باندې کوم اقتصادي نظام مسلط کړی، نړۍ ئې په بډايو او فقيرو هېوادو وېشلې، يو له ډېرو خوړو چوي او بل د يوې ګولۍ وچې ډوډۍ له نه موندلو مري، يو د پړسوب او پرېړتوب بيماريو لپاره دواګانې او علاجونه لټوي او بل سل او ملاريا وهلی، د هډوکو له پاسه ئې له پوستکي پرته بل څه نشته، يو په سترو سترو افسانوي بنګلو کې هم قانع نه وي او بل يا له زړوکو جوړې شوې خېمې کې يا له ټيم جوړې شوې ګوډلې کې د ژمي سړې شپې يا د دوبي تودې ورځې تېروي، د غرب ظالمانه پانګوال نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوري په څېر د وروسته پاته هېوادونو د مظلومو ولسونو ويني زبېښلي، ظالم او بې رحمه حکومتونه، جنرالان او پاچايان ئې ورباندي مسلط کړي، د دوی شتمنۍ ئې غارت کړې، يوه ټوټه اوسپنه او پلاسټيك د سرو زرو په بيع ورباندي پلوري، جنرالان ئې شتمنۍ په وسلو مصرفوي خو دا وسلي د دې پر ځای چي د دښمن په ضد استعمال شي پخپله د ولس د ځپلو لپاره کارول کېږي، په تېري پېړۍ کې به استعماري ځواکونو د خپل فوځ په زور ملکونه نيول او خپلو کمپنيو ته به ئې سپارل، خو اوس د دغو هېوادونو خپل فوځونه دا کار ورته کوي. ځو جنرالان په ارزانه بيع واخلي، هم فوځ د دوی په ولکه کې راشي او د قيامونو د ځپلو لپاره ترې کار اخلي او هم د کودتاګانو له لاري نظامونه او چارواکي ئې يو په بل بدلوي. د قرآن په دغه وينا کې دا ټول حقائق توضيح شوي، واقعاً چي په ناروا سره د خلکو مال خوړل، د انسانانو د مرګ او هلاکت لوی عامل دئ.

- اسلام د نکاح تړون ته د داسي تعهد او تړون په سترګه ګوري چي د دوو انسانانو (نر او ښځي) تر منځ د يوه نوي ګډ ژوند بنسټ جوړوي، يوه نوې کورنۍ رامنځته کوي، د نسل د دوام شرائط برابروي، اولاد ته د پالني او روزني مصئون او خوندي غېږ جوړوي، د انسان جنسي اړتيا له قانوني او صفا لاري رفع کوي، په دې نکاح سره دواړه لوري په خپلو کې ژمنه کوي چي د ژوند په سفر کې به ځنګ په ځنګ وړاندي درومي، په ملګرتيا کې به ئې وفا، اخلاص، مينه او صداقت وي، د يوه غېږ به د بل لپاره داسي پناه ځی وي چي له جنسي انحراف ئې ساتي، اسلام په نکاح کې د جانبينو د توافق او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نوموړي تعهد او ژمني ترڅنګ دا هم ضروري ګڼي چي نکاح د جانبينو د کورنيو او اولياءو په رضايت او توافق ترسره شي، موخه ئې د اولاد درلودل او د يوې نوې کورنۍ جوړول وي، د نکاح ژمنه او تړون قانوني او څرګند وي، نور هم پرې خبر شي، د دې لپاره ئې د وليمې په نامه محفل جوړول او خلك ورته رابلل غوره دود ګڼلی او حتی د دريا وهلو اجازه ئې ورکړې، او دا ټول د دې لپاره چي نور خلك هم له دې تړون او ژمني خبر شي او له دې څرګندي نکاح وروسته د ټولني هر غړی د دې تړون درناوی وکړي او په دې اړه قانوني پولي داسي مراعات کړي او له ړنګولو ئې ډډه وکړي لکه چي د نورو ملکيتونو په اړه خپل او د بل حد مراعاتوي او له قانوني پولو اوښتل تېری او تجاوز ګڼي. اسلام وايي: نکاح به د اولاد درلودو په موخه وي نه د جنسي غريزې د اشباع په موخه.

- غربي منحط فرهنګ موږ ته وايي: د انسانانو د ډېرښت مخنيوی وکړئ، چرګان، خوګان او سويان زيات کړئ!! له يوې خوا داسي ماشينونه جوړوي چي په سريع توګه او له طبيعي بهير پرته له هګيو چوچوڼي راوباسي خو بلي خوا ته داسي دواګاني بازار ته راباسي او په پراخه پيمانه تبليغات ورته کوي چي د حمل په مخنيوي او د سقط جنين په کار کې له مېرمنو سره مرسته کوي، ځوانانو او پيغلو ته وايي: له نکاح ډډه وکړئ، او د خپلو جنسي اړتياوو رفع کولو لپاره GIRL FRIEND او BOUY FRIND(ملګرې نجلۍ او ملګری هلك) غوره کړئ، د حمل مخنيوي لپاره له دواګانو استفاده وکړئ!!! نه پوهېږو د کوم انساني معيار له مخي دا د عقل، انساني عاطفې او فطري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سننو مخالف کار د توجیه وړ دئ، اسلام وايي: کله چي ځواني ته ورسېدئ که توان ئې لرئ نو واده وکړئ، غوره مېرمن هغه ده چي ودود (مینه ناکه) او ولود (د زیات اولاد زېږوونکې) وي، کومه مؤمنه مېرمن چي دوه او تر هغه زیات اولاد وروزي جنت به ئې د پیغمبر علیه السلام خوا ته وي، که نکاح درته مقدور نه وي نو د عفت او صبر لمن کلکه ونیسئ، د روژې په نیولو سره خپلي نفسي غوښتني مهار کړئ او له نارواوو لارو ډډه کوئ.

په نکاح کي د جانبینو توافق شرط دئ

اسلامي شریعت د نکاح او یوې نوې کورنۍ د جوړلو لپاره د جانبینو توافق شرط کړی، او د جانبینو د کورنیو تر منځ توافق ئې غوره او ګټور ګڼلی، دواړو ته په ښه سلوك او په خپلو کي په مشوره توصیه کوي، د لانجو غوځولو لپاره دواړو ته د صبر، زغم او عفوي سپارښتنه کوي او که په دې ئې لانجه حل نه شوه، د دواړو خپلوانو ته وايي چي مداخله وکړي او ستونزه حل کړي، د روغي جوړي لپاره دي په ګډه د مصالحې کوم هیئت او جرګه غوره او لانجه دي حل کړي، که په دې هم مشکل حل نه شو نو مېړه ته ئې د طلاق واك ورکړی، په داسي حال کي چي وايي: د الله په وړاندي تر ټولو کرکجن حلال کار طلاق دئ. طلاق ئې له هغي ترخې دوا سره تشبیه کړی چي ډاکټر ئې د علاج لپاره ناچار خپل بیمار ته ورکوي. د نکاح او طلاق په اړه د اسلامي شریعت لارښووني داسي دي چي هم د مېړه او ښځي ترمنځ ګډ ژوند د میني، پېرزویني او احترام په فضاء کي وي او هم ئې د مجبوریت

(c) ketabton.com: The Digital Library
په صورت کي بيلبېدل په ښه او غوره توګه، داسي ضوابط ئې وضع کړي چي دا معامله د دوو کورنيو ترمنځ د نږدې والي ذريعه وي نه د منافرت او دښمنۍ باعث.

د طلاق واك نارينه ته او په مقابل کي ئې د مهر حق ښځي ته ورکړی شوی، دا مهر د ښځي د مستقبل لپاره ډېر حکيمانه او غوره تضمين دئ، چي مېړه ونشي کولی بې موجبه خپلي مېرمني ته طلاق ورکړي، يا د دې لپاره چي د هغې پېغلتوب ختم او د ځوانۍ ښايست ئې نه وي پاته او مېړه ئې غواړي له دې ځان خلاص کړي او بله پېغله او ښايسته وکړي، يا هسي تر دې ئې بله خوښه شوې وي، دې ته طلاق ورکړي او په بلي ئې بدله کړي، د دې لپاره چي څوك د ښځو په برخليك لوبي ونکړی شي، اسلامي شريعت د مهر حق ښځي ته ورکړی او د همدې لپاره شريعت د مهر لپاره خاص حد نه دئ ټاکلی، دا اختيار ئې ښځي ته ورکړی چي د خپل مستقبل د تضمين لپاره له مېړه څه ترلاسه کول ضروري ګڼي، که مېړه ښځي ته طلاق ورکوي نو دا حق نه لري چي دې ته له ورکړو شيانو د مهر په شمول څه ترې بېرته واخلي، خو که ښځه د طلاق غوښتنه کوي نو بيا به دې ته خود تيارېږي چي له مېړه اخيستی مهر بېرته مسترد کړي او په دې سره د دوی لانجه پای ته ورسېږي. د دريېم ځل طلاق معنی دا ده چي دا دواړه نور د ګډ ژوند وړتياوي نه لري، خو که دې ښځي له بل سره نکاح وکړه او دا نوې نکاح هم په طلاق منتج شوه، ښايي دې ترخي تجربې لومړنۍ جوړه دې نتيجې ته رسولې وي چي يو ځل بيا ګډ ژوند پيل کړي، دوی ته د دې کار اجازه ورکړی شوې، خو په

(c) ketabton.com: The Digital Library
دې شرط چې يو د بل د حقوقو د مراعات اراده او توان په ځان کې وګوري.

الله تعالی سړي ته د رجعت جواز د دې لپاره ورکړی چې مېړه او مېرمنې ته ئې د تجديد نظر او په خپلو کړو وړو د بيا کتنې فرصت ورکړي، د موقت بېلتون په دوران کې دواړه دا وګوري چې د تل لپاره يو له بل بېلتون؛ دوی دواړو او اولادونو ته ئې څومره ستونزې راپيدا کوي، خو مبادا له دې رخصت او جواز غلطه استفاده وشي او مېړه د ښځې د ځورولو لپاره ترې کار واخلي. الله تعالی داسې کار په الهي آيتونو ملنډې وهل او په خپل ځان له ظلم کولو سره مترادف ګڼلی او دا ئې د هغه الهي نعمت ناشکري ګڼلې چې د کتاب او حکمت په بڼه کې د دوی په برخه شوی. دوی بايد متوجه وي چې معامله ئې له هغه عليم خدای سره ده چې په هر څه پوه دئ او د دوی هيڅ څه ترې پټ نه پاته کېږي.

آيا په ازدواج کې د ولي موافقه د ښځې پر آزادۍ تېری دئ؟

د اسلامي ضوابطو په اړه د هغه چا اعتراض ډېر بې بنسټه او غلط دئ چې وايي په ازدواج کې د ولي موافقه لازمي ګڼل د ښځې د بشري حقوقو خلاف شرط دئ!! هغوی نه پوهېږي چې دا موافقه څومره اهميت لري او له عدم مراعات ئې څومره ستونزې راولاړېږي. هومره چې مور او پلار د خپلې لور مستقبل په پام کې ساتي او د خپلو تجربو له مخې هغې ته سمه لار ښودلی شي او ښه مشوره ورکولی شي، په خپله دا ئې نشي کولی. دا خو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور پلار په اندازه تجربه لري او نه معرفت، ډېر ځله داسي واقع کېږي چي هغه د جذباتو او احساساتو له مخي فیصله وکړي، د ﭼا حسن، لباس او ظاهري وضع ئې تر اغېز لاندي راولي، جذباتي فیصلې ته ئې وهڅوي، خو مور پلار ئې ډېرو نورو اړخونو ته هم توجه کوي او د خپلي لور مستقبل او ښه ژوند په پام کي نیسي.

کوم زوی او لور چي د مور او پلار له موافقې پرته له داسي چا سره نکاح کوي چي هغوی ورسره موافق نه وي، په حقیقت کي د یوې نوې او نه آزمویل شوې اړیکي لپاره ګڼ شمېر ژوري او له میني او پېرزویني ډکي اړیکي شلوي، آیا صحیح ده چي مور او پلار دومره بې ارزښته وګڼل شي چي زوی او لور ئې د خپلي نکاح په اړه د هغوی رأیې ته اعتناء ونه کړي، د هغوی د خوښي او رضایت پرته عمل وکړي او ځان پر دې هم مکلف ونه ګڼي چي د هغوی قناعت او موافقه ترلاسه کړي؟!! دا رأیه یوازې هغه څوك ورکولی شي چي موخه ئې د کورنیو ړنګول وي نه جوړول!!

دا جنابان دې ته تیار نه دي چي کومه سپرلۍ ئې د بل له سپرلي سره په خپل سر ولاړه شي، بل ته ښنګه وایي چي ستا لور کولی شي له هغه چا سره په خپل سر او ستا له خبرولو پرته ولاړه شي چي ته ئې ورته مناسب نه ګڼې!!

د ژوند همسفر په احتیاط او دقت سره انتخاب کړئ

اسلام مونږ ته سپارښتنه کوي چي د ژوند همسفر په انتخاب کي دقت

(c) ketabton.com: The Digital Library
او احتياط وکړو، په دې اړه زموږ پرېکړه پر جذباتو ولاړه نه وي، دا حقيقت بايد په پام کې ولرو چي په نکاح سره د يوې نوې کورنۍ بنسټ اېښودل کېږي، دوه کسان په خپلو کې تعهد کوي چي د ژوند په دې سفر کې به يو د بل مخلص او صادق ملگري وي، په دې اوږده سفر کې د دوی تر منځ فکري وحدت تر بل هر څه زيات مهم او ضروري دئ، د دوی دواړو لپاره هم او د اولاد لپاره ئې هم، د دې همسفر او ملگري په غوره کولو کې تر هر څه زيات بايد د هغه ايمان او عقيدې ته اهميت ورکړی شي، يوازې يو مؤمن همسفر به د ژوند په لوړو ژورو کې ستا ډاډمن مټ وي، بل ته به پر تا ترجيح نه ورکوي، نه به له تا سره خيانت کوي او نه ستا له اولاد سره، که د همسفر په غوره کولو کې؛ دې ته توجه ونکړې او د مال، جمال او حسب او نسب له مخي ئې غوره کړې، نو يا به دا ملگرتيا لنډه ثابته شي، يا به کور درته تنور شي او يا به ئې پايله د جهنم اور شي، ستا لپاره هم او ستا د اولاد لپاره هم، پيغمبر عليه السلام په دې اړه څومره عبرتناکه وينا لري:

عن أنس بن مالك قال سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول من تزوج امرأة لعزها لم يزده الله إلا ذلا ومن تزوجها لمالها لم يزده الله إلا فقرا ومن تزوجها لحسنها لم يزده الله إلا دناءة ومن تزوج امرأة لم يتزوجها إلا ليغض بصره أو ليحصن فرجه أو يصل رحمه بارك الله له فيها وبارك لها فيه. رواه الطبراني

انس رضی الله عنه وايي: له رسول الله صلی الله عليه و سلم مي واورېدل چي فرمايل ئې: چا چي کومه ښځه د هغې عزت ته په پام سره نکاح کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله به ئې له ذلت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې د هغې د مال په وجه په نکاح کړه نو الله تعالی به له فقر پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې د هغې د حسن په وجه په نکاح کړه، نو الله تعالی به له دنائت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې کومه ښځه يوازې د دې لپاره په نکاح کړه چې خپلې سترګې (له ګناه) راټم کړي او يا خپل عورت حفظ کړي او يا د خپلوۍ اړيکې ټينګې کړي نو الله تعالی به دوی دواړه يو بل ته د برکت باعث کړي.

عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال تنكح المرأة لأربع لجمالها ولحسبها ولمالها ولدينها فعليك بذات الدين.

له ابو هريرة رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: ښځې د څلورو خصلتونو له مخې په نکاح کېږي: ښايست ئې، حسب و نسب ئې، مال ئې او ديانت ئې، نو ته ئې ديندار غوره کړه.

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواکو ديني دنده

قرآن ټول مسلمانان او د دوی چارواکې که دا پلار وي او که بل ولي او حکومتي چارواکې پر دې ګمارلې چې د پېغلو او ځوانانو د نکاح بند و بست وکړي، دوی ته لارښوونه کوي چې اقتصادي ستونزې بايد د دې کار مانع نشي، قرآن په دې اړه فرمايي:

وَأَنكِحُواْ ٱلْأَيَٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ إِن يَكُونُواْ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٣٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ
وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرًاۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْۚ وَلَا تُكْرِهُوا۟
فَتَيَٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَاۚ
وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٣٣

النور: ٣٢-٣٣

او خپل بې واده (نارينه او ښځي) او خپل بې واده صالح مريان او وينځي واده کړئ، که فقيران وي الله به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او الله پوه د وسعت خاوند دئ، او هغه چي واده نه مومي تر هغه دي عفت غوره کړي چي الله ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او ستاسو په لاس کې هغه (مريان او وينځي) چي د مکاتبت غوښتنه کوي نو مکاتبت ورسره وکړئ که کومه ښېګڼه په کې وګورئ، او د الله له هغه مال څه ورکړئ چي تاسو ته ئې درکړی، او د دنيايي ګټې په لټه کې خپلي وينځي بدلمنۍ ته مه اړباسئ، (خاصتاً) که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چي هغوی اړباسي نو يقيناً چي الله د دوی له اړ کېدو وروسته (ورته) مهربان بخښونکی دئ.

په دې مبارکو آيتونو کې دا لارښووني څلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي چي د خپلو بې واده او مجردو نارينه او ښځو او د بې واده صالح مريانو او وينځو د واده بند و بست وکړي، د بدلمنيو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخلاقي فساد د مخنیوي تر ټولو اغېزمنه او ډاډمنه طریقه دا ده چي بلوغ ته رسېدلي ځوانان او پېغلي او له واده پاته شوي نارینه او ښځي واده کړی شي او د اوږدې مودې لپاره د مجرد پاته کېدو مخنیوی وشي، د کورنۍ مشران او د ټولني واکمنان باید دې لوري ته خاصه توجه وکړي او هغه خنډونه له منځه یوسي چي نکاح پېچلې او ځنډمنه کوي.

- فقر او اقتصادي مشکلات باید په واده کي د ځنډ باعث نشي، نه دي واده کوونکي د خپلو اقتصادي ستونزو له کبله او یا له دې وېري چي واده به ئې له اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ کړي د واده کار ځنډوي، او نه دي پلرونه دا غلطي کوي چي کوم صالح او نېك انسان ته د خپلې لور له ورکولو له دې کبله ډډه وکړي چي هغه نېستمن او فقیر دئ. باور او هیله ئې باید دا وي چي الله تعالی به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، دا لارښووني د هغه الله تعالی له لوري دي چي ښه پوه او د وسعت خاوند دئ، په هغه څه مو ګماري چي ستاسو خیر په کي مضمر دئ، که د علیم خدای په لارښوونو عمل وکړئ له تنګسې به مو وباسي او پراخي به درپه برخه کړي.

- هغه چي د واده توان نه لري او امکانات ئې نه مومي تر هغه دي د عفت لمنه کلکه ونیسي او په ګناه کي له پرېوتو دي ځان وساتي چي الله تعالی ئې په خپل فضل سره شتمن کړي. له شتمن کېدو سره سم دي له ځنډ پرته دا کار وکړي.

- کوم مریان او وینځي چي د مکاتبت غوښتنه کوي، غواړي له غلامۍ وژغورل شي او د آزاد او خپلواك انسان په څېر ژوند وکړي، خپله آزادي پېري،

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مالك سره داسي تړون ته چمتو کېږي چي د خپلي آزادۍ په بدل کي کومه مالي معاوضه يا کوم ګټور کار ترسره کړي، نو الله تعالى مؤمنانو ته لارښوونه کوي چي نه يوازي داسي تړون ته چمتو شي بلکي مالي مرسته ورسره وکړي او له هغه مال يو څه ورکړي چي الله تعالى د دوى په واك كي ورکړى، خو مشروط په دې چي په هغه کي کومه ښېګڼه وګوري، د آزاد ژوند لپاره ئې مستعد ومومي، په دې پوه شي چي هغه دومره اهليت او كفايت لري چي خپل كارونه په سمه توګه ترسره کړي او د يوه صالح او نېك انسان په توګه آزاد ژوند وکړي. داسي نه چي آزادي ورته له اخلاقي حدودو د وتلو لار پرانيزي او بدو كارونو ته مخه کړي.

- مؤمنانو ته سپارښتنه شوې چي د دنيايي ګټي په لټه كي خپلي وينځي بدلمنۍ ته اړې نه کړي، خاصتاً كه هغوى پاك لمني غواړي، او څوك چي هغوى اړباسي نو يقيناً چي الله د دوى له اړ كېدو وروسته ورته مهربان بخښونكى دئ. لكه چي ومو ليدل تر دې وړاندي د دوى په اړه دا مهمي سپارښتني وشوې چي د واده بند وبست ئې وکړئ او كه ئې آزادي غوښته او تاسو د آزاد ژوند اهليت په كي وليد، آزاد ئې کړئ او مرسته ورسره وکړئ، دلته د هغو ذليلو انسانانو په كركجني کړني نيوكه كوي چي د وينځو د ناموس او عفت سوداګران دي، د دنيوي ګټي په موخه له وينځو د فاحشو او عزت پلورو په توګه استفاده كوي، تر اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، وينځي به د همدې حرفي لپاره كارول كېدې، په جاهلي ټولنو كي، كه دا تر اسلام وړاندي وې او كه نن او په يوويشتمي پېړۍ كي، هلته چي دين

(c) ketabton.com: The Digital Library
حاکم نه وي، او د حلال او حرام پولي د الهي دين له مخي نه ټاکل کېږي، هلته چي د شيطان پاچايي وي، هلته چي انسان د خپل هوس بنده وي، نو هلته به د شهوت مهارول او حلال او حرام، جائز او ناجائز ته حدود او پولي ټاکل؛ نه يوازي ممکن نه وي بلکي کرکجن به ګڼل کېږي او په وړاندي به ئې حساسيت ښودل کېږي، ناموس پلورنه او بدلمني به په ګټوري تجارتي حرفې بدلېږي، له اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، نن د غربي ټولني حالت همداسي دئ، که تاسو د غربي ټولني هر لوري ته مخ واړوئ؛ د دې ګنده او د انساني فطرت ضد عمل مظاهر به له ورايه وګورئ، په بازار کي، په مغازه کي، په هوټل کي، په بانك کي، په دفتر کي، د جمهوري رياست له ماڼۍ د ټرافيك تر غرفې، حتى په کليسا کي به د دې آثار او اغېز وموميځ، دا نن د لندن په ښار کي تر اويا زره زياتي د عزت پلورني او بدلمنۍ رسمي هټۍ دي چي دولت ته کميشن ورکوي!!! له همدې لاري دولت تر لاسه کېږي، له همدې لاري لوړو مقاماتو ته د رسېدو دروازې پرانيستل کېږي، استخباراتي شبکې له همدې دام جوړوي، پټو اسرارو ته لار مومي، وبه ګورئ چي د ژوند پر هري برخي د دې ګنده حرفې تور وزر غوړېدلی. اسلام راغی، د فکري، اخلاقي، اجتماعي او اقتصادي اصلاحاتو لړۍ پيل شوه، هغه چي په پرونۍ جهل ځپلې او شرك وهلې ټولني کي د امتيازاتو خاوندان ول، چا له مذهب ځان ته حرفه جوړه کړې وه، چا ته د ټولني اجتماعي جوړښت واکمني ورپه برخه کړې وه، چا د ټولني له مخکنيو اقتصادي مناسباتو بې شمېره ګټې ترلاسه کولې، ځوك په اخلاقي فساد اخته وو او له آزادو جنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړیکو ئې خوند اخیست، او چا د عزت او ناموس سودا ګري کوله، دوی ټولو اسلام ځان ته ګواښ ګڼلی او په خپل خپل وار او خپل خپل وخت کې ئې د اسلام مقابله کړې، په مکه کې د دې مخالفت مشري د ابو جهل په غاړه وه او په مدینه کې د عبد الله بن ابی بن سلول، یوه ښکاره مقابله کوله او له خپل پلرني مذهب د دفاع تر نامه لاندې، بل په پټه مقابله کوله او د اسلام په جامه کې، د عبدالله بن ابی بن سلول دښمني تر ابو جهل خطرناکه وه، د افك هغه فتنه چې د النور په مبارکې سورې کې پرې بحث شوی د ده له لوري راولاړه شوې وه، دی شتمن وو، د ټولني مخکني جوړښت مرفه ژوند ورپه برخه کړی وو، وینځې او غلامان ئې درلودل، خپلې وینځې ئې عزت پلورني ته اړې کړې وې او له دې لارې ئې عوائد ترلاسه کول، مدینې ته د رسول الله صلی الله علیه و سلم په راتلو سره هغه نه یوازې خپل مخکنی مقام او اعتبار له لاسه ورکړ بلکې دغه بازار ئې هم سوړ شو، د اسلام پر اخلاقي اړخ برید کول د ده یو ضرورت وو، هغه په دې موخه د افك فتنه راولاړه کړې وه او هغې ته ئې لمن وهله چې د خپلې بې عزتۍ او سپکاوي مشکل پرې حل کړي، هغه مشکل چې د عزت پلورني له کبله ورسره مخامخ شوی وو. د ده په اړه په آثارو کې راغلي چې شپږ وینځې ئې د همدې کار لپاره کښېنولې وې، یوه ئې معاذه نومېده، مسلمانه شوه، له دې ګنده عمل ئې د لاس اخیستو او توبې پرېکړه وکړه، ابن ابی بن سلول سخته وځوروله، هغې ابوبکر رضی الله عنه ته شکایت وکړ، خبره ئې رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورسېده، حکم ئې وکړ چې هغه دې د دې ظالم له منګولو وژغورل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library
راشئ ځيني هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په پورتنۍ موضوع پوري ارتباط لري:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن مَسْعُود، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ، فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ. المعجم الكبير للطبراني، النسائي، مصنف ابن ابي شيبه

له عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: اې د ځوانانو ټوليه! ستاسو کوم يو چي د واده امکانات لري نو واده دي وکړي، ځکه دا د نظر ښه اړوونکی او د شهوت ښه مهاروونکی دئ. يعني واده د دې سبب کېږي چي انسان نا محرم ته نظر ونه کړي او له زنا خوندي پاته شي.

له دې روايت معلومېږي چي د مسلمانانو مشران او واکمنان بايد ځوانان واده کولو ته وهڅوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله عليه و سلم :«ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمْ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالنَّاكِحُ يُرِيدُ الْعَفَافَ وَالْمُكَاتَبُ يُرِيدُ الأَدَاءَ ». البيهقي

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له دريو سره مرسته کول د الله تعالی پر ذمه دي: د الله د لاري مجاهد، هغه واده کوونکی چي د پاك لمنۍ اراده لري او هغه مريی چي د آزادۍ لپاره مکاتبت کوي او غواړي هغه معاوضه اداء کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني كه څوك شتمن نه وي او د جهاد وسائل او امكانات په واك كې نه لري خو سره له دې د الله په لار كې د جهاد اراده كوي، يا د عفاف او پاك لمنۍ په موخه د نكاح اراده كوي او يا د آزادۍ لپاره مكاتبه كوي او غواړي چې خپل پور پرې كړي نو الله تعالى به ئې حتماً مرسته كوي.

د مكاتبې له لارې د مريي او وينځې د آزادولو د هغه شرط په اړه چې په اړوند آيت كې ورته په دې الفاظو اشاره شوې: ان علمتم فيهم خيراً په لاندې روايت كې داسې راغلي:

مَا جَاءَ فِي حَدِيثٍ مُرْسَلٍ وَمَرْفُوعٍ عِنْدَ أَبِي دَاوُد أَنَّهُ قَالَ صلى الله عليه و سلم : { إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ حِرْفَةً وَلَا تُرْسِلُوهُمْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ }. سبل السلام

د ابو داؤد له نظره مرسل او مرفوع حديث كې راغلي چې رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: كه مو په هغوى كې كومه حرفه (كسب) وموند (نو مكاتبه ورسره وكړئ) او داسې ئې مه پرېږدئ چې د خلكو د اوږو پېټى وي. يعني له داسې غلامانو او وينځو سره په هغه صورت كې مكاتبه وكړئ او آزاد ئې كړئ چې د كوم كسب او كار له لارې خپل اقتصادي مشكلات په خپله او له حلالي لارې حلولى شي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:لا مُسَاعَاةَ فِي الإِسْلامِ . المعجم الكبير

له ابن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چې رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: په اسلام كې د عزت پلورني (كنجريتوب) لپاره ځاى نشته.

عن رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَهْرُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْبَغِيِّ خَبِيثٌ ». سنن البيهقي

له رافع بن خديج رضی الله عنه روايت دئ چي د کنجرۍ بدله ناولې او پليته ده.

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟

دا هم يوه اساسي او مهمه پوښتنه ده چي ځوان او پېغلي ته د خپل ځان او ازدواج په اړه د پرېکړي واك ورکړی شوی که نه، که ورکړی شوی له دې واك کله استفاده کولی شي، تر بلوغ وړاندي که وروسته، بلوغ شرط دئ که رشد؟ دې پوښتني ته تر ځواب وړاندي بايد دا مطلب په پام کي ولرو چي قرآن يتيمانو ته د دوی د مال سپارل په دې پوري مشروط کړي چي بلوغ او رشد ته ورسېږي، په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٦

النساء: ٦

او تر هغه يتيمان آزمويئ چي د نکاح (پړاو) ته ورسېږي، نو که د دوی هوښياري مو احساس کړه، نو مالونه ئې وروسپارئ. او د دې لپاره په اسراف او تلوار سره د دوی مالونه مه مصرفوئ چي ستر به شي او څوك چي غني

(c) ketabton.com: The Digital Library
وي نو پرهېز دي وکړي او څوك چي نېستمن وي په مناسبه توګه دي مصرف کړي او کله چي دوی ته خپل مالونه مسترد کوئ نو شاهدان ورباندي ونيسئ او الله د حساب کوونکي په توګه کافي دئ.

دلته د يتيم اولياوو ته څو لارښووني شوې:

- د يتيمانو د روزني په دوران کي دوی په پر له پسې توګه امتحانوئ، کله يو کار ورته وسپارئ او کله بل، د وړو وړو شيانو په پېرلو او پلورلو ئې وګمارئ، په دې سره به د هغوی ښه روزنه وشي، بلوغ ته له رسېدو وروسته به د خپل مال د ښه پاللو لپاره ذهناً او عملاً تيار وي او کافي تجربه به ئې ترلاسه کړې وي.
- دا کار به ترهغه کوئ چي يتيمان تر بلوغ او نکاح پوري ورسېږي، خو که دې مرحلې ته ورسېدل او تاسو په دوی کي کافي هوښياري احساس کړه نو مالونه ئې وروسپارئ. د آيت له الفاظو معلومېږي چي د يتيم اولياء به بلوغ ته د يتيم د رسېدو په وخت کي هم دا خبره په پام کي ساتي چي آيا هغه د دې وړتيا لري چي مال ئې وروسپاري او که نه. يوازي بلوغ معيار ونه ګڼي، بلکي د بلوغ ترڅنګ د ده رشد او هوښيارتيا هم په پام کي ولري.
- مبادا له دې وېري د دوی مال په اسراف او تلوار سره مصرف کړئ چي ستر به شي او خپل مال به درنه واخلي.
- غنيانو ته په کار ده چي د يتيم د مال له مصرف ډډه وکړي او په خپلو شتو اکتفاء وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- فقير ولي ته دا اجازه ورکړی شوې چي له دې مال په مناسبه او غوره توګه څه مصرف کړي، خو دا به هومره وي چي يوه مستخدم ته په ټولني کي ورکول کېږي.
- يتيمانو ته د دوی د مالونو د سپارلو په وخت کي شاهدان ونيسئ.
- دې ته مو پام وي چي الله حسيب دئ، د هر څه حساب به درسره کوي.

راشئ وګورو چي که يتيم ته د خپل مال سپارلو په اړه د قرآن لارښوونه دا وي او هغه د يتيم په بلوغ او رشد پوري مشروطوي، نو د ازدواج په اړه به ئې لارښوونه او غوښتنه څه وي او الله تعالی به په څه راضي کېږي؟ يقيناً چي د ازدواج موضوع تر دې ډېر ډېر ارزښت او اهميت لري چي د هغوی مال کله او په کوم عمر کي وروسپارل شي، په دې کي هيڅ شك نشته چي د نکاح لپاره بلوغ لومړنی شرط دئ، د نکاح موخه د نسل دوام او د اولاد درلودل دي، نه فقط د جنسي غريزې اشباع، له هغي ماشومي سره جنسي نږدېکت د دين او فطرت خلاف کار دئ چي بلوغ ته نه وي رسېدلې، غوره او له اسلامي لارښوونو سره سمه نکاح هغه ده چي:

- د دواړو په موافقه او له بلوغ وروسته او هغه مهال ترسره شي چي دواړه د رشد پړاو ته رسېدلي وي او د سمي پرېکړي او صحيح انتخاب جوګه وي.
- يو د بل کفو او سيال وي او اجتماعي حالت ئې سره ورته وي.
- د يوې کورنۍ جوړولو او اولاد پاللو په موخه وي، نه د جنسي غريزې د اشباع په موخه موقته اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دواړو کورنیو په توافق وي.
- مناسب مهر وټاکل شي.
- لږ تر لږه دوه شاهدان په منځ کې وي.
- څرګنده وي او پټه پاته نشي.

لکه چي ګورئ په دې آيت کي د نکاح لپاره خاص وخت او حد په ګوته شوي، او ويل شوي (وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ : او تر هغه يتيمان آزمويئ چي د نکاح (پړاو) ته ورسېږي)، دا ټاکلی پړاو بلوغ (ځواني او پېلغتوب) دئ، او د آيت له لارښووني په ډېر وضاحت سره معلومېږي چي د بلوغ ترڅنګ بايد رشد او د عقل پوخوالی هم په پام کي وي.

دې ته مو بايد پام وي چي قرآن ځوانۍ ته رسېدا په دې صيغه يادوي: وَإِذَا بَلَغَ الأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ او کله چي ستاسو ماشومان حلم (ځوانۍ) ته ورسېږي. او هغه چي لا بالغ شوي نه دي په دې صيغه ئې يادوي: وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ: او هغه چي لا حلم (ځوانۍ) ته نه دي رسېدلي. له دې معلومېږي چي د نکاح او واده حد ته رسېدا تر هغه توپير لري چي ماشوم ځوانۍ ته رسېږي، د نکاح لپاره د ځوانۍ او بلوغ تر څنګ؛ رشد او د کورنۍ جوړولو او پاللو وړتيا ته هم ضرورت شته.

دا پوښتنه راولاړېږي چي آيا پلار کولی شي د خپلي نابالغي لور په اړه د کوم خاص مصلحت په موخه دا پرېکړه وکړي چي کوم چا ته به ئې په نکاح ورکوي؟ لنډ ځواب ئې دا دئ: هو؛ خو په دې شرط چي ټول لازم شرائط

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې په پام کې نيولې وي، د خپلې لور د خير او مصلحت لپاره دا کار وکړي، نکاح ئې له بلوغ وروسته او د لور په موافقه وي، لور دا حق لري چې دا نکاح فسخ کړي.

البته په دې اړه د علماوو تر منځ اختلاف دئ، ځيني د قرآن په يوه آيت استناد کوي او وايي چې د نابالغې نجلۍ نکاح کوم مانع نه لري، آيت دا دئ:

وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ؛ الطلاق: ٤

او ستاسې هغه مېرمنې چې له حيض ناهيلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې مياشتې دئ او د هغو هم چې حيض ئې نه دئ شوی، او د حامله مېرمنو نېټه دا ده چې خپل حمل وزېږوي، او څوك چې له الله ووېرېږي هغه ته به په خپل کار کې آسانی وگرځوي.

په دې مبارك آيت کې د عدت په اړه لاندې لارښوونې شوې:

- ستاسې هغه مېرمنې چې له حيض ناهيلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې مياشتې دئ. دلته څو خبرې بايد په پام کې ونيول شي: ١- له (وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ) هغه مېرمنې مراد دي چې د زړښت له کبله له حيض ناهيلې شوې، يعني د دوی عدت د درې حيضونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځای درې میاشتې حساب کړئ، ۲- د (إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ) په اړه ځینو مفسرینو ویلي چې معنی ئې د اړوند حکم په ارتباط شك دئ، یعني که شکمن شوئ چې حکم به ئې څه وي نو پوه شئ چې حکم ئې دا دئ، چې دا یقیناً ډېر کمزوری تعبیر دئ، ځینو نورو ویلي چې معنی ئې دا ده: که شکمن شوئ او داسې وینه ترسترگو شوه چې نه پوهېږئ د حیض له کبله ده او که د کومې بیمارۍ له کبله نو عدت ئې درې میاشتې دئ، داسې وینه انسان په شك کې اچوي چې دوی د عمر هغه حد ته رسېدلې که نه چې د حامله کېدو او زېږون امکان له منځه ځي، د آیت له فحوی په څرگنده توگه معلومېږي چې د دوهمې ډلې مفسرینو رأیه دقیقه ده، دا ځکه چې د حکم په اړه شکمن کېدل وارد او مناسب نه برېښي.

- او د هغو هم درې میاشتې دئ چې حیض ئې نه دئ شوی، دلته هم د مفسرینو تر منځ د اختلاف شاهد یو، ځیني وایي چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې لا د حیض سن (بلوغ) ته نه دي رسېدلې، دوی د دغه آیت په استناد له داسې نجلۍ سره نکاح جائز گڼي چې لا پېغلتوب ته نه وي رسېدلې، او دا هم له شکه پرته ضعیف تعبیر دئ، ځیني نور وایي: چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې د زېږښت یا د کوم خاص عامل له کبله د هغوی په میاشتني حیض کې کوم خلل رامنځته شوی وي، او له اوږدې مودې راایسې ئې حیض بند شوی وي، د دوی عدت هم درې میاشتې دئ. د آیت له فحوی معلومېږي چې د مفسرینو د دوهمې ډلې رأیه دقیقه ده، دلته لومړی د هغو مېرمنو عدت په گوته شوی چې له حیض مأیوسه شوې خو ناڅاپي داسې وینه وگوري

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي په شك كې ئې واچوي، او ورپسې د هغو مېرمنو عدت بيان شوی چې داسې وينه ئې هم نه ده ليدلې چې د شك باعث شي، دا قطعاً صحيح نه ده چې (لم يحضن) د نابالغې نجلۍ په معنی ونيول شي، كه دا د نابالغې نجلۍ په معنی ونيول شي نو دا تعبير له هر مخاطب سره دا پوښتنه راولاړوي چې له يوې ورځنۍ ماشومې تر هغه چې پېغلتوب ته رسېږي آيا په ټولې دغې مودې كې له هغې سره نكاح او جنسي نږدېكت جائز دئ؟! ښځه به د قرآن له دغه آيت داسې مبهم او شكمن تعبير د منلو وړ وي؟ قرآن خو د نكاح لپاره يو مشخص حد ټاكلی او وايي: حتى إذا بلغوا النكاح: تر هغه چې د نكاح حد ته ورسېږي، يعني نكاح يو فطري حد لري، حد ئې همغه دئ چې نجلۍ او هلك ځوانۍ او پېغلتوب ته ورسېږي، له دې فقرې خو په ډېر صراحت او وضاحت سره معلومېږي چې د نكاح لپاره بلوغ شرط دئ، آيا هغه تعبير د منلو وړ دئ چې له دې څرگند آيت سره تعارض لري؟!! دې ته مو هم بايد پام وي چې قرآن د نكاح موخه د اولاد درلودل ښيي او وايي: نِساؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنى شِئْتُمْ وَ قَدِّمُوا لأَنفُسِكمْ.... البقره: ۲۲۳: مېرمنې مو ستاسو لپاره يو كرځی دئ، نو چې ښځه مو خوښه وئ همغسې خپل كرځې ته ورشئ او د ځان لپاره څه وړاندې ولېږئ... دلته د مباشرت او نږدې والي مقصد او هدف په گوته شوی، دا بايد يوازې د نفساني حظ او د جنسي غريزې د اشباع لپاره نه وي، د نكاح اصلي مقصد او هدف به د اولاد پيدا كول او د نسل دوام وي، له ماشومې سره نږدېكت د دې لارښوونې او اصل خلاف عمل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې ارتباط د اسلام ناپوه معاندين د عائشې رضی الله عنها د نکاح په اړه ځيني پوښتني او اعتراضات لري او په اړه ئې شکوك او شبهات راولاړوي، په داسي حال کې چې د هغې خِطبه په مکه کې او نکاح ئې په مدينه کې ترسره شوې، د عمر په اړه ئې روايات بېل بېل او متعارض دي، ځيني ئې د عمر په اړه يو څه وايي او ځيني بل څه، داسي دليل او شاهد هم نه تر سترگو کېږي چې د دغو متعارضو رواياتو له منځه يوه ته پر بل ترجيح ورکړی شي، په داسي مواردو کې د محققينو محدثينو رأيه دا ده چې احتياط وشي او د متعارضو رواياتو له منځه پر کوم يوه له استناد ډډه وشي، په ځانگړې توگه کله چې دا متعارض روايات د احکامو په اړه وي، د متن له پلوه په قرآن کې کوم شاهد ونه لري او د سند له پلوه غريب وي. که څه هم د بخاري يو روايت چي اوه ځلي ئې تکراري راوړی، غريب دئ او په دوو طبقو کې يوازې يو يو راوي لري، وايي چې د عائشې رضی الله عنها نکاح په نه کلنۍ کې تر سره شوې، او همدا خبره په مسلمانانو کې مشهوره شوې، ځيني د دغه روايت د توجيه لپاره وايي چې د تودو سيمو نجلۍ او هلکان د سړو سيمو په پرتله ژر بلوغ ته رسېږي، دوی هم بلوغ شرط گڼي، او رأيه ئې دا ده چي کېدی شي يوه نجلۍ په نه کلنۍ کې پېغلتوب ته ورسېږي، خو له يوې خوا په مکه کې د عائشې رضی الله عنها خِطبه ښيي چې عائشه رضی الله عنها به له کوم شك پرته هغه مهال بلوغ ته رسېدلې وه، او په مدينه کې درې کاله وروسته د هغې نکاح ترسره شوه، له بلې خوا داسي روايات شته چې ښيي ابوبکر رضی الله عنه په مکه کې او د رسول الله صلی الله عليه و

(c) ketabton.com: The Digital Library
سلم تر خطبې وړاندي بل چا ته د عائشې رضی الله عنها د نکاح کولو پرېکړه کړې وه خو هغه له ایمان راوړلو ډډه وکړه نو ځکه ئې هغه موافقه فسخ کړه. بل روایت وایي چي علي رضی الله عنه د خپلې لور کلثوم رضی الله عنها په اړه د عمر رضی الله عنه خطبې ته په دې دلیل د نفي ځواب ورکړ چي صغیره ده، او هغه مهال ئې په نکاح ورکړه چي پېغلتوب ته ورسېده. له دې ښرګندو آیتونو او روایاتو په صریح توګه معلومېږي چي د نکاح او جنسي نږدېکت لپاره بلوغ شرط دئ.

د ښځي او مېړه حقوق یو پر بل

قرآن په دې اړه فرمایي:

وَٱلۡمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصۡنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٖۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكۡتُمۡنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِيٓ أَرۡحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤۡمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَٰلِكَ إِنۡ أَرَادُوٓاْ إِصۡلَٰحٗاۚ وَلَهُنَّ مِثۡلُ ٱلَّذِي عَلَيۡهِنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيۡهِنَّ دَرَجَةٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٢٨

البقره: ۲۲۸

طلاقي شوې ښځي دي د ځان په اړه تر درې واري حیضه انتظار وکړي او د هغه څه پټول ورته روا نه دي چي الله تعالی د دوی په رحم کي پیدا کړی، که په الله او د آخرت په ورځ ایمان لري، په دې (موده) کي، د دوی مېړونه تر هر چا زیات د دې وړ او مستحق دي چي دوی بېرته راوګرځوي. (په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط چي) د روغي جوړي اراده ولري. دوی لره (د هغو حقوقو) په شان (حقونه دي) لکه پر دوی چي (د دوی د مېړونو) دي، خو د نارينه وو پر دوی يوه خاصه مرتبه ده او الله با حکمته عزتمن دئ.

په دې مبارك آيت کې څو لارښووني شوې:

- طلاقي شوې ښځې به تر درې واري حيضه انتظار کوي، تر څو دا خبره په يقيني توگه څرگنده شي چي په رحم کې څه لري که نه، د انتظار په دې موده کې د هغې مخکنی خاوند تر بل هر چا د دې مستحق او وړ دئ چي ورسره روغه جوړه او بيا نکاح وکړي، خو په دې شرط چي دواړه د جوړ جاړي او اصلاح اراده ولري او يو د بل د حقوقو مراعات وکړي،
- مېړه بايد دې ته متوجه وي چي مېرمن ئې په ده باندي هومره حقوق لري لکه دی چي ئې په خپلې مېرمني لري او مېرمن بايد دې ته متوجه وي چي مېړه د کورنۍ د قيم او مدير په توگه ومني او دا هڅه به نه کوي چي دا د کور واکمنه وي او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، کورنۍ او وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، اسلام دا وظيفه نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندي کړي: لومړی دا چي د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې او دوهم دا چي د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسي دئ چي د عاطفې اړخ ئې کافي درond دئ، څواکمنه عاطفه ورکړی شوې، هومره چي اکثراً عقل ترخپلې اغېز لاندي راولي، د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library
د روزني لپاره همدې صفت ته اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيمومیت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ، که څه هم د دغو دوو دلائلو له مخې اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

آيا مېرمن حق لري خپله مېرمن ووهي؟

د (قانون منع خشونت عليه زن) محوري او بنسټيز هدف د ښځو په ضد د تشدد مخنيوی ښودل شوی، خو که دا قانون په غور او دقت سره وڅېړو په آسانۍ راته جوته کېږي چې د ليکونکو موخه د افغاني ټولني او د دې ټولني د هري کورنۍ هغه جوړښت ړنګول دي چې بنسټ ئې پر اسلامي لارښوونو ايښودل شوی، افغاني کورنۍ ته ئې ځانګړی او امتيازي مقام ورکړی، د اولاد لپاره ئې مصئون او خوندي چاپېريال رامنځته کړی، د فکري او اخلاقي يرغلونو په وړاندې ئې د هغوی ساتنه کړې. د دې قانون له لاري هڅه شوې چې مېرمن د مېړه او پلار په وړاندې بغاوت ته وهڅول شي، داسې ښودل شوې چې د ښځو په ضد تاو تريخوالی هغه مهال له منځه ځي چې په کورنۍ کې د پلار او مېړه واکمني او قيمومیت (د دوی په اصطلاح مرد سالاري) پای ته ورسېږي، لور او ښځه دا حق تر لاسه کړي چې په خپل سر او خپله خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پرته له دې چې د پلار او مېړه اجازې او موافقې ته اړه وي له کوره وتلی شي، له هر چا سره لیدلی او کتلی شي، نه پلار د هغې مخنیوی کولی شي او نه مېړه، د داسې مخنیوي په صورت کې به له سزا سره مخامخ کېږي!! حتی که پلار له کوم ناصالح فرد سره د خپلې پېغلې لور له ازدواج ممانعت وکړي نو سزا به ئې څو میاشتې حبس وي!!

د دې سپېرو اوراقو له لیکونکو او حامیانو زموږ لومړۍ پوښتنه دا ده چې ولې یوازې د ښځو په اړه زړه سوی ښيئ او یوازې د دوی په اړه د تشدد د مخنیوي لپاره قوانین وضع کوئ؟ ولې مو نارینه او ماشومان هېر کړي او داسې قانون نه وړاندې کوئ چې نور مظلومان هم احتوی کړي؟ مگر د دوی په خلاف تشدد تر ښځو لږ او خفیف دئ؟ ولې ئې نه دي ویلي چې تشدد جرم دئ که دا د نارینه په ضد وي، که د ښځې په ضد، که د زوړ په ضد او که د ځوان او ماشوم په خلاف؟ ولې ئې نه دي ویلي چې نه مور حق لري خپل ماشوم ووهي، نه استاد خپل شاگرد، نه افسر خپل عسکر، نه پولیس عام وگړی او په جرم تورن کس؟ مگر پر ماشومانو باندې ظلم او تېری تر ښځو زیات نه دئ؟ مگر له متهم او تورن بندي سره د پولیس او مستنطق چلن تر هغه په څو څو ځله زیات غضبناك او شدید نه دئ چې کوم عصبي او له رواني پلوه بیمار خاوند ئې له خپلې مېرمنې سره کوي؟! یوازې د ښځو په اړه داسې قانون راایستل یعني څه؟!! اصولي خبره خو دا ده چې ووایو: هیڅوك حق نه لري کوم انسان د باصلاحیته او قانوني محکمې له شرعي او قانوني پرېکړې پرته مجازات او تعذیب کړي، او دا هغه څه دي چې تر ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي اسلام ويلي او نورو په دې ميدان کي د اسلام تقليد کړی.

د دې قانون وړاندي کوونکو په ډېر خلاص لاس سزاګاني ټاکلې دي، هغه هم پلار او مېره ته، او دا هم په داسي حال کي چي خپلو سپېرو پاڼو ته ئې د قانون منع خشونت نوم ورکړی!! پرته له دې چي د دې پروا ولري چي سزا د يوه انسان پر کرامت، عزت او آزادۍ تېری دئ، هغه چاته بايد ورکړی شي چي د دې وړ وي، په خپل جرم او ګناه سره ئې خپل عزت يا د بل عزت او حق تر پښو لاندي کړی وي، سزا د جرمونو د مخنيوي آخري چاره ده، هغه مهال بايد اجراء شي چي نوري لاري چاري اغېزمني ثابتي نشي، د سزا پرېکړه د کافي او ژور تحقيق او احتياط غوښتنه کوي، دا مجال بايد هيچا ته ورنه کړی شي چي د يوه انسان کرامت په آسانۍ تر پښو لاندي کړی شي، ټول هغه ضروري احتياطي تدابير بايد په پام کي ونيول شي چي چارواکو ته په خلاص لاس د هر چا تعذيبولو او هر چا ته د سزا ورکولو فرصت په لاس ورنه شي، د همدې لپاره ده چي قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼلی، هغه هم داسي شهادت چي شاهد به د نږدېکت حالت په خپلو سترګو په داسي توګه ليدلی وي لکه سلايي د رانجو په کڅوړه کي. له دې شرط معلومېږي چي اسلام د يوه انسان د مجازات په اړه څومره احتياط لازم کړی، که څوك بل په زنا تورن کړي خو د خپلي ادعاء د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هيڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځي خپل خاوند دا تور ولګوي نو يا به څلور شاهدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

راولي او يا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چي رښتيا وايي او پنځم ځل به وايي: که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دي ورباندي وي، خو که ښځه اعتراف ونکړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او يو ځل لعنت سره دا اتهام رد کړي د قاضي په وړاندي برئ ګڼل کېږي. د شاهدانو شهادت هم يوازي په هغه صورت کي اعتبار لري چي دا عمل ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، د شك او ګمان په بنياد شهادت نه منل کېږي. دا ټول احتياطي تدابير د دې لپاره دي چي هسي د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نشي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنيوی وشي، قضايا محکمې ته وړاندي شي او قاضي له پوره غور او دقت وروسته په احتياط سره فيصله وکړي. خو د دې سپېرو پاڼو ليکونکو ليکلي: که خاوند خپله مېرمن بهر ته له تګ منع کړه بايد مجازات شي، سزا به ئې څو مياشتي حبس وي!! که پلار خپله لور له کوم کس سره (که څه هم ناصالح او مفسد وي او د دوستۍ وړ نه وي) له ازدواج منع کړه په څو مياشتو حبس به محکومېږي!! که پلار خپله لور او مېړه خپله مېرمن تأديب کړه بايد په څو مياشتو حبس محکوم شي!! او دې ته ورته ډېري نوري سزاګاني!!

د دې سپېرو پاڼو ليکونکي په دې نه پوهېږي چي د تعذيب او تأديب تر منځ ډېر ژور توپيرونه شته، يو ئې جائز دئ او د ولي او مربي رأيي ته پرېښودل شوی او بل ئې هر فرد ته ناجائز ګڼلی او واك ئې شرعي محکمې ته سپارلی، قاضي هم يوازي د قانون مطابق سزا ورکولی شي، تعذيب او مجازات هغې قانوني سزا ته ويل کېږي چي د محکمې له لوري او د قانون

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مخي د يوه داسي عمل له كبله يوه مجرم ته وركول كېږي چې قانون ئې جرم گڼي، د سزا حد هم په قانون کې ټاکل شوی، او تأديب د مهرباني او زړه سواندي مور هغه چلن ته ورته کار دئ چې د خپل شوخ زوی د اصلاح لپاره ئې کوي، په لومړي ځل له مهربانۍ او خواخوږۍ ډك نصحيت ورته وكړي، په دوهم ځل تندی ورته تريو کړي، په درېيم ځل ئې تهديد کړي او ورته ووايي پلار ته دي وايم چې غوږ دي تاو کړي، په څلورم ځل ترې مروره شي او مخ ترې واړوي، كه دا هم اغېزمن نه شو نو لاس پرې پورته کړي او پر داسي ځای څپېړه ورکړي چې د ټپي کېدو احتمال ئې کم وي، پر اوږې او کوناټو ئې په څپېړې ووهي. يوازي يو ناپوه انسان به دې دواړو ته په يوه سترگه گوري. لكه څنگه چې دولت ته دا حق ورکړی شوی چې مجرمينو ته تعزيري سزا ورکړي او داسي سزا په هيڅ دين، مذهب او نظام کې د عدل او انساني كرامت خلاف عمل نه گڼل کېږي؛ همداسي د پلار او مېړه له لوري د لور او مېرمني تأديب نه د عدل خلاف عمل دئ او نه د انساني كرامت خلاف عمل.

اسلام زوجينو ته توصيه کوي چې يو به له بل سره په غوره توگه او له ميني او احترام سره چلن کوي، وايي تر ټولو غوره مسلمان هغه دئ چې له خپلي مېرمني سره په چلن کې تر نورو غوره وي، تر ټولو غوره مېرمن هغه ده چې مينه ناكه، پاك لمنه او خپل مېړه ته مطيع وي، د مېرمني د نشوز او سرغړاوي په صورت کې نارينه ته د تأديب حق ورکړی شوی خو دا به په كومي لويي فتنې کې د مېرمني له پرېوتو د مخنيوي په موخه وي نه د كوم

(c) ketabton.com: The Digital Library
جرم سزا، او نه په داسي مواردو کي چي ده ته ئې ډوډۍ نه ده تیاره کړې، جامې ئې نه دي مينځلې، او حتی د ده ماشوم ته ئې تی نه دئ ورکړی، په داسي مواردو کي قطعاً د هغې د تأديب او وهلو حق نه لري، قرآن وايي: که مېرمني خپل ماشوم ته له تي ورکولو ډډه وکړه مېړه مکلف دئ بله مناسبه چاره وکړي.

د زوجينو تر منځ په کورنيو چارو کي د مشورې سپارښتنه

اسلامي شريعت مېړه او مېرمن پر دې مکلف کړي چي په اړوند چارو کي به په خپلو کي مشوره کوي، مېړه ته وايي: له خپلي مېرمني سره په ښه او معروفه توګه چلن کوه، وايي: تر ټولو غوره انسان هغه دئ چي له خپلي مېرمني سره په خپل چلن کي تر نورو غوره وي، له طلاق وروسته ئې هم ښځه او مېړه په دې مکلف کړي چي د خپل تي خور ماشوم په اړه به مشوره کوي، په دې موده کي به مور تی ورکوي او پلار به د دې د رزق روزي او جامو ذمه وار وي، خو نه به مور په خپل زوی ځورول کېږي او نه پلار، که پلار نه وي نو په ورثه وو دا ذمه واري راځي، د تي ورکولو پوره موده دوه کاله ده، خو که مور پلار وغواړي چي د کوم ضرورت يا مصلحت له مخي دا موده رالنډه کړي نو په دوه شرطه دا کار کولی شي: دواړه به په دې کار راضي وي او په خپلو کي به ئې مشوره کړې وي. مشوره او د دواړو رضايت او موافقه ئې شرط کړی. ګورئ چي اسلام په کورني ژوند کي مېړه او مېرمن په دې مکلف کړي چي کار به ئې په مشوره او د طرفينو په رضايت وي. له دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیت د اسلام له نظره د مشورې حقیقت هم څرګندېږي، له مشورې به هغه پرېکړه راوځي چې دواړه خواوې ورباندې راضي او متفق وي، مشوره دا نه ده چې یو طرف به له بل فقط نظر او رأیه غواړي او وروستۍ پرېکړه به دی په خپله کوي، مشوره د بل د رأیې معلومولو لپاره نه وي، داسې مشوره هیڅ ارزښت نه لري، چې یو کس دې د نورو رأیه واوري خو پرېکړه دې په خپله او د نورو له موافقې او رضایت پرته وکړي، مشوره دې ته ویل کېږي چې د تفاهم او بحث په نتیجه کې د طرفینو د خوښې هغه پرېکړه ترې راووځي چې دواړه ورباندې راضي او متفق وي.

د کورنۍ اهمیت

اسلام کورنۍ ته د ټولنې د لویې ماڼۍ د یوې اساسي خښتې په سترګه ګوري، په کورنۍ کې ناخوالې د ټولنې د ټولو ناخوالو بنسټ ګڼي، پیغمبر علیه السلام فرمایي چې شیطان تر بل هر کار په دې ډېر خوشحاله کېږي چې د مېړه او ښځې ترمنځ داسې اختلاف راولاړ شي چې د کورنۍ په متلاشي کېدو منتج شي، شیطان چې د فتنو راولاړولو لپاره خپلې لښکرې هرې خوا ته لېږي، ځینې ئې خلک قتلونو ته هڅوي، ځینې ئې غلا، شراب، زنا او نورو ګناهونو ته، خو ابلیس تر بل هرڅه د هغه شیطان په شرارت ډېر خوش شي او هغه په شا وټپوي چې یوه کورنۍ ئې تباه کړې او ښځه او مېړه ئې سره بېل کړي. د همدې لپاره قرآن د کورنۍ ژوند د مختلفو قضایاوو په اړه په ډېر دقت او تفصیل سره بحث کړی او د ټولو مسائلو په ارتباط ئې واضح او ژورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاربشووني کړي.

په قانون منع خشونت عليه زنان کي مېرمني دې ته هڅول شوې چي نه يوازي د مېړه برلاسی ونه مني، د بغاوت لار غوره کړي، له اجازې پرته له کوره وتل او له هر چا سره له کوم ممانعت، قيد او شرط پرته روابط ساتل د ځان مسلم حق وګڼي، که مېړه د هغې غوښتنو ته غاړه نه ږدي کولی شي هغو استوګنځيو ته پناه يوسي چي د (خانه امن) نوم ورکړی شوی او د فراري مېرمنو لپاره جوړ شوي، يقيناً چي دا د کورنيو د افغاني جوړښت د ختمولو او متلاشي کولو هغه کرکجنه هڅه ده چي شيطان تر بلي هري ګناه او جرم زيات پرې خوشحالېږي!! هغه مېرمن چي د خپل مېړه له کوره تښتي، د دې پر ځای چي د خپل پلار، ورور، خور او نورو خپلوانو کور ته ولاړه شي دغو دولتي استوګنځيو ته پناه وړي چي هلته ئې نه عزت خوندي دئ، نه حيثيت او نه عفت او ناموس، نه ئې اداره کوونکي صالح او امين وګړي دي او نه ساتونکي، دا مېرمن به بيا څنګه او په کومو سترګو د خپل خاوند کور ته درومي او مېړه به ئې څنګه هغې ته د مخکي په څېر په درنه سترګه ګوري او اعتماد به پرې کوي؟!! يقيناً چي د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو يا موخي ډېري ډېري شيطاني دي او يا ډېر ډېر ناپوه دي، نه د انساني فطرت له مقتضياتو خبر دي او نه د افغاني ټولني له ځانګړتياوو، نه پوهېږي چي د دې قانون پايلي څومره بدي او خطرناکي دي. پر دغو ناأمنو کورونو د کابل حکومت د عدليي وزير کلکه نيوکه او په سختو الفاظو اعتراض وکړ او هغه ئې د اخلاقي فساد او فحشاء خورولو مرکزونه وګڼل، د غربپالو مېرمنو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
غربي رسنيو غوغا او د غربي سفارتونو توند عکس العلمونه ئې راوپارول، او جناب وزير ئې دې ته اړ کړ چي خپلې خبرې ترميم کړي!!

د کور حرمت

د اسلام له نظره د يوه انسان کور ځانګړی حرمت لري، هيڅوك حق نه لري د هغه کور ته د ده له اجازې پرته ننوځي، له کومي لوړي، له کوم چاود، يا د دروازې له چولې د کور منځ ته وګوري، د باصلاحيته محکمې له حکم پرته هيڅوك د چا د کور د پلټني حق نه لري که څه هم يوه قاتل هلته پناه وړې وي، په دې اړه د اسلام په لارښوونو د ښه پوهېدو لپاره د قرآن دې لارښووني ته ځير شئ:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٢٧

اې مؤمنانو! داسي کورونو ته مه ننوځئ چي ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چي موافقه (اجازه) وغواړئ او پر خاوندانو (استوګنو) ئې سلام واچوئ، همدا درته غوره دئ، ښايي پند واخلئ،

د النور د سورې په دغه ۲۷مبارك آيت کې لاندي مهمي لارښووني زموږ مخي ته ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي: داسي کورونو ته مه ننوځئ چي ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چي موافقه (اجازه) وغواړئ، او پر استوګنو ئې سلام

(c) ketabton.com: The Digital Library
واچوئ، همدا درته غوره دئ، يعني د بل کور ته د ننوتلو لپاره به دوه خبري په پام کي لرئ: لومړی دا چي د کور د خاوند او استوګن موافقه او اجازه به ترلاسه کوئ، دلته د استئذان (اجازه غوښتلو) پر ځای د تستأنسوا صيغه کارول شوې چي رضايت او موافقه افاده کوي او معنی ئې دا ده چي د بل کورته په هغه صورت کي ننوځئ چي هغه ستاسو له ورتلو سره موافق وي او د اجازې ورکولو ته اړ شوی نه وي، داسي نه چي هغه اجازې ورکولو ته اړ شوی وي، په وار وار او تر هغه دي دروازه ورټکولې وي چي ناچار درته پرائې نيزي او د ننوتلو اجازه درکړي او يا د ده له خوښي او موافقې پرته ورننوځې، دوهمه دا چي پر اوسېدونکو به سلام اچوئ، دا سلام يوازي د معاشرتي آدابو يوه بېلګه نه ده چي له اخلاقي پلوه ئې مراعات ضروري دئ او يوازي يوه دعاء هم نه ده، بلکي دا استوګن ته د ځان له لوري د سلامتيا پيغام او د تاوان نه رسولو ډاډ ورکول او له هغه سره ژمنه هم ده، له همدې پيغام سره به د بل کور ته ننوځئ، همدا ستاسو لپاره غوره دئ، دا د ډېرو ناخوالو مخنيوی کوي، هم له اخلاقي پلوه او هم له معاشرتي پلوه. خو دې ته مو پام وي چي دا نه يوازي د ټولني د افرادو تر منځ معاشرتي دود او ادب دئ بلکي د ټولني په کچه او د دولت او وګړو تر منځ د يوه قانون او الهي لارښوونې حيثيت لري، نه يوازي اشخاص حق نه لري د بل کور ته ننوځي، د دروازې له چاك او چاود، يا د بام له سره او له کومي لوري د بل د کور منځ ته وګوري، يا خپل کور داسي جوړ کړي چي د بل پر کور مشرِف وي او منځ ئې ترې وليدی شي، بلکي د اسلامي حکومت هيڅ چارواکی حق نه لري د چا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته د شرعي محکمې له پرېکړې پرته داخل شي، که دا د پلټنې په موخه وي او که د کوم مجرم د نیونې په موخه، همدا راز چارواکو ته دا حق نه دئ ورکړی شوی چې د چا د کور دننه رازونو تجسس وکړي.

- که په کوم کور کې هیڅوک ونه مومئ نو تر هغه مه ورننوځئ چې اجازه درکړی شي، یعني تشو کورونو ته مه ننوځئ، که ننوتو ته اړ شوئ نو له اجازې وروسته ورننوځئ.

- که د کوم کور دروازې ته ودرېدئ، د ننوتلو اجازه مو وغوښته، او د کور له منځه مو د ننوتلو اجازه تر غوږ نه شوه او یا درته وویل شول چې ستانه شئ، نو ستانه شئ، په دروازې کې له مزید ودرېدا او تر درې واري زیات د دروازې له ټکولو او د اجازې له غوښتلو ډډه وکړئ، په دې مه ناراضه کېږئ چې د ننوتلو اجازه درنه کړی شي، یا درته وویل شي چې اوس ستون شه او بل وخت راشه، همدا درته ښه پاکیزه او د پاکوالي ضامنه طریقه ده، الله تعالی ستاسو پر ټولو کړنو او ښو او بدو پایلو او اغېزو ئې ډېر ښه پوهېږي، د خپل بشپړ علم له مخې تاسو ته لارښوونه کوي چې همداسې وکړئ او په همدې کې ستاسو خیر مضمر دئ.

- خو که داسې کور ته د ننوتلو ضرورت احساس کړئ چې نااستوګن وي او په هغه کې ستاسو لپاره کومه متاع او د استفادې وړ شی وي، نو په دې کې څه ګناه دربانديې نشته چې داسې کورونو ته له اجازې پرته ننوځئ.

- الله تعالی پوهېږي چې تاسو یوه تش یا ډك کور ته په کوم نیت ننوځئ، د کوم پټ کار اراده لرئ که د کوم ښرګند کار، په نېك نیت ننوځئ که په بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیت، تشو کورونو ته ننوتل ډېر ځلي په دې نیت وي چي څوك غواړي د نورو له نظره پټ کوم کار وکړي، نو ځکه دلته ویل شوي چي الله تعالی په هر هغه څه پوهېږي چي تاسو ئې په څرګنده یا په پټه توګه کوئ.

- که څه هم په دې آیت کي مورږ ته دا لارښوونه شوې چي د چا کور او استوګنځي ته د هغه له موافقې او اجازې پرته داخل نشو، خو د دې لارښوونې لازمي تقاضا دا ده چي له هر هغه عمل هم ډډه وکړو چي د بل کور ته له اجازې او موافقې پرته د دخول او ننوتلو په معنی تعبیرېږي، لکه تجسس، دا هڅه چي پوه شو په دې کور کي څه تېرېږي، د دېوال له شا، د دروازې له چاود او د بل بام له سر د کور منځ ته کتل، له لري په دوربین سره د کور منځ څارل، د ټیلفون غږ ئې ثبتول، استراق السمع او داسي وسائل لګول چي د استوګن غږ واورېدی شي دا ټول د دې لارښوونې خلاف کړني دي. که کوم کور یا خونه دروازه نه لري، یا داسي پرده پرې ځوړنده وي چي د کور او خونې منځ ترې معلومېږي، نو داسي ودرېدل د دې لارښوونې خلاف عمل دئ چي لومړی ځان کوربه ته وروښیي، یا د کور منځ ته وګوري، یا د استوګن د لیدو هڅه وکړي او بیا د ننوتلو اجازه وغواړي.

- دا پوښتنه هم راولاړېږي چي د بل کور ته تر ننوتلو وړاندي لومړی سلام اچول دي که د ننوتلو اجازه غوښتل؟ ځواب دا دئ چي د آیت له مخي لومړی استئناس دئ او بیا سلام، لومړی دروازه ټکول دي، کله چي ورته معلومه شي چي په کور کي څوك شته او د ده غږ اوري نو بیا سلام اچول او د ننوتلو اجازه غوښتل دي. که د ټیلفون له لاري د اجازې غوښتل ممکن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library
نو لومړی ټيلفون کول دي، بيا سلام اچول او بيا د ننوتلو اجازه او موافقه ترلاسه کول دي.

د دې مطلب په ښه پوهېدو دا روايات زموږ مزيد مرسته کوي:

عن ابي هريرة أَنَّ رَسُول اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ : مَنْ اطَّلَعَ فِي بَيّت قَوْم فَفَقَئُوا عَيْنه , فَلَا دِيَة لَهُ وَلَا قِصَاص " رَوَاهُ النَّسَائِيّ

عن أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِىَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَنِ اطَّلَعَ فِى دَارِ قَوْمٍ بَغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَفَقَئُوا عَيْنَهُ هُدِرَتْ عَيْنُهُ » رواه ابو داؤد

امام شافعي د دغو رواياتو ظاهري الفاظو ته په پام سره وايي چي که څوك د بل چا د کور منځ ته نظر وکړي او استوګن ئې د هغه سترګه ړنده کړي ديت او قصاص پرې نشته. خو احناف په دې عقيده دي چي دا حکم د داسي حالت اړوند حکم دئ چي څوك له اجازې پرته د بل کور ته ننوځي، کوربه ئې مخنيوی وکړي، سره لاس او ګرېوان شي، په دې ترځ کې د ننوتونکي سترګه ړنده شي، نو د کور پر خاوند ديت او قصاص نه لازمېږي. بايد ووايو چي د چا کور ته د دروازې له چولې کتل دومره ستر جرم نه دئ چي سزا ئې د سترګي ړندول وي. د اړوند روايت غوره توجيه همغه ده چي احناف ئې وړاندي کوي.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ « .... مَنْ نَظَرَ فِى كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَإِنَّمَا يَنْظُرُ فِى النَّارِ. سنن ابي داؤد

له عبد الله بن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله

(c) ketabton.com: The Digital Library
عليه و سلم فرمايلي: ... چا چي د خپل ورور ليك نه د هغه له اجازې پرته وكتل نو اور ته ئې كتلي. يعني دا داسي گناه ده چي د دوزخ اور ورپه برخه كوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:"إِذَا دَخَلَ الْبَصَرُ فَلا إِذْنَ" المعجم الكبير للطبراني

له ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: كله چي سترگه ننوځي بيا اجازه نشته، يعني كله چي ځوك د بل كور او خوني ته نظر وكړي بيا نو د اجازې اخيستو ضرورت او ارزښت منتفي شي، هغه اجازه هيڅ ارزښت نه لري چي له كتلو وروسته وي.

عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم سَأَلَهُ رَجُلٌ، فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْتَأْذِنُ عَلَى أُمِّي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : نَعَمْ فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا، فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي خَادِمُهَا، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً ؟ قَالَ : لا، قَالَ : فَاسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا. سنن البيهقي

له عطاء بن يسار رضی الله عنه روايت دئ چي يوه سړي له رسول الله صلی الله عليه و سلم پوښتنه وكړه او وئې ويل: يا رسول الله! آيا د خپلي مور خوني ته د ورتلو په وخت كي به هم ترې اجازه غواړم؟ رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: هو؛ هغه سړي وويل: زه خو له هغې سره په يوه كور كي اوسيږم، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له هغې اجازه غواړه، هغه سړي وويل: زه ئې خادم يم، رسول الله صلی الله عليه و سلم

(c) ketabton.com: The Digital Library
وفرمایل: آیا دا خوښوې چي بربنډه ئې وګورې؟ وئې ویل: نه، وئې فرمایل: نو اجازه ترې غواړه.

څوك به د كورنۍ مدیر او قیم وي؟

د قرآن له نظره نارینه د كورنۍ قیم، ناظم او مدیر دئ، خو د مېرمنو د حقونو دروغجن او ریاء كار مدافعین دا د مېرمنو په اړه تبعیض او بې عدالتي ګڼي، راشئ د قرآن هغه آیت خپلې مخې ته كېږدو چي دا لاربښوونه په كې راغلې، دې مبارك آیت ته ځیر شئ:

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٞ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ٣٤ النساء: ٣٤

نارینه پر ښځو قیم (مدبر او منتظم) دي، د هغه فضیلت په وجه هم چي الله یوه ته پر بل وركړی او د خپلو مالونو د انفاق له كبله هم، نو صالحي ښځي مطیع وي او په غیاب كي د هغه څه ساتونكي وي چي الله خوندي كړي او د كومو ښځو له بدخویي او سرغړاوي چي وېره لرئ نو نصیحت ورته وكړئ، په بستر كي ترې لرې شئ او وئې وهئ، نو كه ستاسو اطاعت ئې وكړ نو هسې حیلې او بهانې ورته مه لټوئ، بې شكه چي الله ستر لوړ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې مبارك آيت په ترخ کې د کورنۍ د ځېلمنځي چارو او د ښځې او مېړه د وظائفو په اړه لاندې هدايات ورکړل شوي:

- کورنۍ يوه وړوکې ټولنه ده، وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، الله تعالى د کورنۍ د قيموميت او مديريت دنده نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چې د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چې د عاطفې اړخ ئې کافي درووند دئ، ځواکمنه عاطفه ورکړل شوې، هومره چې اکثراً عقل تر خپل اغېز لاندې راولي، همدې صفت ته د اولاد د روزنې لپاره اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيموميت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ او دوهم دليل ئې دا چې د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې.
- صالحې ښځې هغه دي چې په کورنۍ کې د مېړه قيموميت مني، دا هڅه نه کوي چې دا د کور واکمنه او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، د خاوند په غياب کې بايد د ټولو هغو شيانو حفاظت وکړي چې الله تعالى ئې د حفاظت امر کړی، خپل عفت، خپل ماشومان، د خاوند مال او د ده عزت.

د دې آيت له مخې نارينه د کور (چارواکی) او مېرمن ئې (ساتونکې)

(c) ketabton.com: The Digital Library
ده. صالحه ښځه هغه ده چي د وظائفو دا وېش مني او خپله دنده په ښه توګه ترسره کوي.

که ځه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارینه د کورنۍ قیم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارینه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کي په مشوره مکلف کړی.

که ښځو نشوز کاوو، نه ئې دا پورتنی تقسیم منلو او نه ئې د ساتني دنده په امانتدارۍ او اخلاص ترسره کوله، ځان ئې تر مېړه اوچت ګاڼو او هڅه ئې کوله چي هغه ځان ته مطیع کړي، نو د ستونزي د حل لپاره ئې خاوند ځو کارونه کولی شي: په وعظ او نصیحت سره دي هغه اصلاح کړي، که وعظ او نصیحت نتیجه ورنکړه، نو څه وخت دي ترې مرور شي، خو داسي مرور نه چي یا دی کور ورته پرېږدي او یا دا له خپل کور بل ته ولېږي، نه، پخپله خونه او بستره کي دي لږ ترې لري څملي، کېدی شي په دې سره د هغې بې ځایه غرور مات شي او روغه جوړه وشي، خو که دې تدبیر هم نتیجه ورنکړه نو د تأدیب لپاره ئې وهلی شي، خو دا وهل به داسي وي لکه پلار چي زوی تأدیبوي، هدف به اصلاح وي نه غچ او انتقام، نه د خپلي برلاسۍ ثابتول، نه به ئې پر مخ او بل نازك ځای وهي او نه به د داسي شي ګوزار ورباندي کوي چي ټپي ئې کړي. که په دې سره هغې له نشوز لاس واخیست او د مېړه اطاعت ته چمتو شوه، نو باید د تېرو کړو په وجه ئې ونه ځوروي او د ځورولو لپاره ئې حیلې او بهانې ونه لټوي.

د آیت په پای کي د الله تعالی دوه صفتونه راغلي چي له پورتني مضمون

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره ئې خاص تعلق دئ: الله لوړ او ستر دئ، لويي او کبر يوازې له ده سره ښايي، نه دې ښځه کبر او لويي کوي او نه ئې مېړه، ستونزه له همدې راولاړېږي چې يو تر بل ځان اوچت وګڼي، کبر او لويي وکړي، بل ته د حقارت په سترګه وګوري او حقوق ئې تر پښو لاندې کړي.

که ستونزه په دې هم حل نشوه نو لانجه بايد د يوه مصلح ګډ کورني هيئت د حکميت له لارې حل شي، لکه چې قرآن فرمايي:

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُوا۟ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَـٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ٣٥

النساء: ۳۵

او که د دوی ترمنځ له بېلتون ووېرېدئ نو يو حکم د ده له کورنۍ او يو حکم د دې له کورنۍ ورولېږئ، که ئې د اصلاح اراده وه نو الله به د دواړو ترمنځ موافقت راولي، يقيناً چې الله خبردار پوه دئ.

که مخکني تدبيرونه مؤثر ثابت نه شول، نو بايد د دواړو د کورنيو د مداخلې له لارې شخړه حل شي، دوه کسيزه جرګه دې وټاکل شي، يو د يوه له کورنۍ او بل د بلې له کورنۍ، دې جرګې ته دې د کشالې د حل و فصل واک ورکړی شي، دواړه دې د جرګې وروستۍ پرېکړې ته غاړه کېږدي. په دې سره به قاضي ته د شخړې د وړاندې کېدو او يا طلاق مخنيوی وشي.

که د مصالحې حکم هيئت هم ونه توانېدو د دوی لانجه حل کړي او د دوی دواړو له بېلتون پرته بله د حل لار نه وه نو اسلام نارينه ته دا حق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړی چي خپله مېرمن طلاق کړي او مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چي د طلاق مطالبه وکړي، دا مطالبه هم خپل خاوند ته وړاندي کولی شي او هم د هغه د مخالفت او عدم توافق په صورت کي محکمې ته.

دا باید په پام کي ولرو چي په نورو ژوو کي هم نارینه د کورنۍ قیم، مدیر او ساتونکی دئ، د هر یرغل مقابله کوي، سره له دې چي ځان او بچو ته د خواړو په مهیا کولو کي دواړه په ګډه برخه اخلي، حتی زمریان ګورو چي اکثراً د ښکار دنده هم د زمرۍ (ښځي) په غاړه وي، په ځانګړې توګه هغه مهال چي د زمري عمر زیات شي او د زمرۍ په څېر منډي نشي وهلی، دا مهال د ښکار دنده په بشپړه توګه د زمرۍ په غاړه وي، او دا وفاداره مېرمن تل خپل ښکار د مېړه مخي ته ږدي، لومړی هغه ځان موړ کړي بیا دا په خوراك پیل کوي، دا کافي ګڼي چي مېړه ئې د دې او بچیانو ساتنه کوي.

آیا تر یوې مېرمني زیاتي ښځي درلودل جرم دئ؟

په قانون منع خشونت کي هغه څوك مجرم او د سزا وړ ګڼل شوی چي تر یوې زیاتي مېرمني ئې په نکاح کړې؛ پرته له دې چي د مدني قانون اړوند شرط تأمین کړي!! راشئ وګورو چي قرآن په دې اړه څه ویلي، په کوم صورت کي ئې تر یوې د زیاتو ښځو نکاح کول جائز ګڼلي او کوم شرائط ئې وضع کړي؟ او که څوك دا شرائط مراعات نه کړي نو آیا د هغه لپاره ئې کومه سزا ټاکلې او که مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چي د خپلو حقوقو ترلاسه کولو او یا نکاح فسخ کولو لپاره مناسبي لاري چاري ولټوي؟ قرآن فرمایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تُقۡسِطُواْ فِي ٱلۡيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۖ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تَعۡدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ۳ النساء: ۳

او كه له دې وويرېدئ چي د يتيمانو په اړه به عدالت ونكړئ، نو له دغو ښځو د خپلي خوښي، دوه دوه، درې درې او څلور څلور په نكاح كړئ، خو كه وويرېدئ چي عدالت به ونكړئ نو بيا به يوازي يوه وي او په خپل واك كې وينځي مو، دا دې ته نږدې ده چي ظلم ونكړئ.

د دې آيت په ارتباط لاندي ټكي په پام كې وساتئ:

- كه يتيمان داسي ولي ته پاته شوي وي چي د دوی ترمنځ نكاح روا وي، لكه د تره زوی، نو ولي په هغه صورت كې دا كار كولی شي چي له يتيم سره د خواخوږۍ په نيت دا كار وكړي، بې عدالتي ترې ونشي، د خپل شوق پوره كولو او د يتيم د مال ترلاسه كولو په نيت نه وي.
- كه د بې عدالتۍ وېره ئې درلوده نو له داسي نكاح دې ډډه وكړي او پر ځای دي له نورو ښځو څوك په نكاح كړي.
- خو له دې نورو ښځو مراد كومي ښځي دي؟ له يتيم سره ئې څه تعلق شته كه نه؟ په يوه آيت كې د دواړو له راتلو خو معلومېږي چي د يتيمانو او دغو ښځو ترمنځ حتماً څه ارتباط بايد وي. تاسو پوهېږئ چي له يتيمانو سره يوه لويه مرسته دا ده چي د دوی ميندي بې كفيل او متولي پاته نشي، څوك ئې په نكاح كړي، په دې نكاح سره به له يوې خوا هغه تشه ډكه شي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
خپل پلار له مړیني وروسته د یتیمانو په برخه شوې او له بلې خوا به د کونډو مشکل حل شي، دا لویه بې عدالتي ده چې د چا پلار د اسلام په لار کې شهید شي، یا په خپل مرګ ومري، نو هم ئې زامن بې کفالته پاته شي او هم ئې ښځه، نه څوك د یتیم په وړاندې د مسئولیت احساس وکړي او نه د کونډو په اړه. د کونډو او یتیمانو د مشکل تر ټولو غوره او مناسبه د حل لار همدا ده چې کونډې په نکاح شي. د یتیمانو د بحث په ضمن کې د تعدد زوجات ذکر همدا مطلب افاده کوي چې دا اجازه په اصل کې د دغې لویې ستونزې د حل لپاره ورکړی شوې، د پیغمبر علیه السلام له سنت هم دغه معلومېږي او د صحابه وو له عمل هم، چې له هر جنګ وروسته دوی تر هر څه د مخه دې موضوع ته اهتمام کاوو چې د خپلو شهیدانو ورونو د کونډو او یتیمانو ستونزه حل کړي، حتی د جنګ په میدان کې به ئې دا پرېکړه کوله چې څوك څوك به د کوم کوم شهید کونډه په نکاح کوي او د یتیمانو کفالت او پالنه به ئې په غاړه اخلي. له عائشې رضی الله عنها پرته د پیغمبر علیه السلام نورې بیبیانې کونډې دي او رسول الله صلي الله علیه وسلم په همدې موخه په نکاح کړې.

- هسې هم د ښځو شمېر تر نارینه وو زیات دئ، عادتاً نجونې تر هلکانو زیاتې پیدا کېږي، په جنګونو کې خو اکثر نارینه مري او هر جنګ په جګړو کې ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتېدو له ستونزې سره مخامخ کوي، د شورویانو په ضد د جهاد په دوران کې یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، چې اکثر ئې نارینه وو، د ایران او عراق په جنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي يو مليون ايرانيان ووژل شول چي غالب اکثريت ئې نارينه وو، په دې دواړو ملکونو کي به له جګړو دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لاري؟! د متعه او موقتي نکاح له لاري؟! که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لاري؟ د زنا په اړه خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چي پايلي ئې څومره خطرناکي دي او انسانانو ته ئې څومره ستونزي راپيدا کړې، د ايډز خطرناکه بيماري له همدې راپيدا شوې، ايران ونه توانېدو چي په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو زياتي ايرانۍ ښځي افغانانو په نکاح کړې خو د ايران دا ستونزه په خپل حال پاته ده. د دې ستر مشکل د حل يوازينۍ لار هغه ده چي اسلامي شريعت معرفي کړې او په دغه مبارك آيت کي ورته اشاره شوې، اسلام نه يوازي دا جائز ګڼي بلکي هغه د همت او مېړاني او په يتيم او کونډې د زړه سوي نښه ګڼي، خو وايي چي هم به له يوې د زياتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په يوې ښځي اکتفاء د عدل په حکم. په دواړو آيتونو کي د عدل ذکر د همدې لپاره راغلی.

هغه کمعقله کسان چي د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نيوکي او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتني ته له ځواب ويلو عاجز دي چي د کونډو او يتيمانو ستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتوالي په صورت کي به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کي د زنا په جواز اعتراض کوي، نه په دې چي يو کس يوه قانوني ښځه لري او لس غير قانوني او نه په دې چي په غرب کي زنا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوائدو يو مورد هغه ماليه ده چي له فاحشو ئې ترلاسه کوي، د لندن په يوه ښار کي اويا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړی شوې او دولت ته ماليه ورکوي، عجيبه ده چي څوك زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او ستره نکاح ناجائزه ګڼي چي اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسي حال کي چي اسلام نکاح هغه تړون ته وايي چي د ښځي او نارينه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسي مېړه سره نکاح کوي چي نوري ښځي هم لري نو په دې باندي د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاته کېږي؟!!

په داسي حال کي چي اسلام د ښځي موافقه د نکاح لپاره اساسي شرط ګڼلی، نو دا بې بنسټه اعتراض به څه وزن لري چي نارينه ولي تر څلورو مېرمنو پوري په نکاح کولی شي، څوك چي غواړي بن ونه لري نو له داسي چا سره دي نکاح نه کوي چي بله مېرمن هم لري.

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چي د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسي حال کي چي د يوې قانوني ښځي تر څنګ د ګڼ شمېر غيرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نلري!! کمونستان خو د (کورنۍ جوړېدل) د (فردي ملکيت) په څېر د غير کمونستي ټولني نښه ګڼي او په دې باور دي چي په دې برخي کي هم بايد فردي ملکيت له منځه ولاړ شي، بايد کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رائج شي، اولاد د کورنۍ (مال) نه بلکي د ټولني (مال) وګڼل شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غېږ پر ځای بايد په وړکتون کي وروزل شي، په کورنۍ کي د دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
روزنه په دوی کې د (فردي ملکیت) غلط افکار راولاړوي!! څو راشئ وګورو چې د غیر قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن (علم) په دې اړه څه وايي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او نا علاجه ناروغیو منشأ ئې ګڼي!! د (ایډز) په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغیو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وايي: اکثر ستر ستر جانیان هغه دي چې د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او مینې لاس ئې پر سر نه دئ تېر شوی، داسې څوك ئې نه دئ موندلی چې صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتینې مینه ئې له هغه زده کړې وي.

تاسو په مرغانو کې ګورئ، هغه مرغان چې د نر او ښځې شمېر ئې سره برابر دئ، دوه دوه سره جوړه کېږي او بېله کورنۍ جوړوي، ناسته پاسته، الوتل او اوسېدل ئې سره یو ځای وي، لکه ښارو (مینا)، مرغۍ او کوترې، څو هغه مرغان چې د نارینه وو شمېر ئې تر ښځینه وو لږ دئ یو یو ئې ګڼ شمېر ښځې پالي، چرګان ئې یو مثال دئ. ښايي بده نه وي چې د خپلو سترګو یو لیدلی جریان دلته ولیکم: په چهارآسیاب کې په یوه کور کې اوسېدم، غولي ته راووتم او ناڅاپي مې سترګې په یوه چرګ ولګېدې چې له نورو یوازې په غولي کې ګرځې، نورې چرګې له کلا بهر دې، د انګور یوه دانه ئې وموندله، په مښوکه کې ئې راپورته کړه، څو ثانیې په فکر کې ولاړ، بیا ئې یو خاص غږ وکړ، له بهره یوه چرګه په منډه د ده خوا ته راغله، ده د انګور هغه دانه په زمکه واچوله او هغې چرګې وخوړه!! دا په داسې حال کې چې ده د څو چرګو پالنه په غاړه درلوده، هغوی به ئې ساتلې، مازدیګر به ئې کوډلې ته ننه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستلې، زمکه به ئې په خپلو پیاوړو منګولو ورته کیندله، له وېي به ئې پاڼې ورته راشکولې، کله چې به د دانو لوښی د دوی په وړاندې کېښودی شو نو هغه به لومړی خپلو مېرمنو ته فرصت ورکړ چې دانه وخوري او ده به تر دوی وروسته د دانو په خوړلو پیل وکړ، خدای خبر له څومره مودې وروسته د انګور یوه خوږه دانه په لاس ورغلې وه او څومره به ئې زړه غوښتل چې هغه پخپله وخوري، خو لوړ همت او د خپلو مېرمنو په نسبت زړه سوي او رحمت دې ته اړ کړ چې یوه مېرمن راوبلي او دا دانه د هغې مخې ته کېږدي!! له ځان سره مي ویل: آیا د انسانانو نارینه هم دومره همت، مېړانه او عاطفه لري؟!!

د آیت له ورستۍ فقرې معلومېږي چې د عدم عدالت له وېرې په وینځې (چې اوس نشته) یا یوې ښځې اکتفاء دې ته نږدې ده چې له ظلم کولو خوندي پاته شئ. په دې صورت کې هم د ښځې ټول حقوق اداء کولی شئ او هم ئې ماشومان ښه پاللی شئ.

اما دا چې پیغمبر علیه السلام ته ولې د (نه) ښځو د نکاح اجازه ورکړی شوې، د دې دلائل څه دي او دا کار په کومي زماني کې او د پیغمبر علیه السلام د مبارك ژوند په کوم پړاو کې تر سره شوی؟ ځواب ئې دا دئ:

ټولو ته جوته ده چې رسول الله صلی الله علیه و سلم په پنځه ویشت کلنۍ کې واده وکړ، خدیجه رضی الله عنها د ده لومړۍ بي بي څلوېښت کلنه کونډه وه، د هغې تر وفات پوري ئې بله ښځه نه ده کړې، تر پنځوس کلنۍ پوري ئې یوازې یوه ښځه درلوده، د خدیجې رضی الله عنها له وفات وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې سوده رضی الله عنها چې کونډه وه، په نکاح کړه، سوده له لومړيو مسلمانانو وه، له خپل مخکني مېړه سره ئې يو ځای حبشې ته هجرت وکړ او د هجرت سختې شېبې او کړاوونه ئې وګالل، نه ئې مال درلود او نه جمال او ښکلتوب، امتياز ئې قوي ايمان او د ايمان په لار کې قرباني وه، پيغمبر عليه السلام صرف يوه ښځه په ښکلتوب کې کړې، نوري بېبياني ئې کونډې وې، هره يوه ئې د يوه لوی اجتماعی مصلحت لپاره په نکاح کړې، ښايي د حفصه رضی الله عنها د نکاح څرنګوالی د نورو ودونو د املونو لپاره ښه مثال وي:

حفصه رضی الله عنها د عمر رضی الله عنه لور وه، مخکنی مېړه ئې د بدر په جګړی کې برخه اخيستې وه، هغه وفات شو، عمر رضی الله عنه؛ خپلو ملګرو ابوبکر رضی الله عنه او عثمان رضی الله عنه ته ورغی او له هغوی ئې وغوښتل چې حفصه په نکاح کړي، خو دوی د خپلو معاذيرو په وجه ډډه وکړه، عمر رضی الله عنه دا مشکل له پيغمبر عليه السلام سره ياد کړ او هغه په دې خاطر له حفصې رضی الله عنها سره د نکاح اراده وکړه چې له خپل نږدې او مخلص ملګري سره د يوې داسې ستونزې په حل کې مرسته وکړي چې نورو ورته حل نه کړی شوه.

همدا راز زينب رضی الله عنها چې مېړه ئې د بدر په جګړې کې په شهادت ورسېدو، عمر خوړلې کونډه وه، په نېکو کارونو کې هومره مشهوره وه چې خلکو به د (بې وزلو مور) په نامه يادوله، پيغمبر عليه السلام هغه په دې خاطر ځانته نکاح کړه چې له يوې خوا ئې د يوه بدري مجاهد په اړه خپله خواخوږي ښودلې وي او له بلې خوا ئې د يوې داسې نوميالۍ، خيري

(c) ketabton.com: The Digital Library
او با ایمانه ښځې ستونزه حل کړې وي. دا نېکه بي بي یوازې دوه کاله نور ژوندۍ وه.

همدا راز ام سلمه رضی الله عنها چې ٦ اولاده ئې درلودل، مېړه ئې د احد په جګړې کې زخمي شو، د بلې جګړې په دوران کې د ده زوړ پرهار پرې شو او له همدې وفات شو، پېغمبر علیه السلام د ده په مړینې هومره خواشینی شو چې اوښکې ئې توی شوې، د ده له مړینې ٤ میاشتې وروسته ئې ام سلمې ته څوك د خطبې لپاره ورولېږو، هغې خپل عذر داسې وړاندې کړ: زه عمر خوړلې یم، ډېر اولادونه لرم، نه غواړم ستا د اذیت باعث شم. خو پیغمبر علیه السلام غوښتل په دې نکاح سره مسلمانانو ته د خپلو دینې وروڼو په نسبت د وفادارۍ او د کونډو او یتیمانو د پالنې او روزنې نه هېرېدونکې اسوه وړاندې کړي. ام سلمې ته ئې قناعت ورکړ او دا نکاح ترسره شوه. د پیغمبر علیه السلام ټول ودونه همداسې وو.

په دې ودونو کې یو بل ستر مصلحت هم مضمر وو او هغه دا چې د پیغمبر علیه السلام د بیبیانو له لارې د دین یوه لویه برخه مسلمانانو ته رسېدلې، دوی د نورو ښځو لپاره د ښوونکو حیثیت درلود، نورو ښځو به له دوی دین زده کاوو، که تاسو د روایاتو کتابونه وڅېړئ په څرګنده به وګورئ چې د دې کتابونو په هر مخ کې له همدې بیبیانو یو په بل پسې روایتونه ستاسو مخې ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي د طلاق واك نارينه ته سپارل شوی؟

د دې پوښتني په اړه چې اسلام ولي د طلاق حق نارينه ته ورکړی، بايد ووايو: اسلام د طلاق له لاندي ممکنو څلورو صورتونو يو غوره کړی:

الف: ښځه او مېړه په ګډه د طلاق فيصله وکړي.

ب: اختلاف محکمې ته وړاندي شي او محکمه په دې اړه وروستۍ فيصله وکړي.

ج: د طلاق حق ښځی ته ورکړی شي.

د: د طلاق پرېکړه د مېړه په لاس کې وي.

مخکې له دې چې وګورو اسلام ولي څلورم صورت غوره کړی بايد څو خبري په پام کې ولرو:

- اسلام له طلاق کرکه لري، د مجبوريت لپاره جواز ورکوي، خو هغه تر ټولو کرکجن حلال کار او د حل وروستۍ لار ګڼي.
- په اسلام کې نارينه له يوې خوا په دې مکلف شوی چې د کورنۍ ټول لازم ورځني مصارف په غاړه واخلي، هغه به د کورنۍ د ټولو مصارفو متکفل وي. له بلې خوا په دې مکلف شوی چې د نکاح په ورځ به هومره مهر په غاړه اخلي چې ښځه ورباندي راضي شي، دا (مهر) د ښځی حق دئ او د دې د راتلونکي لپاره يو مهم تضمين. (ښځه) کولی شي له (مېړه) هومره مهر ترلاسه کړي چې د دې راتلونکی تضمين کړي او د وخت ناوخت، بې ځايه او بې موجبه طلاق مخه ونيسي، مېړه ونشي کولی چې له يوې خوند واخلي، له لنډې

(c) ketabton.com: The Digital Library
مودې وروسته هغې ته طلاق ورکړي او د هوس په حکم بله په نکاح کړي، طلاق نباید په یوې ملعبې بدل شي، د نکاح په ورځ باید داسي تدابیر ونیول شي چي دا مقدسه رابطه دوام وکړي، اسلام د همدې لپاره د مهر حق د ښځي د مستقبل لپاره د یوه تضمین په توګه وضع کړی.

- اسلام دوه دلیله د دې لپاره وړاندي کړي چي نارینه به د کورنۍ قیم وی او د طلاق پرېکړه به د ده له لوري کېږي:

الف: (مهر) ورکوي او د کورنۍ مصارف ئې په غاړه دي.

ب: د قیمومیت لپاره چي کومو مواصفاتو ته اړتیا ده، په نارینه کي دا مواصفات تر ښځو زیات دي. د ښځي طبیعي وظائف دا ایجابوي چي قوي عاطفه ولري. قوي عاطفه اکثراً د انسان (تعقل) تر اغېز لاندي نیسي، ښځه د همدې (قوي عاطفې) په حکم د اولاد د روزني ټولي ستونزي په ورین تندي قبلوي، بې خوبي ګالي، خپل ژوند او صحت په خطر کي اچوي، د اولاد د هري غلطۍ په وړاندي صبر کوي او حتی د پردیو په مقابل کي د دوی له هري غلطۍ دفاع کوي، د (قیادت) او (قضاوت) لپاره د (قوي عاطفې) پر ځای داسي (تعقل) ته اړتیا ده چي د عاطفې تر اغېز لاندي رانشي. د نارینه روحي جوړښت داسي دئ چي د (عقل) او (عاطفې) ترمنځ ئې تعادل او توازن شته او د (عاطفې) تله ئې د ښځو په شان تر (تعقل) درنه نه ده.

پداسي حال کي چي اسلامي شریعت د طلاق حق نارینه ته سپارلی، خوله دې حق د ښځی د ځورولو او د هغې په حقوقو د تېري په لار کي ناروا استفاده نشي کولی، که خبره دې حد ته ورسېده ښځه حق لري (محکمې) ته

(c) ketabton.com: The Digital Library
مراجعه وکړي، چي محکمه به یا د دې حقوق احیاء کوي او یا به دا رابطه فسخ کوي.

کونډې او حقوق ئې

تر اسلام مخکي به خلکو کونډې داسي ګڼلې لکه د میراث مال، لکه ښاروي چي په پیسو اخیستل شوي وي او خپل واك او اختیار نلري، نه خپلې کورنۍ ته ستنېدی شوی او نه ئې پخپله خوښه له چا سره نکاح کولی شوی، که به ئې وغوښتل چي خپلې کورنۍ ته ستنه شي نو دې ته به اړ کېده چي مهر او ټول هغه څه د مېړه ورثه وو ته مسترد کړي چي هغه ورکړي وو!! اوس هم په ډېرو جهل ځپلو ټولنو کې له ښځو سره همداسي ظالمانه او جاهلانه سلوك کېږي، په پښتنو کې خو دا ظالمانه دود دستور ډېر عام دئ، پلار ئې د بوده او ښاروي په څېر خرڅه کړي، د مېړه له مرګه وروسته د میراث مال ګڼل کېږي، د مېړه خپلوان به د دې برخلیك ټاکي، د پلار کور ته نشي ستنېدی، د خپل راتلونکي خاوند په اړه نه څه ویلی شي او نه څه کولی شي، د خپل مخکني مېړه ورور ته به په نکاح کېږي، که ئې ورور ماشوم وو تر هغه به انتظار کوي چي ستر شي او که ئې ورور نه وو نو کوم بل خپلوان ته به ئې په نکاح کوي!! اسلام دا کار ستر ظلم وګڼو او هغه ئې تحریم کړ، مسلمانانو ته ئې امر وکړ چي نه به کونډې خپل میراث ګڼئ، نه به ئې د خپلې خوښي له مېړه سره له نکاح منع کوئ او نه به د مهر او نورو شیانو د بېرته ترلاسه کولو لپاره هغه ځوروئ. د ښځو خاوندانو ته ئې امر وکړ چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره به ښه سلوك كوئ، كه مو خوښه نه وي په دې طمع او اميد ئې وساتئ او له ناروا سلوك ډډه وكړئ چې اميد دئ الله ئې تاسو ته د خير او ښېګڼې ذريعه كړي، كه ئې اخلاق ښه نه وو او كومه څرګنده بداخلاقي مو په كې وموندله، بيا دا اختيار لرئ چې د كوم څه په بدل كې ئې طلاق كړئ.

كونډې او مطلقه مېرمنې د خپل مېړه د انتخاب حق لري

قرآن موږ ته لارښوونه كوي چې مطلقه مېرمنې له دې منع نه كړو چې ځان ته مناسب مېړه غوره كړي، فرمايي:

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْاْ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢٣٢ البقره: ٢٣٢

او كله چې مو مېرمنو ته طلاق وركړ او دوی د خپل عدت پای ته ورسېدې، نو دوی له دې مه راګرځوئ چې د خپلې خوښې مېړه سره نكاح وكړي، كه په ښه توګه په خپلو كې سره راضي شوي وي، په دې سره ستاسو هغه چا ته پند وركول كېږي چې په الله او د آخرت په ورځ ايمان لري، دا درته غوره او د تزكيې او پاكۍ سبب ده او الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

يعني طلاقې شوې ښځې د خپلې خوښې له مېړه سره له نكاح مه منع

(c) ketabton.com: The Digital Library
کوئ، که دا د دې پخوانی مېړه وي او که نوی، نه ئې د کورنۍ غړي باید دا کار وکړي او نه ئې پخوانی مېړه، په ټولني کي د اخلاقي مفاسدو د مخنیوي لپاره همدا طریقه ترټولو غوره ده چي پرېږدئ کونډي او مطلقه ښځي د خپلي خوښي له مېړه سره نکاح وکړي، په زور نکاح کول او د خپلي خوښي له خاوند سره له نکاح مخنیوی، په ټولني کي د فتنو او اخلاقي مفاسدو باعث کېږي.

که څه هم دا توصیه د مطلقه مېرمنو په اړه ده خو رشد او د عقل پوخوالي ته رسېدلي لوڼي او زامن هم پرې قیاس کېدی شي، دا د مور پلار او اولیاوو حق او وظیفه ده چي اولاد ته د زوج په انتخاب کي نېکه مشوره ورکړي، خو حق نه لري خپله خوښه پرې تحمیل کړي، شریعت د دوی توافق ګټور ګڼلی خو د نکاح رکن او شرط ئې نه دئ ګرځولی. اسلام له یوې خوا د کونډي اولیاوو ته ویلي چي هغه د خپلي خوښي له خاوند سره له نکاح مه منع کوئ، خو له بلي خوا ئې ښځه په دې مکلفه کړې چي د نکاح په اړه د خپل ولي رضایت په پام کي ولري، دا د دې لپاره چي نکاح د کورنیو ترمنځ د نږدې والي سبب شي نه د دښمنۍ او نفرت سبب.

په دې اړه دوه اساسي خبري باید په پام کي ولرو:

- د ښځي اولیاء باید خپله خوښه پر هغې تحمیل نه کړي، له بې ځایه ځورولو او تنګولو ئې ډډه وکړي، هغه دي پرېږدي چي د خپلي خوښي له کس سره نکاح وکړي، دا هم په خدای او آخرت د ایمان تقاضا ده او هم له اخلاقي فساد د مخنیوي ذریعه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښځه باید په پټه او د اولیاوو په غیاب کي دا کار ونکړي، له دې فتنې راولاړېږي، د کورنیو ترمنځ کرکه او نفرت راپیدا کوي.

لاندي دوه روایات همدغه حقائق توضیح کوي:

روي أن معقل بن يسار كانت أخته تحت أبي البدّاح فطلقها وتركها حتى انقضت عدتها, ثم ندم فخطبها فرضيت وأبى أخوها أن يزوّجها وقال: وجهي من وجهك حرام إن تزوجتيه. فنزلت الآية. قال مقاتل: فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم معقلا فقال: (إن كنت مؤمنا فلا تمنع أختك عن أبي البدّاح) فقال: آمنت بالله, وزوجها منه. رواه البخاري

روایت شوی چي د معقل بن یسار خور د ابي البداح په نکاح کي وه، هغه طلاق ورکړ، عدت ئې تېر شو، خو په خپل کار پښېمانه شو، د بیا نکاح پېغام ئې ورولېږو، دا هم راضي شوه خو ورور ئې له دې نکاح سره مخالفت وکړ او خپلې خور ته ئې وویل: که دې نکاح ورسره وکړه زما لیده کاته به درسره حرام وي، دا آیت نازل شو، پیغمبر علیه السلام معقل راوغوښت او ورته وئې ویل: که مؤمن یې نو خور دې له ابي البداح سره له نکاح مه منع کوه. هغه وویل: پر الله مې ایمان دئ. نو هغه ئې په نکاح ورکړه.

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم « أيّما امرأة نكحت بغير إِذن وليها. فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل. ...

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: کومه ښځه چي د خپل ولي له اجازې پرته نکاح وکړي نو نکاح ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
باطله ده، نکاح ئې باطله ده، نکاح ئې باطله ده.

دې ته مو پام وي چې امام ابوحنيفه رحمه الله د نکاح لپاره د مور پلار او ولي توافق ضروري او مفيد ګڼي خو د صحت لپاره ئې د شرط په توګه نه مني، د دوی له توافق پرته هم نکاح صحيح ګڼي، دا داسي ده لکه درې ځله طلاق چې اصولاً بايد بېل بېل او د طهر په حالت کې وي، او يو ځای په يوه وخت درې طلاقه ورکول جائز نه دي، خو که چا همدا کار وکړ او خپلې مېرمني ته ئې په يوه وخت درې طلاقه ورکړل نو دا درې طلاقه ګڼل کېږي نه يو طلاق. البته نور امامان د ولي توافق د نکاح د صحت لپاره داسي شرط ګڼي چې له هغه پرته نکاح باطله بولي.

د مېړوښو په اړه د اسلام لارښوونه

اسلام وايي: هيڅوك حق نه لري د بل منکوحه مېرمن په نکاح کړي، مګر له هغه وروسته چې مېړه ئې طلاق ورکړي او د عدت موده ئې بشپړه شي، هيڅوك بايد د هغي ښځي د نکاح کولو هڅه ونه کړي چې بل مسلمان له هغې سره د نکاح پيغام لېږلی او معامله لا پای ته نه ده رسېدلې، لکه څنګه چې په تجارتي امورو کې موږ ته سپارښتنه کوي چې د خپل مسلمان ورور په مبايعې کې خنډ نشو همداسي بايد د هغې مېرمني د نکاح کولو هڅه ونه کړو چې بل مسلمان ورسره په تفاهم بوخت دئ. د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيۡكُمۡۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمۡ أَن تَبۡتَغُواْ بِأَمۡوَٰلِكُم مُّحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَۚ فَمَا ٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِهِۦ مِنۡهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِيمَا تَرَٰضَيۡتُم بِهِۦ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡفَرِيضَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٢٤ النساء: ٢٤

او مېروښي ښځي (هم درته حرامي دي) مگر هغه چي ستاسو په واك کي وي، دا پر تاسو ليکلې الهي فريضه ده او له دې سوا درته روا کړی شوې، چي په خپل مال سره ئې د نکاح کوونکو په توگه لټه وکړئ، نه د زنا کوونکو په توگه، نو که په دې (مال) سره مو له دې ټمتع اخيستل وغوښتل، نو فرض مهر ئې ورکړئ او له مهر وروسته په هغه څه کي کومه گناه درباندي نشته چي په خپلو کي ورباندي راضي شئ، بې شکه چي الله باحکمته پوه دئ.

دلته د قرآن څو لارښووني زموږ په وړاندي ځلېږي:

● مېروښي ښځي د نورو محرماتو په ضمن کي دي، په استثناء د هغو مېروښو ښځو چي د مسلمانانو په واك کي راغلې او له خپلو سابقه مېړونو سره ئې تعلق قطع شوی، چي دا يا وينځي دي او يا له محارب دښمن په اسارت نيول شوې مېرمني، وينځي خو اوس نشته، د اسيرو مېرمنو په اړه به يو له دغو کارونو کېږي: که ايمان راوړي نو د مسلمانانو مېرمنو سلوك به ورسره کېږي، که په خپل مذهب ټينگار وکړي نو د مسلمانانو امير به يا دوی له خپلو اسيرانو سره تبادله کوي، يا به ئې د فديې په مقابل کي خوشې کوي او که دا ممکن نه وو نو چا ته به ئې په نکاح ورکوي مشروط په دې چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نکاح ئې جائزه وي.

له دغو ښځو علاوه نورې په دوه شرطونو په نکاح کولی شئ: لومړی دا چې په خپلې نکاح کې د دوی د ساتلو په اراده به ئې په نکاح کوئ نه د خپلې جنسي غریزې د اشباع لپاره په موقته توګه، او دوهم دا چې مهر ئې ورکړئ.

قرآن د نکاح کوونکو نارینه وو لپاره د محصِنین او د نکاح کېدونکو ښځو لپاره د محصَنات صیغه کارولې، حِصن کلا ته وایي او محصِن هغه چا ته وایي چې بل په خپل حفاظت کې ساتي او محصَن هغه چا ته چې بل ئې د خپل حفاظت په غېږ کې ساتي، په دې سره قرآن د نکاح حقیقت څرګند کړی، یعني دا چې نکاح یوه موقته جنسي رابطه نه ده چې محض د خپل شوق پوره کولو یا د خپل جنسي ضرورت د رفع کولو لپاره ترسره شي، برعکس دا د نکاح په قید او احاطه کې د یوې کورنۍ د جوړولو لپاره غیرموقت تړون دئ، پام کوئ چې دې سپېڅلي تړون ته د پټې یارانې، یا د جنسي غریزې د اشباع رنګ ورنه کړئ.

ډېره عجیبه ده چې څوك د قرآن دا صراحت له پامه وغورځوي او موقته نکاح جائز وګڼي!! قرآن نه یوازې نکاح یو غیر موقت تړون ګڼي او په تکرار او ټینګار سره دا خبره کوي او په هیڅ ځای کې ئې داسې لفظ نه دئ کارولی چې له هغه د موقتې نکاح د جواز شائبه راپیدا شي، بلکې د بیان له لهجې ئې معلومېږي چې موقته نکاح داسې ګڼي لکه شهواني اقدام او په پټه یار نیول. پیغمبر علیه السلام دغو تأکیداتو ته په پام سره موقته نکاح تحریم کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library
له نکاح او استمتاع وروسته ښځو ته خپل ټاکلی مهر له وعدې سره سم ورکول یوه الهي فریضه ده. خو که ښځه او مېړه په خپلو کې د مهر په اړه کومه پرېکړه کوي، یو بل ته له خپل حق تېرېږي، د ورکړې موده ئې بدلوي یا کوم بل تغییر په کې راولي، دا کار کولی شي.

د آیت دوهمه برخه د لومړۍ برخې لپاره مزید شرح او تفصیل دئ، په (فاء) او (به) سره له مخکنۍ برخې سره تړل شوې او په ډېر صراحت سره ښيي چې په دغې فقرې (أُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَٰلِكُم) کې راغلی مطلب، په بعدي فقرې (فَمَا اسْتَمْتَعْتُم بِهِ مِنهُنَّ فَئَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً) کې مزید توضیح شوی دئ، دلته له استمتاع؛ ځان ته حلالول او ترې ګټه اخیستل مراد دي، له (به) مال او له (اجورهن) د دوی مهر. لکه څنګه چې دا برخه د مخکنۍ لپاره شرح ده، له دې وروسته برخه د دې لپاره مزید شرح ده: وَ لا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ.

متأسفانه ځینو له (استمتاع) (متعه) او موقته نکاح اخیستې او له (اجور) ئې د مهر پر ځای د موقتي نکاح اجوره. حال دا چې استمتاع له دې ځای علاوه په پنځو نورو ځایونو کې هم راغلې او په هیڅ ځای کې د متعه معنی نه ورکوي او یوازې د متمتع کېدو او ګټې اخیستو معنی افاده کوي او اجور د مهور په معنی په پنځو نورو آیتونو کې هم راغلی: د دې سورې په ۲۵ آیت کې هم له اجور مراد مهور دئ نه بل څه.

مصیبت دا دئ چې ځیني کسان د خپل مسلك او مذهب مربوط روایت ځان ته معیار او ملاك کړي او دا هڅه کوي چې د قرآن آیتونه د دغو روایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګټه تأويل کړي، که کوم روايت د قرآن له کوم آيت سره مغاير مومي او د آيت ټول الفاظ او د الفاظو ترکيب ئې په صراحت او قاطعيت سره د ده روايت نفي کوي، دې ته نه تيارېږي چې يا روايت پرېږدي يا ئې د آيت په ګټه تأويل کړي، برعکس د آيت صريح مفهوم پرېږدي او داسي کوږ او له تکلف ډك مطلب ترې راباسي چې همدا غلط او ضعيف روايت تأييد کړي.

د موقتي نکاح او متعې په اړه ئې کوم روايت ترلاسه کړی، بايد له قرآن د دې روايت په تأييد کې کوم دليل راپيدا کړي، خو ځرګند دليل نه مومي، برعکس ګوري چې قرآن د نکاح په دوام او غيرموقت والي تأکيد کوي، د نکاح کوونکو لپاره د (محصنين) او د نکاح کېدونکيو لپاره د (محصنات) الفاظ کاروي او مسلمانانو ته مکرر او په تأکيد سره وايي چې له نکاح داسي ځه مه جوړوئ چې ځرګندي زنا يا د پټې يار نيولو ته ورته وي، خو دی د قرآن مغاير روايت نشي پرېښودی، ناچار به په آيت کې لاسوهنه کوي او مطلب به ئې داسي برابروي چې د روايت تأييد ترې راووځي!! هغه روايت به ځنګه د اعتبار وړ ګڼو چې د قرآن له صريح آيت سره تضاد او تعارض لري؟! په قرآن د ايمان تقاضا خو دا ده چې د داسي روايت په اړه ووايو: ښايي راوي اشتباه کړې ده يا ښايي دا روايت د هغې مرحلې په اړه وي چې لا دا آيت نه وو نازل شوی. قرآن د داسي خلکو ځېره ځومره ښه او دقيقه انځور او ځنګه ئې هغوی معرفي کړي، هلته چې فرمايي:

وَإِنَّ مِنۡهُمۡ لَفَرِيقٗا يَلۡوُۥنَ أَلۡسِنَتَهُم بِٱلۡكِتَٰبِ لِتَحۡسَبُوهُ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ

(c) ketabton.com: The Digital Library
وَمَا هُوَ مِنَ ٱلۡكِتَـٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٨ آل عمران: ٧٨

او له دوی یوه ډله داسې ده چې په خپلې لیکنې او کتاب خپلې ژبې داسې اړوي چې ته هغه د الله د کتاب یوه برخه وبولې، په داسې حال کې چې هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وایي: دا خبرې ټولې د الله له لورې دې په داسې حال کې چې د الله له خوا نه دې، په الله پورې دروغ تړې سره له دې چې ښه پوهېږي.

آیا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟

د منع خشونت سپېره قانون وایي: یوازې هغه زنا او لواطت جرم دئ چې په زور او جبر ترسره شي!! یعنې زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ، هغه مهال د جرم بڼه غوره کوي چې په جبر او اکراه او د ښځې له موافقې پرته ترسره شي!! او دا هغه څه دي چې د منحطې او له معنوي او اخلاقي پلوه پرېوتې غربي نړۍ پر لمنې تور داغ ګڼل کېږي، د عقل، علم او فطرت خلاف کار، هغه چې حیوانات هم ترې کرکه لري!! دغو غرب وهلو مېرمنو له غربي منحط او مبتذل فرهنګ همدا زده کړي، په دې قانون کې ئې افغانې مېرمنې ته ټول هغه قانوني تسهیلات مهیا کړي چې له مخې ئې وکولی شي د یوې غربې مېرمنې په څېر ژوند وکړي، ټولې دیني، معنوي او اخلاقي پولې ونړوي، دیني ارشاداتو او ملي دودونو ته شا کړي، د قانوني مېره تر څنګ یاران ولري، هر مهال له هر چا سره چې زړه ئې غواړي له کور وتلی شي، نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې پلار مخنیوی کولی شي او نه مېږه، یوازې دا پاته دې چې لیکلې ئې وی: له همجنس سره ازدواج هم جائز دئ او که څوك له داسې ازدواج د کومې مېرمنې یا سړي مخنیوی وکړي نو په څو میاشتو حبس به محکومېږي!! همغه څه چې د نورو غربي هېوادو تر څنګ د فرانسې سوسیالیست رژیم هم په پارلمان کې دا د همجنسانو تر منځ د ازدواج قانون تصویب کړ او په مخالفت کې ئې سلګونو زرو فرانسویانو په مظاهرو لاس پورې کړ. د غرب وهلو افغانانو ډېری له خرافاتو ډك مسیحیت ته اوښتي دي او بایبل ته د سپېڅلي کتاب په سترګه ګوري، خو همدغه محرف بایبل د سدوم ښار ورانېدا تر عنوان لاندې وایي: ... د دې ښار اوسېدونکي له مادي پلوه ډېر وړاندې تللي وو، مرفه ژوند ئې په برخه شوی وو، خو له اخلاقي پلوه په دې بیمارۍ اخته وو چې له نارینه سره د نارینه جنسي نږدېکت ئې عادي او د عدم مؤاخذې وړ فعل ګڼلو، نو ځکه الله تعالی د دې ښار د ورانولو پرېکړه وکړه،... له لمر لوېدو سره سم خدای په عموره او سدوم سکروټې وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه یووړل!!!

دا غرب وهلي مېرمنې زنا یو عادي او مجاز فعل ګڼي خو همدا بایبل د تثنیه په کتاب کې لیکي: که کوم سړی یوه پېغله په نکاح کړي، بیا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چې خپل پېغلتوب ئې نه دئ ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چې دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار باید داسې مدرك وړاندې کړي چې د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپین ږیرو په مخکې به هغه ټوټه وغوړوي... قاضیان به ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګوري که ترې ثابته شوه چې سړي دروغ ویلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپین زر به د جریمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي... او دا به د تل لپاره د ده په نکاح کې پاته کېږي او د طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو که ادعاء ئې سمه وختله نو سپین ږیري دي دا نجلۍ د پلار کره بوځي او د ښار سړي دي دا رجم کړي!! که کوم نارینه د کومې مېروښې ښځې سره د زنا په حالت کې ولیدل شو، دواړه باید ووژل شي!! که کومه مېروښه نجلۍ د کوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه باید له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چې د اختطاف په مهال ئې چیغې نه وې وهلې!! خو که دا کار له ښاره بهر وشي بیا نو نجلۍ داسې جرم نه دئ کړی چې د وژلو وړ وي، ځکه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتنې لرو:

- کومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ هغه چې د لومړي نږدېکت په شپه تر دواړو لاندې ویره وه؟ قاضي به څنګه د داسې یوې ټوټې له مخې پرېکړه کوي چې په وینو لړلې ده؟ څنګه به معلوموي چې دا د چا وینې او د کوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چې پرې نږدې ښځې ته داسې ټوټه په لاس ورشي.
- ولې به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته ورکوي؟ دلته خو د نجلۍ سپکاوی شوی او دا معاوضه باید دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟
- د زنا په اړه د یوه کس ادعاء څنګه د منلو وړ ګڼل کېدی شي؟ قاضي به د ده کومو الفاظو ته اعتبار ورکوي؟ اصولاً خو باید له مدعي وغوښتل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي د خپلې ادعاء د اثبات لپاره شواهد او دلائل وړاندي کړي، نه دا چي مدعی علیه له ځان د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندي کولو مکلف شي، بایبل ولې له یوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چي که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلې خوا د قاضي په وړاندي د دلائلو او مدارکو په وړاندي کولو ئې هم نه مکلفوي او دا ترې نه غواړي چي خپله ادعاء ثابته کړه؟!!

- که په ښار کي اختطاف شوې نجلۍ ووايي چي ما چیغي ووهلې خو څوك مي مرستي ته رانه غی، بیا څنګه؟ او که په صحرا کي اختطاف شوې چیغي نه وي وهلې نو څنګه؟

- مورږ دې ته حیران یو چي د ښځو په حق کي له دومره بې انصافۍ او ظلم سره سره د بایبل منونکي په کومه خوله او کومو سترګو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بایبل خو په ټولو مواردو کي د ښځي حقوق تر پښو لاندي کړي او هغې ته ئې په سپکه سترګه کتلي، د بایبل منونکي دي مورږ ته د خپل سپېڅلي کتاب یوه جمله داسي راوښيي چي ښځې ته ئې په درنه سترګه کتلي وي او له نارینه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجیبه ده چي دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسي حال کي چي اسلام ښځې ته تر نارینه زیات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غوږ شئ چي په داسي مواردو کي څومره دقیقي لارښووني لري او وايي:

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَٰدَٰتٍ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٦ وَٱلْخَٰمِسَةُ أَنَّ
لَعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ٧ وَيَدْرَؤُا۟ عَنْهَا
ٱلْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَٰدَٰتٍ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ٨
وَٱلْخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيْهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٩

النساء: ٦-٩

او هغه چي خپلي مېرمني تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته (نور) شاهدان نه لري نو د يوه ئې ګواهي دا ده: څلور ځلي الله شاهد نيول چي دی يقيناً له رښتينو دئ او پنځم ئې دا چي که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي، او له هغې (مېرمني) دا (خبره) عذاب دفع کوي چي څلور ځلي الله شاهد ونيسي چي يقيناً دی له دروغجنو دئ او پنځم ئې دا چي که دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

د دې مبارکو آيتونو مهمي مهمي لارښووني دا دي:

- څوک چي خپله مېرمن په زنا تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته بل شاهد نه لري؛ نو د قاضي په وړاندي به د ده ګواهي داسي وي چي څلور ځلي به الله تعالی پر دې خبري شاهد نيسي چي دی په خپلي ادعاء کي رښتينی دئ او پنځم ځل به وايي: که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي.
- له تورني مېرمني په هغه صورت کي عذاب دفع کېږي چي څلور ځلي

(c) ketabton.com: The Digital Library
ووايي: الله شاهد دئ چي دی له دروغجنو دئ او پنځم ځل ووايي: که دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

- دلته څلور ځلي الله تعالی شاهد نيول د څلورو شاهدانو د شهادت پر ځای او د هغوی د بدل او عوض په توګه راغلي، او دا خبره کول چي که دی دروغجن وي نو پر ده دي د الله تعالی لعنت وي د تأکيد په توګه راغلي.

- دا حکم په مېړه او مېرمني پوري تړلی دئ او نورو مواردو ته نشي غزېدی.

- دلته الله تعالی شاهد نيول د قسم او لوړي په معنی راغلی او دا ښيي چي په حقيقت کي هر قسم او لوړه د شاهد نيولو په معنی وي، که تاسو د قرآن قسمونو ته ځير شئ نو درته جوته به شي چي د قرآن قسمونه د دې لپاره نه دي چي ګواکي الله تعالی د خپل مخاطب د اقناع او تشويش رفع کولو لپاره په کوم ستر او با عظمته شي لوړه کړې!! دا نه د قسم د مفهوم او معنی په اړه صحيح تعبير دئ او نه د قرآن د قسمونو سم تفسير، د قرآن هر قسم د استشهاد لپاره دئ، زموږ قسمونه هم د استشهاد لپاره وي، کله چي موږ وايو: پر الله تعالی قسم کوم چي رښتيا وايم؛ معنی ئي دا ده چي الله تعالی شاهد دئ چي زه رښتيا وايم، که قسم د تعظيم لپاره وی نو بيا خو به دا هم جائزه وه چي ووايو: په مسجدالحرام قسم، په قرآن قسم، پر پيغمبر قسم، داسي قسمونه نه يوازي جائز نه دي بلکي صحيح هم نه دي، دا ځکه چي دا شيان (مقسم به) زما د رښتينولۍ شاهد او ګواه نه دي، يوازي الله تعالی زما په اړه شاهد کېدی شي، نو يوازي پر الله تعالی لوړه او قسم د

(c) ketabton.com: The Digital Library
معنى او مفهوم له پلوه صحيح او له شرعي پلوه جائز دئ. په بل څه قسم د معنى له پلوه غلط او له شرعي پلوه ناجائز دئ. الله تعالى چي په کومو شیانو لوړه کړې هغه ئې د شاهد په توګه وړاندي کړی، د مثال په توګه الله تعالی په هغه سیند لوړه کړې چي د فرعونیانو په مړو ډك شو (والبحر المسجور)، او د دې مقصد دا دئ چي: د فرعونیانو په مړو ډك بحر ګواهي ورکوي چي که د زمانې د هر فرعون په وړاندي د موسی په څېر مجاهد راپیدا شو نو د دې فرعون برخلیك به داسي وي لکه د مخکني فرعون.

د دې مبارکو آیتونو په معنی د لازیات پوهېدا لپاره لاندي روایات په پام کې ولرئ:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ جَاءَ هِلاَلُ بْنُ أُمَيَّةَ وَهُوَ أَحَدُ الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَجَاءَ مِنْ أَرْضِهِ عَشِيًّا فَوَجَدَ عِنْدَ أَهْلِهِ رَجُلاً فَرَأَى بِعَيْنَيْهِ وَسَمِعَ بِأُذُنَيْهِ فَلَمْ يَهِجْهُ حَتَّى أَصْبَحَ ثُمَّ غَدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّى جِئْتُ أَهْلِى عِشَاءً فَوَجَدْتُ عِنْدَهُمْ رَجُلاً فَرَأَيْتُ بِعَيْنِى وَسَمِعْتُ بِأُذُنِى فَكَرِهَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم مَا جَاءَ بِهِ وَاشْتَدَّ عَلَيْهِ فَنَزَلَتْ (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ) الآيَتَيْنِ كِلْتَيْهِمَا فَسُرِّىَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ « أَبْشِرْ يَا هِلاَلُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكَ فَرَجًا وَمَخْرَجًا ». قَالَ هِلاَلٌ قَدْ كُنْتُ أَرْجُو ذَلِكَ مِنْ رَبِّى. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « أَرْسِلُوا إِلَيْهَا ». فَجَاءَتْ فَتَلاَ عَلَيْهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم وَذَكَّرَهُمَا وَأَخْبَرَهُمَا أَنَّ عَذَابَ الآخِرَةِ أَشَدُّ مِنْ عَذَابِ الدُّنْيَا فَقَالَ هِلاَلٌ وَاللَّهِ لَقَدْ صَدَقْتُ عَلَيْهَا فَقَالَتْ قَدْ كَذَبَ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم «لاَعِنُوا بينهما ». فَقِيلَ لِهِلاَلٍ اشهد. فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهُ يَا هِلاَلُ اتَّقِ اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكَ الْعَذَابَ. فَقَالَ وَاللَّهِ لاَ يُعَذِّبُنِى اللَّهُ عَلَيْهَا كَمَا لَمْ يَجْلِدْنِى عَلَيْهَا. فَشَهِدَ الْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ثُمَّ قِيلَ لَهَا اشْهَدِى. فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهَا اتَّقِى اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكِ الْعَذَابَ. فَتَلَكَّأَتْ سَاعَةً ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ لاَ أَفْضَحُ قَوْمِى فَشَهِدَتِ الْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ فَفَرَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم بَيْنَهُمَا وَقَضَى أَنْ لاَ يُدْعَى وَلَدُهَا لأَبٍ وَلاَ تُرْمَى وَلاَ يُرْمَى وَلَدُهَا وَمَنْ رَمَاهَا أَوْ رَمَى وَلَدَهَا فَعَلَيْهِ الْحَدُّ وَقَضَى أَنْ لاَ بَيْتَ لَهَا عَلَيْهِ وَلاَ قُوتَ مِنْ أَجْلِ أَنَّهُمَا يَتَفَرَّقَانِ مِنْ غَيْرِ طَلاَقٍ وَلاَ مُتَوَفًّى عَنْهَا وَقَالَ ...

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چي هلال بن امیه، يو له هغو دريو چي الله تعالی د هغوی توبه قبوله کړه، له خپلې زمکې ماخستن راغی او د خپلې مېرمنې خوا ته ئې يو سړی وموند، په خپلو سترګو ئې ولید او په خپلو غوږونو ئې د هغه غږ واورېد، نو هیجاني ئې نه کړ، تر هغه چي سبا شو او رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورغی او وئې ویل: یا رسول الله! زه ماخستن خپل اهل ته راغلم نو د هغوی خوا ته مي يو سړی وموند، په خپلو سترګو مي ولید او په خپلو غوږونو مي غږ واورېد، رسول الله صلی الله علیه و سلم د ده په دې وینا ناراض شو او سخته پرې تمامه شوه، نو دا دواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library
آیتونه نازل شول: (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يكن لهم شهداء إِلا أنفسهم فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ ....)، نو له رسول الله صلى الله علیه و سلم د وحي لړی جلا شوه او وئې ویل: اې هلاله! خوښ اوسه چي الله تا ته له کړاو د وتلو لار پرانیسته، هلال وویل: له خپل رب مي همدا انتظار وو، رسول الله صلى الله علیه و سلم وفرمایل: هغې ته ځوك ولېږئ، او هغه راغله، نو رسول الله صلى الله علیه و سلم دواړو ته دا آیتونه تلاوت کړل، نصیحت ئې ورته وکړ او په دې ئې پوه کړل چي د دنیا تر عذاب د آخرت عذاب ډېر سخت دئ، نو هلال وویل: په الله قسم چي ما د دې په اړه رښتیا ویلي، هغې وویل: یقیناً چي دروغ ئې وویل، نو رسول الله صلى الله علیه و سلم وفرمایل: د دوی تر منځ ملاعنت وکړئ، نو هلال ته وویل شول: شهادت ووایه، نو هغه څلور ځلي الله شاهد کړ چي دی رښتینی دئ او کله چي پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: اې هلاله! له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چي د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چي هغه عذاب به دي په برخه کړي، وئې ویل: قسم په خدای چي الله به مي د دې په اړه نه تعذیبوي؛ همداسي لکه چي د دې په اړه مي په درو نه وهي، نو پنځم ځل ئې خدای شاهد ونیو چي که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دي پر ده وي، بیا هغې ته وویل شول: ته خپل شهادت وړاندي کړه، نو هغې څلور ځلي خدای شاهد ونیو چي دی دروغجن دئ او کله چي پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چي د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چي هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

عذاب به دي په برخه کړي، نو يوه شېبه ودرېده او ژړه تا ژړه شوه، بيا ئې وويل: قسم په خدای چي زه به خپل قوم رسوا نکړم، نو پنځمه لوړه ئې وکړه او وئې ويل: که دی رښتينی وي نو پر ما دي د الله غضب وي، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم دوی سره بېل کړل (نکاح ئې فسخ کړه) او دا پرېکړه ئې وکړه چي د دې بچی به هيڅ پلار ته نه منسوببږي، نه به دا تورنه کېږي او نه ئې زوی، او چا چي دا تورنه کړه يا ئې د دې زوی تورن کړ نو پر هغه به حد لازمېږي، او دا پرېکړه ئې وکړه چي نه ئې پر مېړه کور ورکول شته او نه نفقه، له دې کبله چي دوی له طلاق پرته سره بېلېږي او مېړه نه دئ ترې وفات شوی...

سنت دا دئ چي د داسي مېړه او مېرمني تر منځ به له دغو قسمونو وروسته بېلوالی راځي او نکاح ئې فسخ کېږي، مېړه د مهر بېرته اخيستو حق هم نه لري. د دوی تر منځ بيا نکاح هم جائز نه ده. د لعان دا معامله به په محکمې کې او د قاضي په وړاندي ترسره کېږي. له لعان د تورن يا تور لګوونکي اجتناب د اعتراف په معنی دئ، خو قاضي به هغه مهال سزا ورکوي چي په خپلي خولې اعتراف وکړي، تر هغه ئې د بندي ساتلو حکم کولی شي، دا ځکه چي د سزا لپاره يا شاهد يا اعتراف اساسي شرط دئ.

د لعان په اړه د فقهاوو تر منځ اتفاقي ټکي دا دي:

- تورن او تورلګوونکي ته د قاضي له لوري کومه سزا نشي ورکول کېدی، دواړه له سزا معاف ګڼل کېږي، دروغجن ته به الله تعالی سزا ورکوي.
- که نارينه د ماشوم نسبت ځان ته ونه مني نو هغه به مور ته منسوببږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پلاره د میراث مستحق نه گڼل کېږي.

- هیڅوك حق نه لري دې ماشوم ته ولد الزنا ووايي او مور ئې زناکاره وبولي، که څوك دا کار وکړي د قذف سزا مستحق دئ.

- د مېرمني د مهر حق نه ساقطېږي.

- دا مېرمن پر مخکني مېړه د تل لپاره حرامه ده.

په دې اړه د فقهاوو تر منځ اختلافي ټکي دا دي:

- ځیني وايي: کله چي مېړه د لعان الفاظ بشپړ کړي په همدې سره طلاق واقع شو، که څه هم ښځي د ده ځواب نه وي ويلی.

- ځیني نور په دې باور دي چي د طلاق پرېکړه به د قاضي له لوري کېږي، خو که مېړه په خپله طلاق ورکړي دا غوره دئ. امام ابو حنیفه او امام ابو یوسف په همدې رأیه دي او همدا صحیح او د سنت مطابق معلومېږي، ځکه رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی تر منځ د بېلېدو پرېکړه کړې او د هغه چا په عمل ئې اعتراض نه دئ کړی چي خپلي تورني مېرمني ته ئې د لعان په پای کې طلاق ورکړی، که طلاق په خپله واقع کېدی نو نه به رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی د بېلېدو مستقله پرېکړه کوله او نه به هغه صحابي د طلاق الفاظ کارول.

- که چا په لومړۍ شپه او له مجامعت مخکي خپله مېرمن طلاق کړه، که ئې مهر ټاکل شوی وي نو نیمايي مهر به ښځي ته ورکوي او که له مجامعت وروسته ئې طلاق کړه بشپړ مهر به ورکوي. که ئې مهر نه وو ټاکل شوی، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله ښایسته موندلې، یا ئې زړه ترې تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پوري مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دئ ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکې تضمینوي، د دې ترڅنګ قرآن د زور او تېل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاته کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، شنګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او شنګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتیا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

لَّا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ إِن طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمۡ تَمَسُّوهُنَّ أَوۡ تَفۡرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلۡمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلۡمُقۡتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعَۢا بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٢٣٦ وَإِن طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدۡ فَرَضۡتُمۡ لَهُنَّ فَرِيضَةٗ فَنِصۡفُ مَا فَرَضۡتُمۡ إِلَّآ أَن يَعۡفُونَ أَوۡ يَعۡفُوَاْ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ عُقۡدَةُ ٱلنِّكَاحِۚ وَأَن تَعۡفُوٓاْ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۚ وَلَا تَنسَوُاْ ٱلۡفَضۡلَ بَيۡنَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کې هم پر تاسو څه الزام او ګناه نشته چې ښځې له نږدې والی یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو وړاندې طلاقې کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نېستمن د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا یو حق دئ پر محسنینو. او که مو له نږدې والي د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وي نو د دې مهر نیمایي دئ، مګر دا چې هغوی (ښځې) ترې تېرې شي او یا هغه کس تېر شي چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دئ.

یعني که له نږدېوالي او صحیحه خلوت وړاندې په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دئ ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفیت درپه غاړه دئ او نه دا د ګناه کار دئ، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنیو ترمنځ د تاو تریخوالي مخه نیول شوې وي او له بلې خوا به د هغې ښځې تسلي شوې وي، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بیا د دغه ټاکلي مهر نیمایي درباندې لازم دئ، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا دا چې نارینه پاته نیمایي هم ورکړي، همدغه یو بل ته عفو، له خپل حق بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دي.

قرآن نه د نجلۍ پلار او مور په دې مکلفوي چې د خپلې لور د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library
ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندي کړي او نه مېړه په دې مکلفوي چي د تجلی پلار ته جريمه ورکړي او همدا مېرمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د قانون منع خشونت عليه زنان په (۳) مادې کې راغلي: (تجاوز جنسي: ارتکاب فعل زنا يا لواط با زن بالغ توأم با اجبار و اکراه يا ارتکاب آن با زن نابالغ و يا تجاوز بر عفت وناموس زن است) يعني يوازي اجباری زنا او لواطت جرم ګڼل شوی او سزا ئې هم په يوه حالت کې حبس او په بل حالت کې مرګ ټاکلی، د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو جسارت او سپين سترګتوب د حيرانتيا وړ دئ، ښايي داسي انګېري چي د صليبي ځواکونو دولس کلن حضور او د دوی پراخ دين دښمن فعاليتونه به د دې باعث شوي وي چي د افغان ولس ديني غيرت ذوب شي او اوس د دې وخت رارسېدلی چي داسي د اسلام ضد قوانين پر دې ټولني تحميل شي، که پر ارګ ناستو ئې لاسليك کولی شي نو له ولسي جرګې ئې هم تأييد ترلاسه کولی شي، ځوك چي په افغانستان کې د امريکايانو حضور، د دوی اډې، زندانونه، د افغانانو نيول او د خپلو اډو په زندانونو کې د هغوی ساتل، ګوانتانامو ته د هغوی انتقال او له امريکا سره اوږد مهال امنيتي تړون منلی شي، امريکايانو ته دا لاسليك شوي اسناد ورکولی شي چي حق لري افغانستان ته له وېزې او پاسپورت پرته راشي او ترې ولاړ شي، په هر وخت او د افغانستان په هر ځای کې د شپې يا ورځي له لوري عمليات ترسره کړي، هر هغه ځوك نيولی شي چي دوی ئې دښمن ګڼي، هغوی ته به دا څه ګرانه وي چي له دغه قانون سره يا موافقه وکړي او يا ئې په وړاندي ساکت پاته شي!! مګر د دې مفسد رژيم لاس پوځو چارواکو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د غلامۍ دا ټول اسناد نه دي لاسليك كړي؟!! آيا كرزي د خپلو كمونيستو او غربپالو مشاورينو په سپارښتنه دا قانون توشيح نه كړ؟!! آيا د شمالي ټلوالي ذليل مشران په واز كومې نه وايي چې د ناټو حضور د افغانانو په گټه دئ؟!!

خو دا چې آيا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترگه كتلى شو كه نه او هغه سزا ورسره ښايي كه نه چې اسلام ورته ټاكلې؟ دې پوښتنې ته له ځواب وړاندې څو خبرې ستاسو مخې ته ږدم، د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِي فَٱجْلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنْهُمَا مِاْئَةَ جَلْدَةٖۖ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٞ فِي دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْأٓخِرِۖ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٞ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٢ النور: ٢

زناكاره ښځه او زناكار نارينه؛ د دوى هر يو سل درې ووهئ، او د الله په دين كې دې تاسو د دوى په اړه زړه سوى نه نيسي، كه پر الله او د آخرت پر ورځې ايمان لرئ، او د دوى عذاب دې د مؤمنانو يوه ډله وگوري.

د دې لپاره چې دا مبارك آيت د زنا او زناكارو د سزا په څېر مهمې او حساسې انساني قضيې په اړه بحث كوي، بايد په وړاندې ئې لږ توقف وكړو او ټولو هغو پوښتنو ته دقيق ځواب ولټوو چې په دې اړه وړاندې كېږي، لكه دا پوښتنې: آيا زنا ته د جرم په سترگه كتل صحيح دي؟ په ځانگړې توگه هغه مهال چې د دواړو لوريو په توافق ترسره شي، او هغه هم په داسې حال كې چې دواړه مجرد وي او د كومې نكاح په قيد او شرط كې نه وي داخل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي؟ دا له کومه پلوه جرم دئ؟ له مذهبي پلوه جرم دئ، که له فطري او انساني پلوه، که له اخلاقي او رواني پلوه او که دا د بل په حق تېری دئ نو ځکه جرم ګڼل کېږي، او که دا د ټولني له حاکم او منل شوي قانون تېری دئ نو د جرم اطلاق پرې کېږي؟ که ومنو چي دا جرم دئ آیا دا سزا ورسره مناسبه او عادلانه ده؟ آیا د خلکو په وړاندي یو مجرم په درو وهل مناسب کار دئ؟ دغو او دې ته ورته پوښتنو ته باید معقول او د منلو وړ ځوابونه ولټوو. د آیت په مفهوم د ښه پوهېدو او بیا اړونده پوښتنو ته د صحیح ځواب ویلو لپاره باید تر ټولو وړاندي لاندي خبري په پام کې ولرو:

- قرآن هغه جنسي مباشرت ته د زنا نوم ورکړی چي د سړي او ښځي تر منځ په نامشروع او غیر قانوني توګه ترسره شي، مباشرت ئې مشروع مباشرت ته ورته او له فطري لارو وي خو له نکاح پرته وي، که دا د مجردو تر منځ وي او که د متأهلو تر منځ، د زنا اطلاق پر نورو جنسي کړنو نشي کېدی، که دا د نارینه او نارینه تر منځ وي او که د نارینه او ښځي تر منځ له غیر فطري لاري، او که د انسان او حیوان تر منځ او یا له نورو لارو د جنسي غریزې اشباع، د هر جنسي شذوذ او جرم لپاره بېل بېل نوم ټاکل شوی.
- ټول مفسرین او فقهاء په دې متفق دي چي په دې آیت کې هغه زناکار نارینه او زناکاري ښځي ته اشاره شوې چي واده ئې نه وي شوی. خو په دې اړه د دوی تر منځ اختلاف تر سترګو کېږي چي د اختصاص وجه څه ده، د قرآن کوم آیت د اختصاص منشأ ده که کوم روایت او د رسول الله **صلی الله علیه و سلم** عمل؟ آیا رسول الله**صلی الله علیه و سلم** ته په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړه ببله وحي شوې که د قرآن له لارښوونو ئې دا حکم استنباط کړی؟ څو که د همدې آیت ترکیب او د ورپسې آیت الفاظو ته ځېر شو نو راته جوتېږي چي د دې اختصاص منشأ په خپله همدا آیتونه دي، د لومړي آیت له فحوی داسي معلومېږي لکه چي رسول الله **صلی الله علیه و سلم** ته د دې آیت تر نزول وړاندي د زنا قضیه وړاندي شوې وي، هغه په دې اړه پرېکړه د الهي لارښووني راتلو ته ځنډولي وي، ځکه (الزاني) او (الزانیة) معرفه صیغې دي او په هغه چا ئې اطلاق کېږي چي له وړاندي پرې خبره شوې وي، د النساء د سورې هغه آیت چي وایي:

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ ... النساء: ۱۵

او ستاسو هغه مېرمني چي فحش کار (زنا) کوي، نو په دوی باندي له خپل منځ څلور شاهدان (د شهادت ورکولو لپاره) وغواړئ...

دا حکم د زنا د حد له تعیین مخکي ابتدائي حکم دئ، او همدا د النور د سورې د دغه آیت لپاره مقدمه ګڼل کېږي، که داسي نه وی نو بیا به داسي ویل کېدل: که څوك زنا وکړي نو سزا به ئې دا وي. په ورپسې آیت کې د همدې (الزاني) په اړه ویل شوي چي دا یوازې زناکاره یا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا (الزانیة) یوازې له زناکار او مشرك سره نکاح کوي. له دې الفاظو په لازیات وضاحت سره معلومېږي چي خبره د هغه چا په اړه ده چي لا ئې نکاح نه ده شوې او متأهل نه دئ، د داسي زناکار سزا سل درې ده. دلته دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
پوښتنه راولاړېږي چي د واده شوي نارینه او ښځي سزا څه ده او د حکم منشأ ئې د قرآن کوم آیت دئ که کوم روایت او که پیغمبر **صلی الله علیه و سلم** دې ته په پام سره دا حکم کړی چي په مخکني الهي شریعت کې ئې همدا حکم وو؟ مفسرین او فقهاء په دې اړه هم متفق دي چي سزا ئې رجم (سنگسارول) دي، خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چي د حکم منشأ څه ده، البته د خوارجو ځیني ډلي د رجم له حکم منکر دي، دقیقه رأیه دا ده چي رسول الله **صلی الله علیه و سلم** دې ته په پام سره چي د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبیعي ده چي د متأهل زناکار سزا به تر دې زیاته وي، دا سزا همغه ده چي په مخکني شریعت کې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسي لکه چي د آزادي ښځي او وینځي سزا توپیر لري، وینځي ته د دې لپاره چي محدودیتونه ئې تر آزادي زیات دي، د خپلي خوښي نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادي نیمه ټاکل شوې.

دې ته مو پام وي چي د الاحزاب د سورې په اړه یو داسي روایت هم تر سترگو کېږي چي وایي: دا سوره په سر کې دومره اوږده وه لکه د البقره سوره، د رجم آیت هم د دې سورې یو آیت وو، خو نور آیتونه ترې حذف شوي او یوازي ۷۳ آیتونه ئې پاته شوي!! راشئ وگورو چي دا روایت څومره د اعتبار وړ دئ، روایت داسي دئ:

عن زر بن حبيش قال : قال لي أبي بن كعب : كم تعدون سورة الأحزاب؟ فقلت: نعدها اثنتين أو ثلاثا وسبعين آية قال : « إن كانت لتوازي سورة البقرة ، ولقد كان فيها : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ » تحفة ۲۲ معتلی ۲٤ مسند احمد

له زر بن حبيش روايت دئ چي وايي: ابی بن کعب راته وويل: د الاحزاب سوره څومره ګڼئ؟ ومي ويل: دوه اويا يا دري اويا آيتونه، وئې ويل: يقيناً چي دا د بقره له سورې سره برابره وه، او يقيناً چي په دې کي دا هم وو: سپين ږيری او سپين سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنګسار کړئ، د الله له لوري يوه عبرتناکه سزا، او الله باحکمت عزتمن دئ.

دا مطلب په ځينو نورو رواياتو کي هم له ځينو توپيرونو سره راغلی، لکه دا روايت:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ عُمَرُ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ : قَدْ خَشِيتُ أَنْ يَطُولَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ مَا نَجِدُ الرَّجْمَ فِى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ عز وَجَلَّ أَلاَ وَإِنَّ الرَّجْمَ حَقٌّ إِذَا أَحْصَنَ الرَّجُلُ وَقَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَمْلُ أَوِ الاعْتِرَافُ فَقَدْ قَرَأْنَاهَا : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ وَقَدْ رَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى شَيْبَةَ وَغَيْرِهِ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ. السنن البيهقي

له عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي عمر رضی الله عنه وويل: له دې وډېرېدم چي پر خلکو زمانه اوږده شي تر هغه چي يو ويونکی ووايي: د الله په کتاب کي د رجم حکم نه مومو، نو د يوې داسي الهي فريضې په اړه بې لاري شي چي الله تعالی نازله کړې، پام چي رجم حق دئ، هغه مهال چي سړي واده کړی وي، ګواهي ورکړی شي، حمل واقع شي، يا اعتراف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشي، یقیناً چي موږ دا (آیت) لوستلی: سپین ږیری او سپین سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنگسار کړئ، ... او یقیناً چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د رجم حکم اجراء کړی او تر ده وروسته موږ د رجم حکم اجراء کړی.

دا روایات ګڼ شمېر داسي ستونزي لري چي ښيي په هیڅ توګه د اعتبار وړ نه دي، ځیني ئې دا دي:

- وايي: دا (الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ) د الاحزاب د سورې یو آیت وو چي حکم ئې پاته او الفاظ ئې حذف شوي!! حال دا چي دا ادعاء په بشپړه توګه بې بنسټه ده، ځکه د الاحزاب د سورې د ټولو آیتونو فواصل د لومړي او دوهم آیت (حکیماً) او (خبیراً) ته ورته دي، یوازي څلورم آیت ئې په (السبیل) پای ته رسېدلی، خو دا آیت په حقیقت کي له وروستي سره داسي تړلی دئ چي په ګډه یو آیت ترې جوړېږي او په (رحیماً) پای ته رسي. خو پورتنی مضمون په وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ پای ته رسېدلی!!! او د دې مضمون آخري برخه په اصل کي د مائدې د سورې د ۳۸ آیت وروستۍ فقره ده، د المائدې د آیتونو فواصل دغو صیغو ته ورته دي: خاسرین، رحیم، قدیر، یرید، تشکرون، صدور او عقاب، اکثر آیتونه ئې خاسرین ته په ورته صیغو پای ته رسېدلي چي حکیم، رحیم، قدیر او یرید ته هم ورنږدې دي.
- قرآن خپل ځانګړي اصطلاحات لري، د نکاح شوي سړي او ښځي لپاره د محصن او محصنة الفاظ کاروي، د دوی لپاره د قرآن په هیڅ آیت کي د الشیخ او الشیخة الفاظ نه دي راغلي، دا الفاظ نه یوازي په قرآن کي نه دي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library
بلکې دلته ئې کارول جدي التباس رامنځته کوي، ځکه معنی ئې داسې کېږي چې که نارينه او ښځينه په زړښت کې زنا وکړي نو رجم کېږي به!! يعني رجم په زړښت پورې تړې نه په نکاح پورې!! او دا هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عدل او عقل سره.

- همدا راز د قرآن په هيڅ آيت کې د (البتة) لفظ نه تر سترګو کېږي.
- دا رأيه د الله تعالی د هغې ژمنې خلاف ده چې د قرآن د حفاظت په اړه ئې کړې، دا شك راولاړوي چې ښايي د قرآن ډېرې برخې به حذف شوې وي!! صحيح او دقيقه رأيه دا ده چې د قرآن يو حرف هم نه دئ حذف شوی، يوه برخه يا ګڼ شمېر آيتونه خو ئې پرځای پرېږدئ.
- د قرآن د آيتونو تر منځ دومره ژور نظم او تړاو مراعات شوی چې که يو لفظ ئې حذف يا بدل شي نظم او ښکلا ئې صدمه ګوري، داسې لکه د مرغلرو يو ښکلی هار چې تار ئې وشلېږي او مرغلرې ئې خورې شي، څوك چې له قرآن سره آشنا وي پوهېږي چې نه له قرآن څه حذف شوي او نه پورتنی مضمون د قرآن له آيتونو سره د محتوی، ادبي ترکيب، ښکلا او ښايست له پلوه ورته والی او شباهت لري. هيڅ په قرآن پوه انسان به دا ادعاء ونه مني چې له قرآن څه حذف شوي.
- ټولو صحابه وو پر دې اجماع کړې چې پر رسول الله **صلی الله عليه و سلم** نازل شوی قرآن همدغه دئ چې په اوسني مصحف کې راغونډ شوی، د دوی دا اجماع کافي ده چې ووايو داسې روايات په بشپړه توګه بې اعتبار دي چې وايي د قرآن کومه برخه حذف شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دې روايت په اړه د ابوعبدالرحمن رأيه هم واورئ چې وايي: لا أعلم أن أحدا ذكر في هذا الحديث الشيخ والشيخة فارجموهما البتة غير سفيان وينبغي أنه وهم والله أعلم: له سفيان پرته بل داسې څوك نه پېژنم چې په دې حديث كې ئې دا خبره هم ذكر كړې وي چې كه بوډا او بوډۍ زنا وكړي دواړه رجم كړئ، ښايي دده به وهم كړى وي، الله تعالى ښه پوهېږي.
- دې ته مو هم پام وي چې ټول مفسرين او فقهاء په دې اړه متفق دي چې د محصن زناكار سزا رجم (سنگسارول) دي. خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چې د دې حكم منشأ څه ده، دقيقه رأيه دا ده چې رسول الله **صلى الله عليه و سلم** دې ته په پام سره محصن زناكار د رجم په سزا محكوم كړى چې د مجرد زناكار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چې د متأهل زناكار سزا به تر دې زياته وي، او دا به همغه سزا وي چې په مخكني شريعت كې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ كړې. همغسې لكه چې د آزادې ښځې او وينځې سزا توپير لري، وينځې ته د دې لپاره چې محدوديتونه ئې تر آزادې زيات دي، د خپلې خوښې نكاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادې نيمه ټاكل شوې. د دې تفصيل د النور د سورې د دوهم آيت په تفسير كې وگورئ.

د دغو زناكارو سزا داسې ټاكل شوې: (فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ: هر يو ئې سل درې ووهئ)، جلد پوستكي ته وايي، خو دا چې دلته ئې مراد له پوستكي جوړه شوې متروكه ده كه مجرم داسې وهل چې يوازې پر خپل پوستكي درد احساس كړي او غوښې او هډوكو ته ئې سرايت ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کړي او داسي ونه وهل شي چي غوښه ئې زخمي یا هډوکی ئې شين شي، د رسول الله صلی الله علیه و سلم له سنت معلومېږي چي په دې وینا کې دا دواړه خبري نغښتي دي. متروکه به د څرمني وي، نه به ډېره کلکه او ځیږه وي او نه ډېره نرمه او پسته، وهل به داسي وي چي د وهونکي لاس دومره لوړ نشي چي تخرګ ئې معلوم شي، د متروکي په وهلو کې به نه ډېر زور کاروي او نه به ئې سوکه سوکه وهي، پر سر، مخ او نازکو ځایونو به له وهلو ډډه کوي، هڅه به ئې دا وي چي پر یوه ځای څو واري ګوزار ونه کړي.

- مؤمنانو ته لارښوونه شوې چي د الله په دین کې دي تاسو ته د دغو مجرمینو د مجازات په اړه زړه سوی لاحق نشي، پر الله او د آخرت پر ورځي د ایمان تقاضا همدا ده، دا ځکه چي دا حکم د الله تعالی له لوري دئ، او الله تعالی د قیامت ورځ د محاسبې او مجازات لپاره ټاکلې، یعني ستاسو رب محاسبه کوي او مجرم ته سزا ورکوي، پر محاسبه کوونکي او مجازات کوونکي رب د ایمان غوښتنه دا ده چي مجرم ته د هغه له حکم سره سم سزا ورکړی شي، نه زیاته نه کمه، د مجرم په مجازات کې به د خپلو شخصي احساساتو او عواطفو تر اغېز لاندي نه راځئ، نه به ستاسو زړه سوی په حد کې تخفیف او کمی راولي او نه به مو قهر او غصه په هغه کې د زیاتوالي او شدت باعث کېږي.

- دا لارښوونه هم ورته شوې چي د دوی عذاب دي د مؤمنانو یوه ډله وګوري. یعني دا مجازات باید علني وي نه په پټه او د ټړلو دروازو تر شا، یوه ډله مؤمنان باید د مجازات صحنه په خپلو سترګو وګوري. دلته څو خبري

(c) ketabton.com: The Digital Library

باید په پام کې ولرو: د صحنې لیدونکي باید د مؤمنانو یوه ډله وي، او د دې معنی دا ده چې دا مجازات به دومره هم علني نه وي چې حتی کافران ئې هم ولیدی شي، داسې چې په آزاد میدان کې او په بشپړه توګه علني مجازات شي، یا د مجازات صحنه په ټلویزیون کې وښودل شي، بلکه یوازې د مؤمنانو یوه ډله به دا صحنه ګوري. په دې څرګند مجازات کې ځیني مصلحتونه مضمر دي، د نورو لپاره د عبرت باعث کېږي، د اصلي مجرم او د نورو جسارت له منځه وړي، د قاضیانو د غلطو تصرفاتو مخنیوی کوي، پټ مجازات هم مجرم ته دا مجال ورکوي چې ځان پاك لمنی وښیي او هم واکمنانو ته دا امکان په لاس ورکوي چې د رشوت په بدل کې مجرم له مجازات وژغوري. دا د ټولنې حق دئ چې هغه مجرم وپېژني چې د نورو پر حقوقو تېری کوي، تر څو له هغه سره په خپلو معاملاتو کې محتاط وي، او له خطره ئې ځان وساتي. دا قطعاً د منلو وړ خبره نه ده چې د یوه مجرم د پت او عزت لپاره ټولنه له ګواښ سره مخامخ شي. داسې جرم چې په بشپړه توګه شخصي بڼه لري، بل ته ئې ضرر نه وي متوجه، په پټه تر سره شوی وي، او مخصوصاً چې هغه محکمې ته هم نه وي راجع شوی، په داسې جرم پرده اچول او په هغه کې د مجرم د پت او عزت خیال ساتل نه یوازې مانع نه لري بلکې غوره کار دئ او اسلام پرې تأکید کوي، خو دا او هغه بل جرم په خپلو کې ژور توپیرونه لري او یو پر بل نشو قیاسولی.

- د دې لپاره چې دا موضوع او اړوند احکام ئې لازیات راته واضح شوي وي باید هغه روایات هم له نظره تېر کړو چې په دې اړه راغلي، خو تر دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندي باید دا وضاحت وکړو چي آیا د دغو زناکارو سزا یوازي همدا پورتنۍ سزا ده که اسلامي حکومت کولی شي څه پرې زیات کړي؟ ځیني په دې باور دي چي له دې سزا سره یو کلن تبعید هم مل دئ، قاضي به د پورتنۍ سزا تر څنګ دا پرېکړه هم کوي چي زناکار تر یوه کال پوري له خپل مېشت ځای بلي سیمي ته په تلو مکلف کړي، دوی ځینو روایاتو ته په پام سره دا سزا واجب او د پورتنۍ ضمیمه ګڼي، خو ځیني نور بیا دا د حد د سزا ضمیمه نه بلکي داسي سزا ئې بولي چي د حاکم رأیي ته ئې محول کوي، چي که دا تبعید د مجرم او ټولني لپاره غوره ورته معلوم شي نو داسي کار کولی شي. احنافو دغي رأیي ته ترجیح ورکړې او یقیناً چي صحیح رأیه همدا ده، په څو دلائلو: ۱- په آیت کي سزا ټاکل شوې، په دې آیت او د قرآن په نورو آیتونو کي د مزید سزا لپاره شاهد نه مومو. ۲- هر تبعید ته د سزا په سترګه نشو کتلی، د هغه زناکار لپاره چي په څرګنده مجازات شوی او له خلکو سره په جګو سترګو مخامخېدا ورته ګرانه شوې، دا غوره ده چي څه موده له خپلي سیمي بل ځای ته ولېږل شي، په بل ځای کي به دی هم له روحي فشار خوندي وي او د ده مخکنۍ ټولنه به هم له هغه ضرره خوندي وي چي د مجرم آزاد ګرځېدا ئې ورسره مخامخ کوي، دا ځکه چي د مجرم آزاد ګرځېدا د جرم په اړه حساسیت ورو ورو له منځه وړي او هغو کسانو ته جسارت بخښي چي د همداسي جرم شوق لري. لاندي روایت دا مطلب ډېر ښه توضیح کوي:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : بَيْنَمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فِي الْمَسْجِدِ جَاءَهُ رَجُلٌ فَلاَثَ

(c) ketabton.com: The Digital Library
عَلَيْهِ بِلَوَثٍ مِنْ كَلَامٍ وَهُوَ دَهِشٌ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعمر رضِى اللّه عنه: قُم إِلَيهِ فَانْظُرْ فِي شَأْنه فَإِنَّ لَهُ شَأْنًا. فَقَامَ إِلَيهِ عُمَرُ رضى الله عنه قَالَ : إِنَّهُ ضَافَهُ ضَيْفٌ فَوَقَعَ بِابْنَتِهِ فَصَكَّ عُمَرُ رضى الله عنه فِي صَدْرِهِ وَقَالَ : قَبَّحَكَ اللَّهُ أَلاَ سَتَرْتَ عَلَى ابْنَتِكَ. قَالَ : فَأَمَرَ بِهِمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فَضُرِبَا الْحَدَّ ثُمَّ تَزَوَّجَ أَحَدُهُمَا مِنَ الآخَرِ وَأَمَرَ بِهِمَا فَغُرِّبَا عَامًا أَوْ حَوْلاً. رواه البيهقى

له ابن عمر رضى الله عنهما روايت دئ چي يوه ورځ په داسي حال کي چي ابوبکر رضى الله عنه په جومات کي وو يو سړی ورته راغی چي لالهانده او پرېشانه وو، خبري ئي هم څرګندي او واضح نه وې، ژبه ئي بنده بنده کېده، نو ابوبکر رضى الله عنه عمر رضى الله عنه ته وويل: ورشه او حال ئي معلوم کړه، حتماً څه خبره ورسره ده، عمر رضى الله عنه ورغی او هغه ورته وويل: يو مېلمه ئي خپل کور ته راوست او هغه ئي له لور سره زنا وکړه، عمر رضى الله عنه هغه په سينه وواهو او ورته وئي ويل: خدای دي سپك کړه، ولي دي پر خپلي لور پرده وانه چوله!! ابوبکر رضى الله عنه دواړه راوغوښتل، دواړو پر خپلي ګناه اعتراف وکړ، پر دواړو حد جاري شو، خو د حد تر ځنګ ئي هم دوی دواړه سره نکاح کړل او هم ئي تر يوه کال پوري تبعيد کړل.

که غور وکړو نو د دې بدوي لپاره تر ټولو غوره کار دا وو چي لور او دغه مېلمه ئي سره کښېنولي وی، دواړو ته ئي ويلي وی چي تاسو دا غلطي وکړه، اوس نو په کار دا ده چي تاسو دواړه په خپلو کي نکاح وکړئ، ځکه له قانوني او شرعي پلوه نه ده په خپله سزا ورکولی شوی، نه ئي په محکمې کي دوی ته سزا ورکولی شوی، ځکه محکمې به يا څلور شاهدان ترې غوښتل يا به دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
دواړو اعتراف کولو، محکمې ته د دواړو بېول له دې پرته چې هغوی تنبیه شي ده ته کومه گټه ونه رسوله. د عمر رضی الله عنه په اړه دا روایت هم راغلی چې ویلي ئې دي: له دې وروسته به څوك تبعید نه کړم، دا خبره ئې هغه مهال وکړه چې یو مجرم ئې تبعید کړ او هغه رومیانو ته پناه یووړه. د علي رضی الله عنه په اړه هم راغلي چې له تبعید سره ئې مخالفت کړی. له دې روایاتو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې هغه رأیه کمزورې ده چې تبعید د حد ضمیمه او واجب گڼي.

خو دا چې آیا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترگه کتلی شو که نه او داسې سزا ورسره ښایي که نه؟ دې پوښتنې ته له ځواب وړاندې څو خبرې ستاسو مخې ته ږدم: آیا وړو مرغیو ته مو پام کړی چې کله د الوتو شي نو دوه دوه سره جوړه شي، په یوې خوندې گوښې کې ځان ته په گډه ځاله جوړه کړي، د ژوند تر پایه سره ملگرې وي، تر منځ ئې وفا او مینه وي، ټول هم و غم ئې دا وي چې بچیان وزېږوي، ستر ئې کړي او الوتو ته ئې چمتو کړي، نه ئې نارینه بلې ښځې ته او نه ئې ښځه پردي نارینه ته تمایل ښیي. آیا د مرغانو دا صفا او له مینې او وفا ډك ژوند کافي نه دئ چې ووایو: د فطرت تقاضا همدا ده، جنسي تمایل د گډ ژوند او گډې کورنۍ جوړولو محرك او موخه ئې د اولاد زېږول او روزل.

آیا هغه چرگ ته ځیر شوي یئ چې گڼ شمېر چرگې ساتي، بل چرگ ئې خوا ته نه پرېږدي، که بل د ده پر مېرمنو جنسي تېری وکړي تر هغه ورسره جنگېږي چې زخمي زخمي شي، د چرگانو تر منځ د جگړو لویه وجه همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي!! دا صحنه د کومي خبري غمازي کوي او موږ ته څه پيغام لري؟!! ايا زموږ په وړاندي دا څرګند پيغام نه ږدي چي پر خپلو مېرمنو غيرت کول د ژوو د فطرت غوښتنه او په همدې کي د دوی د بقاء رمز پروت دئ؟!! آيا دا چي الله تعالی د ژوو په فطرت کي دا احساس ايښی چي د ښځي په رحم کي د دوو نارينه وو د مني د توئېدو په وړاندي حساسيت وښيي او مخنيوی ئې وکړي او د دې په وړاندي جدي غبرګون وښيي چي د ده مېرمني ته بل څوك ورنږدې شي، داسي حساسيت او غبرګون چي جګړي ته چمتو شي او د دې پروا هم ونه کړي چي ښايي په دې جګړي کي به دی په خپله زخمي شي!! آيا دا فطري عکس العمل د دې خبري شهادت نه ورکوي چي په همدې کي د ژوو د بقاء رمز مضمر دئ او دا فطري اصل تر پښو لاندي کول بدي پايلي لري؟!!

کبان به ګورې چي دوه سره جوړه شي، يوه خوندي ځای ته ولاړ شي، نارينه ئې ځای برابر کړي، په خپلي لکۍ د زمکي د سر تيري يوې خوا بلي خوا ته کړي، ښځه ئې راشي او هملته په هګۍ اچولو لګيا شي، دی ئې په شاوخوا کي ګرځي او په حرکاتو کي ئې د شوق او ميني اغېز دومره ځلاند وي چي سړی ګمان کوي هغه مستي کوي، بل کب د هغې خوا ته نه پرېږدي او که کوم يو دا جسارت وکړي نو پرې حمله کوي، کله چي ښځه د هګيو له اچولو فارغه شي، هغه ورشي او پر همدغو هګيو خپله مني وشيندي، او بيا هڅه وکړي چي دا هګۍ پټي کړي ښايي د دې لپاره چي مارغان ئې ونه خوري او ښايي د دې لپاره چي بل کب همدا د ده کار ورسره ونه کړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library
ما په یوه فیلم کې د مارغانو یوه جوړه لیده چې ګډه ځاله ئې وه، ښځې ئې په داسې حال کې خپل مېړه له لاسه ورکړ چې هګۍ ئې اچولې وې، دې ته اړه شوه چې د ژوند بل ملګری ځان ته پیدا کړي، بختوره وه، داسې ملګری ډېر ژر په لاس ورغی، په مخکنۍ ځالې کې ئې د نوي ګډ ژوند د دوام پرېکړه وکړه، خو کله چې نارینه دې ځالې ته راغی او په هغې کې ئې داسې هګۍ ترسترګو شوې چې مېرمنې ئې له مخکنې مېړه ترلاسه کړې وې، نو ټولې ئې یوه په بلې پسې له ځالې لاندې وغورځولې، او ځای ئې هغو هګیو ته تش کړ چې مېرمن به ئې له دې وروسته اچوي!! دا ځکه چې ده د نوي ګډ ژوند پرېکړه په دې موخه کړې وه چې په خپله د بچیانو خاوند شي، وئې پالي او په دې توګه ئې نسل دوام وکړي او د فطرت غوښتنه ئې ترسره شي!! ما ته ووایئ: دا صحنې موږ ته څه درس راکوي؟! آیا د یوه سالم الفطرت انسان لپاره دا کافي نه ده چې ووایي: الله تعالی د ژوو په فطرت کې جنسي غریزه او له هغه لذت اخیستل د دوی د نسل د بقاء لپاره ایښې نه یوازې د تلذذ او خوند اخیستو لپاره، هغه چې دا غریزه په غیر فطري طریقې او فقط د خوند اخیستو لپاره اشباع کوي، یقیناً چې دومره جاهل او کودن دئ چې دغه مارغان تر هغه ډېر شرف لري!! که تاسو د ژوو ژوند ته ځیر شئ نو دا به درته جوته شي چې د ټولو جنسي اړیکې د فطري قانون مطابق او د اولاد درلودو په موخه ترسره کېږي، قرآن د هغه الله تعالی کتاب دئ چې دا ټول ژوي ئې پیدا کړي او د دوی په فطرت کې ئې دا ځانګړتیاوې ایښې دي، نو ځکه د انسان د جنسي غریزې او د هغې د اشباع په اړه د قرآن لارښوونې

(c) ketabton.com: The Digital Library
همغسي دي چي د ژوو فطرت ئې غوښتنه کوي. قرآن جنسي بې لاریتوب او شذوذ د جاهلیت له مظاهرو گڼي، د قرآن له نظره په هري ټولني کي چي د دې گنده او ناولي عمل مظاهر راڅرگند شي نو هغه له تمدن وروسته پاته او جهل وهلې ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونیت خوا ته کاږي او ټولي اړیکي د همدغي قانونمنۍ په سیوري کي تنظیموي او ټولنه له دې ژغوري چي قانون ترپښو لاندي شي، له حدودو تېری وشي، نظم له منځه ولاړ شي، يو د بل پر حق او حد تېری وکړي، د انسان په ژوند کي تر ټولو مهمه او اساسي قضيه د ده جنسي اړیکي دي چي د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپوري تړلی دئ. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالی، د قانون په چوکاټ کي د هغه تنظیمول او په دې برخه کي د پولو او حدودو د تر پښو لاندي کېدو مخنیوی د علم او تمدن له لومړنیو غوښتنو دي. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتیا او روغتیا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتیاوو بې خبري د دې سبب کېږي چي د انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندي شي او له حدودو ئې تېری وشي، مگر نه گورئ چي د لوېدیزي نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغیو سره مخامخ ده؟ سیفلیس او د ایډز وژونکې ناروغي د دې ټولني له مظاهرو یوه ده، د لوېدیزي نړۍ زړه سواند پوهان په چیغو چیغو د خطر اعلان کوي چي یا آزادي جنسي اړیکي مهار کړئ او یا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ، دا حالت به موږ له هغو بدو پایلو سره مخامخ کوي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
کورنیو د جوړېدا لړۍ پای ته ورسي او خلك د اولاد له درلودو او د هغوی د روزني د تکلیفونو له گاللو ډډه وکړي!!

هغو خلکو ته حیران یو چي د زنا او د هغې د سزا په اړه د قرآن لارښووني د اعتراض وړ گڼي!! دوی ته وایو: که تاسو د مذهبي انگېرنو له مخي اعتراض کوئ نو موږ ته په ټولي نړۍ او په ټول انساني تاریخ کي داسي د پام وړ مذهب راوښیئ چي زنا ته ئې د جرم او گناه په سترگه نه وي کتلي او سزا ئې همدومره او تر دې هم سخته نه وي ټاکلې!! که تاسو مسیحي او یهودي یئ نو د دواړو په مذهب کي زنا ته د لوی جرم په سترگه کتل شوي او سزا ئې رجم گڼل شوې!! هندوان ئې گناه گڼي او سزا ئې سوزول!! که تاسو بې مذهبه غربپال او کمونیستان یئ او داسي سزا د ترحم او عاطفې خلاف گڼئ نو زموږ ساده ځواب دا دئ: ستاسو د ترحم عملي بېلگې مو د بگرام، کندهار، ابوغریب او گوانتانامو په زندانونو کي ولیدې، آیا له داسي خلکو سره د ترحم خبره په خوله راوړل ښایي او دا حق لري چي د بل داسي سزا بې رحمي وگڼي چي د دوی تر وحشیانه سزاگانو ډېره نرمه وي؟!! تاسو چي په افغانستان او عراق کي څه وکړل، پر کورونو، کلیو، ښارونو، جوماتونو، مدرسو، د ښمونو او راکټو ورول، په خوب ویده ښځي، ماشومان او بوډاگان وژل، په لمانځه ولاړو خلکو باندي راکټي ورول او د لمانځه په وخت کي چاودني کول او بې گناه خلك په وینو کي رغړول، په زور د اعتراف اخیستو لپاره د بندیانو نوکان ایستل، په بل سگریټ د بدن نرم ځایونه داغل، جوش اوبه او سره کړي تېل پرې پاشل، برقي شارټونه ورکول، د داړلو لپاره سپیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتوشل، په اوبو کې ئې تر هغه سر ننايستل چې د مرګ پړاو ته نږدې شي!! دا سزاګاني هغه چا ته ورکوي چې يا ئې په خپلو کړنو اعتراف ته اړ کړي او يا د دوی د خوښې ګټور معلومات ترې ترلاسه کړي!! چا چې دا عذابونه تجربه کړي دي ته ترجيح ورکوي چې زر متروکې پر خپل نازک بدن قبولې کړي تر دې چې سر ئې په اوبو کې تر هغه وخته غوټه شي چې مرګ ته نږدې شي، يا ئې نوکان وايستل شي، يا برقي شارټونه ورکړی شي!! جورج بوش د امريکا مخکني جمهور رئيس اعتراف وکړ چې ما د همدغې سزا ورکولو اجازه ورکړې وه!! په هغو ورځو کې چې ما د دغې مبارکې سورې تفسير ليکلو د ناټو ځواکونو د کنړ د غازي آباد ولسوالۍ پر کلي بمونه او راکټونه وورول، پنځه شپېته مظلوم او بې ګناه کليوال ئې د ښځو، ماشومانو او بوډاګانو په شمول ووژل او ګڼ شمېر نور ئې ټپيان کړل، امريکايانو حتی خپله دروغجنه خواشيني هم ونه ښوده!! ورپسې ئې د ماښوګې په ولسوالۍ کې همداسې بمونه وورول او نه ماشومان ئې ووژل، دوی د لرګيو په راټولولو لګيا ول چې جهازونه راغلل او پر دوی ئې بمونه وورول، کله چې د کابل ذليل حکومت د خلکو د غولولو لپاره خپل خفګان څرګند کړ او پر دې ظالمانه وژنې ئې اعتراض وکړ د امريکا د جنګ وزير کابل ته راغی، له جمهور رئيس سره ئې وکتل او خبري رسنيو ته ئې وويل: ما د دې پېښې په اړه خپل خفګان او معذرت کرزي ته وړاندې کړ او هغه قبول کړ!! همدا او نور هيڅ!!! لا يوه اونۍ نه وه تېره شوې چې د خپلو بې پيلوټه طيارو له لارې ئې د شمالي وزيرستان په دته خيلو کې پر يوې قومي جرګې راکټې وورولې چې په ترڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کې ئې د لسګونو ټيپانو په ځنګ کې اته ځلوېښت بې ګناه قبائلي مشران ووژل شول. په همدغو ورځو کې د ډايوس په نامه د سي آی اې يوه جاسوس په پاکستان کې په رڼا ورځ او د ښار په منځ کې دوه پاکستانيان په ډزو ووژل، ده د هغي ډلې مشري په غاړه درلوده چي مأموريت ئې په پاکستان کې د امريکا مخالفين وژل، په جوماتونو، مدرسو او ښارونو کې چاودني کول، د مذهبي فرقو مشران وژل او له دې لارې د دوی تر منځ د مسلحانه نښتو اور ته لمن وهل وو، د پوليسو له لوري ونيول شو، قضيه محکمې ته وړاندي شوه، د امريکا لوړ پوړي چارواکي پاکستان ته ولاړل، او له جمهور رئيس او صدراعظم ئې وغوښتل چي دا قاتل خوشي کړي، اسلام آباد په دې وګواښل شو چي که ډايوس خوشي نشي نو کانګريس به له پاکستان سره د امريکا مرستي وځنډوي!! دا د تمدن او ترحم دروغجن او مکار مدعيان څنګه پر اسلام د اعتراض جسارت کوي؟ آيا داسي څوك د دې حق لري چي زناکار ته د اسلام قانوني سزا د ترحم خلاف وګڼي؟ هغه هم داسي زناکار ته چي له هرراز فشار، تهديد، وهلو او ځورولو پرته ئې په خپله اعتراف کړی؟!! اسلام نه يوازي د زور او جبر اعتراف د اعتبار وړ نه ګڼي بلکي شکمن اعتراف هم بې اعتباره ګڼي، د زنا د اثبات لپاره د تورن اعتراف (هغه هم څلور ځلي او په څلورو مجلسونو کې)، يا د څلورو داسي شاهدانو شهادت ضروري بولي چي د زنا عمل به ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، حتی د همدې څلورو شاهدانو هغه شهادت هم د اعتبار وړ نه ګڼي چي يوازي ئې د تورنو برښنډه پرېوتا او ملاسته په خپلو سترګو ليدلې!! د مېرمني په ضد د مېړه شهادت سره له

(c) ketabton.com: The Digital Library
دې نه مني چې څلور ځلې د الله تعالی په نامه لوړه وکړي او پنځم ځل ووايي: که ما دروغ ويلي وي نو پر ما دې د الله لعنت وي!! هغه مهال مېرمن د سزا وړ ګڼي چې په خپله اعتراف وکړي!! او دا ټول يوازې د دې لپاره چې قرآن انسان ته په درنه سترګه ګوري، د هغه سپکاوی، توهين، تعذيب او وژل نه خوښوي، د زناکار په څېر د ستر مجرم مجازات ئې هم په داسې ګرانو او پېچلو شرائطو او شواهدو پورې تړلی!!

له زاني او زانيه سره د نکاح حکم

قرآن په دې اړه فرمايي:

ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ٣ النور: ٣

دا زاني يوازې زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا زناکاره ښځه يوازې زناکار او مشرك ئې په نکاح کوي، او دا پر مؤمنانو حرام کړی شوي.

په دې مبارك آيت کې د زناکارو په اړه دا لارښوونې شوې:

- څوك چې زاني وي نو هغه يا زناکاره ښځه نکاح کوي او يا مشرکه، مزاج او سليقه ئې داسې رنګ غوره کړې چې همداسې ښځې خوښوي، جنسي تعلقات ئې همدې لورې ته بيايي، زناکاره ښځه هم د ده په څېر وي، يوازې زناکار او مشرك مېړه په لاس ورځي، پاك لمنی ئې نه خوښېږي.
- له زناکارو سره نکاح پر مؤمنانو حرامه ده، يعني له مؤمنانو سره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښايي چي له بدلمنو سره واده وکړي، بايد داسي مېرمن يا مېړه ځان ته انتخاب نه کړي چي له اخلاقي پلوه د اعتماد وړ نه وي، د ايمان تقاضا دا ده چي داسي څوك د ژوند د همسفر او ملگري په توگه غوره کړو چي خداپپال، ملتزم، پاك لمنی، امين او باوفا وي، او په خپلي غيږ کي صالح او مؤمن اولاد وروزي.

دا پوښتنه راولاړېږي چي آيا د زناکار او زناکاري نکاح يوازي په خپلو منځونو کي جائزه ده او له مؤمنانو سره ئې نکاح حرامه ده، داسي لکه له محرماتو سره نکاح؟ ځواب دا دئ چي که څوك په دې ناوړي کار ککړ وي، لاس نه ترې اخلي او توبه نه کوي، نو له هغه سره له شکه پرته نکاح حرامه ده، هم د دې صريح آيت له مخي او هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د لارښوونو له مخي، خو که څوك توبه وکړي او ځان اصلاح کړي نو اميد دئ چي الله تعالی ئې په داسي نکاح ونه نيسي، هم ئې مخکنۍ گناه ورته وبخښي او هم ئې په راتلونکې کي له دې گناه وساتي. د آيت له الفاظو معلومېږي چي مصداق ئې هغه زناکاران دي چي دغي گناه ته دوام ورکوي او لاس نه ترې اخلي، نه هغه چي گناه ئې کړې خو ژر ئې توبه کړې او ځان ئې اصلاح کړی. د الزاني او الزانيه صيغې همدا مطلب افاده کوي.

د دې لپاره چي دا مطلب مزيد واضح شي لاندي روايات ستاسو مخي ته ږدم:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن عَمْرٍو قَالَ: كَانَتِ امْرَأَةٌ فِي جِيَادٍ تُسَمَّى أُمَّ مَهْزُولٍ، وَكَانَتْ تُسَافِحُ، وَكَانَتْ تَشْتَرِطُ لِمَنْ تَزَوَّجَهَا أَنْ تَكْفِيَهُ النَّفَقَةَ، فَاسْتَأْذَنَ رَجُلٌ رَسُولَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي نِكَاحِهَا،"فَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً"، المعجم الكبير للطبراني والبيهقي

له عبد الله بن عمرو رضی الله عنه روایت دئ چي ویلي ئې دي: د جیاد یوه مېرمن وه چي ام مهزول نومېده او بد لمنه (فاحشه) وه، د واده په اړه به ئې دا شرط وړاندي کولو چي دا به په خپله د مېړه نفقه پر غاړه اخلي (له هغو پیسو چي د بدلمنۍ له لاري ئې ترلاسه کوي) نو یوه سړي له رسول الله صلی الله علیه و سلم له هغې سره د نکاح اجازه وغوښته، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم دا آیت ورته ولوست: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً.... و حرم ذالك على المؤمنين.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم قَالَ « ثَلاَثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ وَالْعَاقُّ وَالدَّيُّوثُ الَّذِى يُقِرُّ فِى أَهْلِهِ الْخَبَثَ ». مسند احمد

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: درې کسان داسي دي چي الله تعالی جنت پرې حرام کړی: هغه چي تل شراب څښي، د پلار مور له لوري عاق (رټل) شوی او هغه دیوث چي په خپل ټبر کي (زنا او بدلمني ګوري خو مخه ئې نه نیسي او) په خپل حال ئې پرېږدي.

نامحرم سړي او نامحرمي ښځي ته کتل

په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا۟ مِنْ أَبْصَٰرِهِمْ وَيَحْفَظُوا۟ فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ
لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ٣٠ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ
أَبْصَٰرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيْرِ أُو۟لِى ٱلْإِرْبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ
يَظْهَرُوا۟ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

٣١ النور: ٣٠-٣١

مؤمنانو ته ووایه چې د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي او خپل عورت وساتي، دا ورته ډېر غوره دئ، یقیناً چې الله په هغه څه ښه خبر دئ چې دوی ئې کوي. او باایمانه ښځو ته ووایه چې د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي، او خپل فروج وساتي او خپله ګاڼه ښکاره نه کړي، مګر هغه ئې چې ښکاره وي او خپل ټکري دي په خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دي له خپلو مېړونو، خپلو پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو ورونو، ورېرونو، خورییو، خپلو ښځو، خپلو وینځو، هغو ترلاس لاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library
سرو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې او اې مؤمنانو! ټول د الله لوري ته رجوع او توبه وکړئ چي بريالي شئ.

د دغو مبارکو آيتونو لارښووني دا دي:

- مؤمنان په دې ګمارل شوي چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي، دلته د سترګو په اړه د (يغضوا) صيغه کارول شوې چي کمول افاده کوي، او دې ته په پام سره چي ترې وروسته د عورت (شرم ځاى) ساتنه راغلې نو مطلب ئې پردي او نامحرم ته له داسي کتني ډډه کول دي چي شهوت پاروي، لکه پر له پسې او زيات کتل او هغه هم د شهوت په نظر، ورپسې ويل شوي چي دا ورته ډېر غوره دئ، يعني همدا کار له اخلاقي پلوه ورته غوره دئ، په ګناه کي له پرېوتو ئې ساتي، او د آيت په پاى کي ويل شوي چي الله تعالى په هغه څه ښه خبر دئ چي دوى ئې کوي. يعني دا لارښووني د هغه الله تعالى له لوري دي چي د انسان د کړنو او عملونو د پايلو او نتائجو په اړه بشپړ علم لري، د همدې جامع او کامل علم له مخي ئې دا لارښووني ورته کړې دي.
- با ايمانه ښځي هم په دې ګمارل شوې چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي او خپل زينت څرګند نه کړي، مګر هغه ئې چي څرګند وي. که څه هم په مخکني آيت کي حکم ټولو (نارينه وو او ښځو) ته متوجه وو، خو له دې کبله چي ښځو ته ځيني نوري لارښووني ضروري وې نو ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library
مخکنی حکم بیا تکرار شوی او پر هغه سربېره د خپل زینت نه ښودو لارښوونه هم ورته شوې. دلته ځو پوښتني راولاړېږي: د زینت معنی څه ده؟ آیا مراد ئې ګاڼه او زینتي شیان دي، که د بدن سینګار شوي غړي او که په خپله جمال، ښکلا او ښایست؟ کوم څه ته څرګند زینت ویل شوي او له نه ښودلو مستثنا شوي؟ په دې اړه څو خبري باید په پام کې ولرو:

- د زینت معنی باید تر ټولو وړاندي په قرآن کې او مخصوصاً د دې آیت شاوخوا کې ولټوو او وګورو چي دلته په کومه معنی راغلی، دا صحیح نه ده چي د خپلي سلیقې او خوښي معنی ورواغوندو. په همدې آیت کې ویل شوي: ﴿ وَلَا يَضۡرِبۡنَ بِأَرۡجُلِهِنَّ لِيُعۡلَمَ مَا يُخۡفِينَ مِن زِينَتِهِنَّۚ: او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې)، دا فقره په ډېر وضاحت سره ښيي چي دلته زینت د ګاڼې په معنی راغلی، ځکه پر زمکه د پښو په کلکو وهلو سره یوازي پټه ګاڼه څرګندېږي او غږ ئې اورېدل کېږي او د نامحرم توجه جلبوي، نه بل څه، که دلته زینت له ګاڼې پرته په بله معنی نه شو اخیستی نو په مخکنیو کې ئې هم په بله معنی اخیستل بې دلیله خبره ده. دا صحیح نه ده چي څوك له خپله ځانه زینت د جمال او ښکلا په معنی تعبیر کړي او ادعاء وکړي چي مراد ترې مخ، سترګي او شونډي دي، په دې فقرې کې او ترې وړاندي فقرې کې چي وایي: ﴿ وَلَا يُبۡدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنۡهَاۖ: او خپله ګاڼه دي نه څرګندوي، مګر هغه ئې چي څرګنده وي) زینت د ګاڼې په معنی راغلی او له ګاڼې پرته ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بلي معنی قطعاً نشو اخیستی، له دواړو په ځرګنده توګه معلومېږي چي له زینت نه مراد ګاڼه ده، ځکه په مخکني کي (ما ظهر منها) او په دې کي (ما یخفین من زینتهن) ویل شوي، پر زمکه د پښې کلك وهلو سره له ګاڼې پرته بل څه نه څرګندېږي، نو اطلاق ئې په بل څه نشي کېدی. که له (ما یخفین) مراد ګاڼه وي نو له (ما ظهر منها) هم له ګاڼې پرته بل څه مرادول اشتباه ده. که څه هم زینت له ګاڼې علاوه په نورو معانیو هم راغلی وي. د قرآن په هیڅ آیت کي زینت د انسان د جمال، ښکلا او ښایست په معنی نه دئ راغلی، په مخ، شونډو او سترګو او نورو ښایسته برخو ئې اطلاق نه دئ شوی.

- د (ما ظهر منها) مراد نه مخ دئ او نه جامه، بلکي هغه ګاڼه ده چي ښځي ئې په مخ او لاسونو کي کاروي، لکه ګوتې، ټیك، ډیډې (والۍ)، او غاړګۍ. البته د ګاڼې د نه څرګندولو مراد په اصل کي د وجود هغه برخه نه څرګندول دي چي د تزئین لپاره ئې ګاڼه کارول کېږي، لکه غاړه، سینه، غوږونه، پزه او نور غړي. د آیت له دې برخي دا هم معلومېږي چي که ښځو خپل مخ سینګار کړی وي، سترګي ئې توري او شونډې ئې سرې کړې وي ورته روا نه دي چي لوڅ ئې کړي، ځکه چي د زینت له څرګندولو منع کړی شوې دي. او زینت په اصل کي د دې لپاره وي چي د بل توجه ځان ته جلب کړي، هر هغه کار چي ښځي ئې د نامحرم د توجه راجلبولو لپاره وکړي ناروا دئ.

- ښځو ته لارښوونه شوې چي خپل ټکري دي پر خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دي له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو له زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خوریيو، خپلوانو ښځو، خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينځو، هغو ترلاس لاندي سړيو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه ښکاره کوي او خپلې پښې دي داسي پر ځمکه نه وهي چي پټه ګاڼه ئې معلومه شي. دلته هم څو پوښتني راولاړېږي: پر ګرېوان د ټکري اچولو معنى څه ده؟ آيا معنى ئې دا ده چي خپل ټکرى به پر مخ داسي اچوي چي ګرېوان ئې هم پټ کړي؟ او که ئې معنى دا ده چي د ټکري يوه پيڅه به پر خپلې غاړې داسي راتاو کړي چي غاړه او ګرېوان ئې هم ورپټ کړي؟ په دې اړه هم د صحابه وو تر منځ د رأيي اختلاف تر سترګو کېږي او هم د فقهاوو او محدثينو تر منځ، هم د مخکنيو او هم د وروستنيو، ځيني د ښځو مخ او لاسونه تر بند پوري عورت نه بولي او پټ ساتل ئې فرض او واجب نه ګڼي او د ښځو د بدن همدا برخي د (ما ظهر) مصداق بولي، خو ځيني نور د دې پټول هم فرض ګڼي او د (ما ظهر) مصداق يا د ښځو جامه ګڼي يا په غير قصدي توګه د مخ او لاسونو يا نورو برخو ښکارېدنه ګڼي. احناف د لومړۍ رأيي پلوي کوي او يقيناً چي همدا رأيه دقيقه او سمه ده. دلائل ئې دا دي:

- د مخ پټول مو په هغه صورت کې فرض ګڼلى شو چي: ۱- د پټولو په اړه ئې د نص الفاظ صراحت ولري، حال دا چي په ټول قرآن کې د مخ پټولو په اړه صريح حکم نه مومو. ۲- که دا فرض وى نو د حج په دوران کې به ښځې د يوه فرض په ترك کولو نه مکلف کېدې او دا به نه ورته ويل کېدل چي د احرام په حالت کې به مخ او لاسونه نه پټوي. څوك چي حج ته د استثنائي حالت نوم ورکوي اشتباه کوي، په حقيقت کې حج معياري حالت دئ، څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په حج کي جائز وي په بل وخت کي په اولی درجه جائز دي.

- که څوك د ډېر احتیاط له کبله افراط کوي نو دومره دي ووايي چي مخ پټول مستحب دي، نه دا چي فرض او واجب ئې وګڼي، هغه هم محیط ته په پام سره.

- د نارینه او ښځي لپاره د فرض حجاب حد همغه دئ چي په حج کي باید مراعات شي، تر دې زیات ئې په مستحباتو کي راځي.

- دې ته باید متوجه وو چي د نارینه او ښځي لپاره د احرام لباس یو داسي معیار دئ چي ښیي مسلمان نارینه او مسلمانه ښځه په همدومره لباس مکلف دي، تر دې زیات ئې نه فرض دي او نه واجب، بلکي مستحب دي او د دوی خوښي او ظروفو ته پرېښودل شوي، که د حج په څېر ستر عبادت کي، د بیت الله خوا ته، د لکونو خلکو په منځ کي دومره لباس کافي وي؛ نو په نورو وختونو کي خو په اولی درجه کافي دئ، څوك چي وايي نارینه د سر په پټولو او ښځه د مخ او لاس په پټولو مکلف دي په دین کي غلو او بې ځایه سختي کوي او خلك په هغه څه مکلف کوي چي الله تعالی نه دي پرې ګمارلي، که د ښځي لپاره مخ او لاسونه پټول ضروري وی نو الله تعالی به د حج په دوران کي پرې مکلفه کړې وه او که د نارینه لپاره سر پټول ضروري وی نو الله تعالی به په حج کي پرې مکلف کړی وو. ښځي به په دې نه ګمارل کېدې چي د حج په دوران کي به نه مخ پټوي او نه به دستکشي په لاس کوي، نارینه به پر دې نه ګمارل کېدل چي سر به نه پټوي او داسي بوټونه به نه پښو کوي چي تر پښو ئې زیاتي پښې ورپټې کړي، که مخ او لاسونه پټول

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرض وی نو ښځو ته به جائز نه وه چې په لوڅ مخ او له دستکشو پرته لوڅو لاسونو سره لمونځ وکړي، که څه هم خوا ته ئې کوم نامحرم نه وي!! له پکول، خولۍ، پټکي او لونګۍ سره لمونځ کول یو برابر دي، او حتی ویلی شو چې که څوك د الله تعالی په وړاندې د خپل عجز او انکسار ښودلو لپاره لوڅ سر ودریږي نه یوازي ګناه ئې نه ده کړې بلکې د ثواب داسې کار ئې کړی چې د حج په دوران کې ئې کوي. د احنافو د فقهاوو رأیه همدا ده، اهل حدیث د احنافو له رأیې سره مخالفت کوي او هغه احادیث هم یا نه مني او یا ئې تأویلوي چې د احنافو د رأیي تأیید کوي. دوی وايي: د حج په دوران کې ښځې باید نقاب پر مخ راکش کړي خو داسې چې له مخ سره به ئې نه لګیږي!! ګواکې په دې سره ئې هم پر حدیث عمل کړی او هم ئې پر خپل مذهب!! ځیني بیا داسې دي چې وايي په لوڅ سر لمونځ کول مکروه دي!! که پوښتنه وکړو چې د کوم نص په استناد؟ قرآن خو دا خبره نه ده کړې، په احادیثو کې خو دا خبره نه ده شوې، رسول الله **صلی الله علیه و سلم** خو هم د حج په دوران کې لوڅ سر لمونځ کړی او هم په ځینو نورو وختونو کې، تاسو د څه په استناد دا خبره کوئ؟! داسې څه به ترې واورې چې حیران به شې، وايي: الله تعالی فرمایلي: خذوا زینتکم عند کل مسجد، د دې آیت ترجمه هم داسې کوي: هر جومات ته د تلو په وخت کې خپل زینتي لباس واغوندئ، خو نه د دې آیت ترجمه دغسې ده او نه ئې مطلب دا دئ چې پګړۍ یا خولۍ په سر کړئ، ځکه دلته مسجد د اسم زمان په توګه راغلی نه د اسم مکان، مراد ئې د سجدې او لمانځه وخت دئ نه جومات، او مقصد ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دئ چې د هغو خلکو غلطه عقیده تردید کړي چې وايي په زړو، خیرو، خیرنو، پینه شوو، وړینو، کرباسي او ملنګي جامو کې لمونځ کول ډېر ثواب لري!! الله تعالی فرمايي چې تر ټولو ښکلې جامې مو د لمانځه لپاره واغوندئ، الهي شریعت موږ ته وايي چې جومات ته د تلو په وخت کې ښې جامې واغوندئ، عطر ووهئ، که مو داسي څه خوړلي وو چې له خولې مو بد بوی تلو یا د ډېرو خولو په سبب بد بوی درنه تلو جومات ته له تللو ډډه وکړه، ځان پاکیزه او ستره کړه بیا جومات ته ولاړ شه. د خذوا زینتکم معنی او مراد دا دئ، نه د خولۍ او پګړۍ په سر کول.

- که په حجاب کې مخ شامل وی نو په دېرشم آیت کې دې حکم مورد نه درلود چې مؤمنانو ته ووایه: خپلې سترګې ټیټې واچوي، دا حکم خو په هغه صورت کې وارد دئ او مجال لري چې د ښځو مخ لوڅ وي.

- د سترګو ټیټ اچول غوره کار دئ؛ له ګناه د مخنیوي وسیله ده، الله تعالی مؤمنان پرې ګمارلي، خو دې ته باید متوجه وو چې کتل خو پرېږدئ حتی له زنا مخکې ټول ناروا کارونه په صغیره ګناهونو کې راځي، نه په کبیره ګناهونو کې او د یوه فرض په پرېښودو کې.

- د ښځو لپاره د سترګو ټیټ اچول همغه حکم لري چې د نارینه وو لپاره ئې لري، په دې دواړو کې په تفکیك او امتیاز باور درلودل د دې آیتونو د روحیې خلاف خبره ده.

- په قرآن کې د ستر په ارتباط درې الفاظ راغلي: حجاب، خمر او جلابیب، ځینې دا درې واړه سره خلط کړي او د ټیکري او پړوني په معنی ئې ونیسي،

(c) ketabton.com: The Digital Library
حال دا چي حجاب هغه څه ته ويل شوي چي د دوو لوريو تر منځ د ليدا مانع شي، لکه د دروازې پر سر پرده، کومه دړه او دېوال، قرآن د حجاب لفظ هلته کارولی چي مؤمنانو ته وايي: کله چي له امهات المؤمنين (د رسول الله صلی الله عليه و سلم له مېرمنو) کوم څه غواړئ نو د حجاب (پردې) تر شا ئې وغواړئ، د حجاب له شا ورغږ کړئ چي اې د مؤمنانو مورې! دا شی مي په کار دئ. دغي لارښوونې ته په پام سره ويلی شو چي ټيکري ته د حجاب نوم ورکول او مستوري ښځې ته محجبه ويل غلطه نوموَنه ده. خمار هغه واړه ټيکري ته وايي چي مېرمني ئې پر سر کوي او غاړه او گرېوان پرې پټوي، او جلباب هغه لوی پړوني ته وايي چي ښځې ئې پر خپل سر اچوي او پر خپل ټول ځان ئې راتاووي.

- موږ په هغه صورت کې ادعاء کولی شوی چي مخ هم په خمار (ټيکري) سره پټول ضروري دي چي تر جيوبهن مخکې د وجوههن ذکر راغلی وی، که مراد د مخ پټول وی نو دوه خبري ضروري وې: ۱- بايد په صراحت سره د مخونو (وجوههن) يادونه شوې وی، ۲- د مخ لپاره بايد د غطاء (پټولو) لفظ راغلی وی نه د يضربن چي دلته د غوړولو او اچولو په معنی دئ، له مخ سره د غطاء لفظ ښايي او پر گرېوان د ټيکرې له اچولو سره د يضربن صيغه.
- ځيني د ابن شهاب الزهري په هغه روايت استناد کوي چي د افك د قضيې په ارتباط راغلی او په هغه کې عائشې رضی الله عنها ته دا وينا منسوب شوې چي د حجاب آيت نازل شوی وو نو ځکه ما خپل مخ په ټکري پټ کړ. د دې روايت په اړه څو پوښتني شوې چي هيڅا ئې ځواب نه دئ ويلی: د

(c) ketabton.com: The Digital Library
الاحزاب سوره او په هغې کې د حجاب آيت د بني المصطلق له غزوې او د افك له پېښې وړاندې نازله شوې که وروسته؟ که وايي چې وروسته نازله شوې نو د روايت دا برخه ردوي چې د حجاب حکم د بني المصطلق له غزوې مخکې راغلی وو او که وايي چې وړاندې نازله شوې نو په دې سره د روايت هغه برخه ردوي چې د سعد بن معاذ رضی الله عنه او په جومات کې د هغه د وينا يادونه کوي ځکه سعد بن معاذ رضی الله عنه د احزاب په غزوې کې ټپي شوی او لږ وروسته له همدې ټپ وفات شوی!! همدا راز عائشې رضی الله عنها ته دا وينا منسوبول چې د حجاب آيت ته په پام سره ئې خپل مخ پټ کړی، صحيح انتساب نه دئ، ځکه د حجاب د آيت موضوع د مخ پټول نه بلکې له امهات المؤمنين د پردې له شا څه غوښتل دي، که په ټکري سره د مخ پټولو يادونه ئې کړې وی نو د احزاب د سورې ۵۹ آيت ته به ئې اشاره کوله چې وايي: يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ۵۹: اې پيغمبره! خپلو مېرمنو، او خپلو لوڼو او د مؤمنانو مېرمنو ته ووايه چې خپل پړوني ورباندې راتاو کړي، همدا دې ته نږدې ده چې وپېژندی شي او ونه ځورول شي، او الله مهربان بخښونکی دئ.

- په ۳۱ آيت کې چې ويل شوي باايمانه ښځې دې خپل زينت له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خورييو، خپلو ښځو، خپلو وينځو، هغو ترلاس لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library
سړو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي، دلته څو پوښتني راولاړېږي: دا کوم زينت دئ چي پر مېړه علاوه پورتنيو ته ئې هم ښوول مانع نه لري؟ او دا کوم زينت دئ چي له خپلوانو او شاوخوا ښځو پرته ئې نورو ښځو ته هم ښودل جائز نه دي؟ آيا د دې زينت اطلاق له ګاڼې پرته په بل څه کولی شو؟ دوه ځوابونه درلودی شو: يو دا چي د بدن ځيني برخي داسي دي چي له مېړه علاوه د ښځي نور خپلوان ئې هم له ليدو نه دي منع شوي، لکه وېښتان، غاړه، مټ، او ګواګي په دې آيت کې په زينت سره همدغو برخو ته اشاره شوې. بل دا چي ښځي له دې منع شوې چي خپله ټوله ګاڼه له مېړه او پورتنيو خپلوانو او نږدې خلکو پرته بل چا ته وښيي. د دې پوښتنو مختصر او يوازينی ځواب دا دئ چي دلته له زينت مراد ګاڼه ده نه بل څه. که د آيت الفاظو ته ځير شو نو په يقين سره ويلی شو چي دوهمه رأيه دقيقه ده، دا ځکه چي زينت په عامه صيغه راغلی د خاصولو لپاره ئې هيڅ موجه دليل نه مومو، په کوم دليل به يوازي څو غړي ترې مرادوو؟ مخ او لاس له پرديو ښځو هم ستر نه دئ او له مخ، لاس او پښې پرته نور غړي خپلوانو نارينه وو ته هم ښودل منع دي. دا به ډېره عجيبه وي چي څوك دلته (نساءهن) داسي تعبير کړي چي ګواکي پرديو ښځو ته خپل جمال ښودل منع دي او خپلو ته ئې ښودل مانع نه لري!! حال دا چي معنی ئې له کوم شك پرته دا ده چي له خپلوانو پرته نورو ښځو ته د خپلو ګاڼو له ښودلو منع شوې، ښځو ته د سينګار او د ګاڼو د کارولو امتياز ورکړی شوی، خو دا د خپل مېړه په وړاندي او د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارضاء او توجه جلبولو په موخه نه د پردي نارینه د توجه جلبولو او یا له نورو ښځو سره د مسابقې، رقابت او ځان ښودني لپاره. له داسي ځان ښودنو چي په ټولني کي کومي فتنې راولاړېږي له هیڅ عاقل انسان پټي نه دي، که په یوې میلمستیا او واده کي ځینو ښځو سینګار کړی وي او رنګ رنګ ګاڼې ئې اچولې وي او په خوا کي ئې داسي مېرمني وي چي د سرو زرو ګاڼې خو پرېږده حتی سمي جامې هم نه لري، په دې سره له یوې خوا د دوی تر منځ جدي کرکه او دښمني راپیدا کېږي، له بلي خوا نوري مېرمني دې ته هڅول کېږي چي خپل مېړونه دې ته اړ کړي چي دوی ته هم همداسي ګاڼې برابري کړي، که له حرامو لارو وي او که له حلالو!! دا یقیناً چي ټولنه د منفي رقابتونو او حسادتونو په لوري بیایي او فتنې راولاړوي. قرآن د قارون یادونه کوي چي په ګاڼو ئې ځان سینګار کړی خپل قوم ته راووت، ناپوهانو د ده حالت ته په پام سره وویل: کاش موږ هم د ده په څېر وی او همغه څه مو درلودی چي ده ته ورکړی شوي!!

یقیناً چي د حجاب په اړه د هغو خلکو رأیه ډېره کمزورې ده چي د ښځو مخ او لاسونه هم په ستر کي شاملوي او فرض ئې ګڼي، همغسي کمزورې لکه جومات ته د ښځو د تګ په اړه د دوی رأیه. په دې اړه ټول مسلمانان متفق دي چي د رسول الله صلی الله علیه و سلم په زماني کي او د هغه تر رحلت پوري ښځي جومات ته تلې او د جَماعت په لمونځونو کي ئې له نارینه وو سره یو ځای برخه اخیسته، داسي چي مخکي به نارینه، ورپسې ماشومان او د صفوفو په وروستۍ برخي کي به ښځي ودرېدې، د اختر په لمونځونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library
به ئي هم برخه اخیسته، او کله کله به رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی لپاره بېله غونډه جوړوله او دوی ته به ئي ځانګړې موعظه اوروله. نه یوازي دا چي مسجد ته تلي او د جماعت په لمونځونو کي به ئي شرکت کولو بلکي ګڼ شمېر مېرمنو د امهات المؤمنین په شمول په غزواتو کي هم شرکت کړی. په دې اړه روایات دومره زیات او دومره صریح دي چي هیڅوك ترې انکار نشي کولی. راشئ وګورو چي قرآن په دې اړه څه حکم کړی، آیا په قرآن کي داسي لارښووني مومو چي جومات ته د ښځو د تلو جواز ترې استنباط شي؟ رسول الله صلی الله علیه و سلم په دې اړه څه لارښووني کړې؟

قرآن په مکرره توګه او په عامه صیغه (ټولو مؤمنانو) ته سپارښتنه کوي چي خپل لمونځونه په جمع اداء کړئ، په جمع د لمانځه دا سپارښتنه عامه ده، ټولو مؤمنانو ته راجع ده، یوازي د نارینه وو لپاره نه ده، د قرآن بل آیت په دې ګواهي ورکوي چي ښځي هم په دې سپارښتني کي شاملي دي، ځکه قرآن د مریم علیها السلام په اړه فرمایي:

يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣

آل عمران: ٤٣

اې مریمې! خپل رب لره تسلیم اوسه، سجده کوه او له رکوع کوونکو سره یو ځای رکوع کوه.

د مریمي علیها السلام یادونه د دې لپاره راغلي چي وښيي یوه مؤمنه مېرمن باید څنګه وي، مریم علیها السلام ته د عالم پر ټولو ښځو فضیلت

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړی شوی، قرآن هغه د مؤمنو مېرمنو لپاره د غوره مثال او بېلګي په توګه معرفي کوي. د مریم علیها السلام روزنه په مدرسه او جومات کي شوې او هغه ستر شخصیت ترې جوړ شوی چي د انساني تاریخ له پیل تر پای پوري هیڅ ښځه د هغې مقام ته نشي رسېدی، دې ته له نورو لمونځ کوونکو سره د لمونځ کولو سپارښتنه نه ځانګړې او خصوصي سپارښتنه ده او نه منسوخ شوې سپارښتنه. البته ښځو ته دا لارښوونه د نارینه وو له اړوند سپارښتني یوازي دومره توپیر لري چي نارینه جومات ته پر تلو مکلف شوي او ښځو ته دا رخصت ورکړی شوی چي کولی شي جومات ته ولاړي نشي او په خپل کور کي لمونځ وکړي، خو که ئې وغوښتل جومات ته ولاړه شي هیڅوك ئې د مخنیوي حق نه لري. دا د رسول الله صلی الله علیه و سلم داسي مکرره سپارښتنه ده چي د حجة الوداع په تاریخي او مهمي خطبې کي ئې هم د نورو سترو او مهمو امورو تر څنګ یو ځل بیا تکرار کړه.

عَنْ عَائِشَةَ- رضى الله عنها- قَالَتْ خَرَجَتْ سَوْدَةُ بَعْدَ مَا ضُرِبَ الْحِجَابُ لِحَاجَتِهَا، وَكَانَتِ امْرَأَةً جَسِيمَةً لاَ تَخْفِي عَلَى مَنْ يَعْرِفُهَا، فَرَآهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ يَا سَوْدَةُ أَمَا وَاللَّهِ مَا تَخْفَيْنَ عَلَيْنَا، فَانْظُرِى كَيْفَ تَخْرُجِينَ، قَالَتْ فَانْكَفَأَتْ رَاجِعَةً، وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي بَيْتِى، وَإِنَّهُ لَيَتَعَشَّى. وَفِي يَدِهِ عَرْقٌ فَدَخَلَتْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي خَرَجْتُ لِبَعْضِ حَاجَتِى فَقَالَ لِي عُمَرُ كَذَا وَكَذَا. قَالَتْ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ ثُمَّ رُفِعَ عَنْهُ وَإِنَّ الْعَرْقَ فِي يَدِهِ مَا وَضَعَهُ فَقَالَ " إِنَّهُ قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ لِحَاجَتِكُنَّ ". بخاري: ٤٧٩٥

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چي د حجاب له لازمېدو وروسته، سوده

(c) ketabton.com: The Digital Library
رضی الله عنها (په حجاب کې) د کوم ضرورت لپاره بهر ووتله، هغه ډنګه مېرمن وه، چا چې پېژندله نو پرې پټه نه پاته کېده، عمر رضی الله عنه ولیده او ورته وئې ویل: اې سوده! والله چې پر موږ پټه نه پاته کېږې، وګوره څنګه وځې! وایي: هغه بېرته راستنه شوه، په داسې حال کې چې رسول الله صلی الله علیه و سلم زما په کور کې وو او ماښامنی ئې خوړلو او په لاس کې ئې غوښین هډوکی وو، هغه راغله او وئې ویل: یا رسول الله! زه د ځینو اړتیاوو لپاره بهر ووتلم او (عمر رضی الله عنه) دا دا راته وویل، (عائشه رضی الله عنها) وایي: الله تعالی هغه ته وحي وکړه، بیا په داسې حال کې ترې لوړه شوه چې هغه غوښین هډوکی ئې لا په لاس کې وو او وئې فرمایل: یقیناً چې تاسو ته د خپلو حاجتونو او اړتیاوو لپاره د وتلو اجازه درکړی شوې.

د دې روایت له مخې دا خبره په ډاډ او اطمئنان سره کولی شو قطعاً د توجیه وړ نه برېښي چې عمر رضی الله عنه به د رسول الله صلی الله علیه و سلم د دې وینا له اورېدو وروسته هم په خپلې رأیې ټینګار کړی وي!! او ښځې به ئې جومات ته له تلو منع کړې وي.

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ أَيُّوبَ قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءً قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ قَالَ أَشْهَدُ عَلَى النَّبِيِّ صلی الله علیه و سلم- أَوْ قَالَ عَطَاءٌ أَشْهَدُ عَلَى ابْنِ عَبَّاسٍ- أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم خَرَجَ وَمَعَهُ بِلاَلٌ، فَظَنَّ أَنَّهُ لَمْ يُسْمِعِ النِّسَاءَ فَوَعَظَهُنَّ، وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ، فَجَعَلَتِ الْمَرْأَةُ تُلْقِى الْقُرْطَ وَالْخَاتَمَ، وَبِلاَلٌ يَأْخُذُ فِي طَرَفِ ثَوْبِهِ. (بخاري: ۹۸)

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چې: یو ځل رسول الله صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library
علیه و سلم په داسي حال کي (د نارینه وو له لیکو یا منځه) ووت چي بلال رضی الله عنه هم ورسره وو (ښځو ته ورغی) گمان ئې وکړ چي ښځو د ده وعظ او نصیحت نه دئ اورېدلی، نو هغوی ته ئې وعظ وکړ، د صدقې ورکولو امر ئې ورته وکړ، نو ښځو خپلي لښتۍ او گوتي د صدقې په توگه اچولې او بلال رضی الله عنه په خپلي لمن کي راټولولې. د دې روایت په اړه څو خبري توجه غواړي: د دې روایت په اصلي مطلب هلته سم پوهېدی شو چي نور روایات هم وگورو، د نورو روایاتو په رڼا کي راته جوته کېږي چي دا د اختر لمونځ وو، پیغمبر علیه السلام لومړی لمونځ کړی، بیا ئې خطبه ویلې، بیا د خلکو له منځه تېر شوی او د ښځو د لمانځه ځای ته ورغلی، هغوی ته ئې بیا وعظ کړی، د صدقې ورکولو ته ئې هڅولې او هغوی خپلي گاڼې صدقه کړې.

دا او دې ته ورته گڼ شمېر روایات ښیي چي د پیغمبر علیه السلام په دوران کي ښځو د جماعت په لمونځونو کي شرکت کولو، د ودرېدو ځای ئې بېل او د نارینه وو تر شا وو، پیغمبر علیه السلام د هغوی روزني ته خاصه توجه کوله، د اختر په لمانځه کي له عامي خطبې وروسته د ښځو خوا ته ورغلی او هغوی ته ئې بیا وعظ کړی. خو متأسفانه اوس حالت داسي دئ چي ښځې مېلو، ودونو، زیارتونو ته تلی شي، نه خاوندان او خپلوان پرې اعتراض کوي او نه واعظان، خو جومات ته ئې تگ ممنوع دئ!! څوك چي وایي اوس د فساد او فتنو دور دئ نو ځکه جومات ته د ښځو تگ ښه نه دئ!! هغوی ته وایو:

له فساد او فتنو نه د ښځو د مخنیوي لار خو دا ده چي هغه جومات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راشي او وعظ واوري.

ځوك وايي چي د پيغمبر عليه السلام په وخت كي تر نن نه فتنې لږي وې؟! دا خبره يوازي هغه ځوك كولى شي چي له حقائقو بې خبر وي، په مدينه كي ښځي هغه مهال جومات ته تللې چي محدود شمېر كسانو ايمان راوړى وو، قرآن وايي چي ډېر ځلي به منافقينو، مرجفينو او د بيمارو زړونو خاوندانو هغه ښځي ځورولې چي جومات ته به تلې، د دغو مفسدينو له امله ئې ښځي جومات ته له تلو منع نه كړې بلكي امر ئې ورته وكړ چي له جلباب سره جومات ته ولاړي شي.

آيا ځوك دا حق لري چي ووايي: اوس د فتنې دور دئ نو ښځي دي حج نه كوي، يا د حج په دوران كي دي مخ او لاسونه هم پټوي؟ كه دا حق نه لرو نو له جومات ئې څنګه منع كوو؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم خو د خپل مبارك ژوند په وروستيو شېبو او په خپلو وروستنيو خطبو كي فرمايلي: كه ستاسو ښځي غواړي چي په جومات كي لمونځ وكړي نو مخنيوى ئې مه كوئ!!!

ځوك چي وايي د عمر رضى الله عنه په وخت كي دا پرېكړه وشوه چي ښځي دي جومات ته نه ځي! هغوى ته وايو: دا نه د يوه حكم د تغيير په معنى اخيستى شو او نه د تعطيل په معنى، يوازي دومره ويلى شو چي كه دا ادعاء صحيح وي نو دا پرېكړه هغه مهال د خاصو ظروفو او شرائطو په وجه شوې، داسي نه ده چي د دې پرېكړي مخالفت حرام او ناجائز وي او نن چي د اسلام او مسلمانانو مصلحت دا تقاضا او غوښتنه كوي چي د ښځو

(c) ketabton.com: The Digital Library
ديني او اخلاقي روزني ته لازياته توجه وشي او له نورو ځواوو ئې مخ جومات ته واړوو نو دا کار حرام او ناروا وګڼو!! حرام هغه دي چي الله تعالی او د هغه رسول حرام کړي.

ځيني وايي: کاش اوس داسي جوماتونه او داسي واعظان وی چي د ښځو روزنه وکړی شي،... د کومي فتنې له مخي چي د ښځو لمونځ په کور کي غوره ګڼل شوی کېدی شي هغه په جومات کي د ننه احتمالي فتنه وي نه د لاري په اوږدو کي. د دوی په ځواب کي بايد ووايو: که رسول الله صلی الله عليه و سلم ښځو ته ويلي وی چي ستاسو لمونځ تر جومات په کور کي غوره دئ نو يوه ښځه به هم جومات ته نه وه تللې، د ښځو له عمل او د رسول الله صلی الله عليه و سلم له ويناوو معلومېږي چي د پيغمبر عليه السلام تر رحلت پوري ښځي جومات ته راتلې، او رسول الله صلی الله عليه و سلم په خپلي وروستۍ خطبې کي دا سپارښتنه کړې ده چي که ښځو غوښتل جومات ته ولاړي شي مخنيوی ئې مه کوئ، رسول الله صلی الله عليه و سلم حتی د عمر رضی الله عنه دا مطالبه ونه منله چي ويل ئې: يا رسول الله! خپلي مېرمني دي بهر ته له وتلو منع کړه، رسول الله صلی الله عليه و سلم له څه ځنډ وروسته وفرمايل: ما ته وحي شوې چي دوی منع نه کړم. موږ يوازي د دومره څه ويلو حق لرو چي ووايو: جوماتونه بايد داسي جوړ شي چي هم د ښځو د لمانځه ځای بېل وي او هم ئې د تګ راتګ لاره بېله وي، خو هغه حلال کار نشو حراموليچي رسول الله صلی الله عليه و سلم نه دئ تحريم کړی. د عمر رضی الله عنه په اړه په رواياتو کي راځي چي هغه له کوره د ښځو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتلو او د جومات ته تلو سره موافق نه وو، خو عملاً ئې حالت داسي وو چي دی به مخکي جومات ته روان وو او مېرمن به ئې ورپسي وه خو هغه ئې منع کولی نشوی.

له نامحرم سره خلوت

اسلام زنا تحريم کړې او هر هغه څه ئې هم منع کړي چي زنا ته لار آواروي او په زنا منتج کېږي، د نامحرمو تر منځ په خلوت کي او يوازي ناسته او ولاړه ئې هم په دې لړ کي نېولې او هغه ئې ناجائز ګڼلې، دې رواياتو ته ځير شئ:

عن جابر.... مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَخْلُوَنَّ بِامْرَأَةٍ لَيْسَ مَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا فَإِنَّ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ ». مسند احمد

له جابر رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: څوك چي پر الله او د آخرت پر ورځي ايمان لري له کومي ښځي سره دي په داسي حال کي ګوښی نه ګوري چي له هغې سره خپل محرم نه وي، ځکه دريېم به ئې شيطان وي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيّ صلى الله عليه و سلم ، يَقُولُ : لا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلا تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ. البيهقي

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَقُولُ :«لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلاَ تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ ». رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ الْمَدِينِىِّ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى

(c) ketabton.com: The Digital Library
شَيْبَةَ وَزُهَيْرِ بْنِ حَرْبٍ كُلُّهُمْ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ.

عن ابْن عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَخْطُبُ يَقُولُ « لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ وَلاَ تُسَافِرِ الْمَرْأَةُ إِلاَّ مَعَ ذِى مَحْرَمٍ ». مسلم

له ابن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم په خطبې کې فرمايلي: نه دي کوم سړی له داسي ښځي سره ګوښی ګوري چي محرم ئې ورسره نه وي او نه دي ښځه له محرم پرته سفر کوي.

د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پايلي

قرآن په دې اړه فرمايي:

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَٰنًا مَّرِيدًا ١١٧
لَّعَنَهُ ٱللَّهُۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ١١٨ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ
وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ
خَلْقَ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ
خُسْرَانًا مُّبِينًا ١١٩ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْۖ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا
١٢٠ أُوْلَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ١٢١

النساء: ١١٧-١٢١

دوی خو له الله پرته يوازي د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان پرته د

(c) ketabton.com: The Digital Library
بل څه عبادت نه کوي. همغه چي الله رټلی او ویلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هیلي په کې راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوک چي له الله پرته شیطان دوست ونیسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هیلي په کې راولاړوي او شیطان خو له تېرایستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چي مېشت ځای ئې دوزخ دئ او له هغه به د خلاصون چاره نه مومي.

د دې مبارکو آیتونو ستر ستر ارشادات دا دي:

- څوک چي له الله پرته بل ته د دعاء لاسونه اوچتوي، خپل حاجات وروړاندي کوي او د هغه عبادت کوي، ډېر کمزوري معبودان مرستي ته رابلي، ډېریو مشرکانو د ښځو په څېره کي ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، دوی یوازي د ښځو عبادت کوي، جنسي بې لاریتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چي پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندي راشي، هر څه له دغي زاویې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د ښځو او نارینه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب ورباندي مزید تیل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کي سندري لازیات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي

(c) ketabton.com: The Digital Library
ټولني ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هري خوا ته به دي د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشیش په وینا کې او هم د ټلویزیون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښایست استعمالیږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لاري وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې میني ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا ځکه چي نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځي او مېړه علاقه او مینه نشته او دا د دې لپاره چي اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخیستو په وړاندي خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر ځای چي اولاد ولري، سپی او پشۍ ساتي، ځیني د سپي ساتل تر زوی درلودلو غوره ګڼي او ځیني ئې سپي د جنسي موخو لپاره ساتي، هلته به تاسو له کشیشانو هم واورئ چي مریم علیها السلام په زنا تورنوي او په دې خبري خاص تأکید کوي او وایي چي هغې توبه وکړه او بیا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چي د یوه زناکار ولس معبود هم باید د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فروید په څېر د دوی له فیلسوفانو هم واورئ چي وایي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړیکو او روابطو منشأ جنسي تمایل دئ، د پلار مینه له لور سره او د مور مینه له زوی سره له دغه تمایل راولاړېږي، هم د انسان د ویښې ټول فعالیتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

- دوی په اصل کې د شیطان عبادت کوي، شیطان غولولي، څوك ئې دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هځولی چي د مریمي علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوک ئې دې ته چي د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځینه بتان معبودان ونیسي او په وړاندي ئې ګونډه شي.

- دوی د هغه رټل شوي شیطان په تحریك د شرك مرتکب شوي چي په څو خبرو ئې لوړه کړې:
- د الله د بندګانو یوه برخه به هرو مرو په دام کي غورځوم.
- له سمي لاري به ئې تېرباسم.
- په کږو لارو تګ به ورته ښایسته کوم، داسي چي له هغې ډېري هیلي او طمعي ولري او رنګین رنګین خوبونه ورته وګوري.
- په دې به ئې ګمارم چي د خپلو بتانو لپاره څاروي په نخښه کړي او غوږونه ئې ورغوڅ کړي.
- او په دې به ئې ګمارم چي الهي سنن بدل کړي، د فطرت خلاف ګام واخلي، د الله د مخلوق په جوړښت کي تغییر راولي.

په دغو څو لنډو جملو کي د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چي په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چي د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمي لاري انحراف او کږېدل او په کږو لارو کي خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرك، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چي د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کي مراعات شوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library
دا چي ګورئ څوک سالم او پاکیزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غیر فطري طریقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غیر فطري جنسي تعلقات، د نارینه او نارینه، او ښځې او ښځې تر منځ نکاح، له حیواناتو سره جنسي نږدېکت، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چي بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چي نارینه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارینه په څېر، په لباس کې هم او په حرکاتو او سکناتو کې هم، دا چي نارینه ږیره خریي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په ملیونهاوو حجرات ربېي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دئ چي شیطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چي ګورئ څوک د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حیوان او حتی په خپل ځان ظلم کوي، څوک د څاروي غوږ غوڅوي، څوک ځان وهي، څوک ریاضتونه په ځان مني، څوک رهبانیت ته مخه کوي او څوک له نکاح ډډه کوي، دا هر یو په حقیقت کې د شیطان هغه قسمونه رښتیني کوي.

د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟

باید دې پوښتنې ته هم ځواب ووېل شي چي د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟ آیا له اسلامي حکومت او امام پرته بل څوک حدود جاري کولی شي؟ د دې پوښتنې مختصر او لنډ ځواب دا دئ چي له اسلامي حکومت او د مسلمانانو له امام او امیر پرته هیڅوک د حدودو نافذولو دنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

او صلاحيت نه لري، نه پلار د زوی په اړه، نه مېره د خپلي مېرمني په اړه، نه بادار د خپل مريي په اړه، نه د کلي ملا او ملك د کليوالو په اړه حدود نافذولی شي. که ستا حالت داسي وي لکه د رسول الله صلی الله عليه و سلم حالت په مکه کي يا د مديني په لومړيو کلونو کي؛ نو د حدودو نافذول تر هغه وځنډوه چي ستا حالت له هغه حالت سره ورته شي چي رسول الله صلی الله عليه و سلم د مديني په وروستيو کلونو کي او هغه مهال درلود چي د حدود اړوند آيتونه نازل شول. هغه څوك ډېر ناپوه او د اسلام له حقيقته ډېر بې خبره دئ چي د افغانستان په اوسني حالت کي چي د صليبي ځواکونو په اشغال کي دئ او د دارالحرب حيثيت لري حدود نافذوي او په دې سره غواړي ځان اسلام ته ډېر متعهد او ملتزم ثابت کړي او گمان کوي چي ښايي له دې لاري به اسلام ته کوم خدمت وکولی شي!! الله تعالی خپل رسول نه په مکه کي د حدودو په نافذولو مکلف کړ او نه د مديني په لومړيو کلونو کي، هغه مهال ئې د حدودو اړوند لارښووني او احکام راولېږل چي مدينه د يوه مستقل ملك په توگه راڅرگنده شوه، د سيمي اکثريت خلکو ايمان راوړ، د مديني ټولي چاري د مسلمانانو په واك کي وې، دوی نه يوازي د مديني داخلي امنيت تأمين کړی وو بلکي د بهرنيو يرغلونو په وړاندي ئې له دې مستقل هېواد او نوي نظام په وار وار دفاع کړې وه، له داسي حالت وړاندي د حدودو نافذول او هغه هم په دارالحرب کي؛ هم د قرآني لارښوونو خلاف عمل دئ او هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د سنت خلاف. بې علمه خلك د الفاظو په چکر کي پرېوځي او د واقعيتونو پر ځای تش نوموَنَي

(c) ketabton.com: The Digital Library
معتبري ګڼي، ګمان کوي چې که څو کسانو پر چا د امير المؤمنين نوم کېښود نو هغه حقيقتاً امير المؤمنين شو او له دې وروسته ئې ټولي هغه دندي او مسئوليتونه په غاړه دي او ټول هغه صلاحيتونه لري چې د اسلامي حکومت خليفه او امير ئې لري!! که څه هم هغه نه فوځ ولري او نه تر تسلط لاندي مصئونه او خوندي سيمه!!

اسلامي شريعت د حدودو نافذولو ته په داسي سترګه ګوري لکه چې د روغتون ډاکټر د جراحي عملياتو ته ګوري او يوازي هغه مهال د خپل مريض په عملياتو لاس پوري کوي چې مريض ئې په پرهېز ګمارلی، لازمي لارښووني او سپارښتني ئې ورته کړې، ضروري دوا ئې ورکړې، خو له دې ټولو سره سره نه دئ روغ شوی او په پای کې له دې پرته بله چاره نه وي پاته چې عمليات ئې کړي.

د دې لپاره چې دا مبحث موږ ته مزيد واضح شي او اړوند احکام ئې لازيات راته جوت شي راشئ هغه روايات هم له نظره تېر کړو چې په دې اړه راغلي:

- د چا په اړه چې د حد جاري کېدا پرېکړه وشي هيڅوک ئې بايد شفاعت ونه کړي:

عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه و سلم : مَنْ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي ملكه. السنن الکبری للبيهقي، المعجم الکبير للطبراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: "مَنْ حَالَتْ شفاعته دون حد مِن حدودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي مُلْكِهِ،

له ابن عمر رضی الله عنهما او ابوهریره رضی الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: د چا شفاعت چي له الهي حدودو د کوم حد د پلي کېدو مانع شي نو یقیناً چي له الله تعالی سره ئې د ده په ملك کي دښمني او ضدیت کړی.

- د مسلمانانو امام دا حق لري چي د حد نافذولو تر څنګ زناکار د مصلحت له مخي څه موده تبعید کړي:

عن ابن عمر رضی الله عنهما : أن النبي صلی الله علیه و سلم ضرب و غرب و أن أبا بکر ضرب و غرب و أن عمر ضرب و غرب. المستدرك

له ابن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي، ابوبکر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي او عمر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم قَضَى فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ بِنَفْيِ عَامٍ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ. البخاري

له ابو هریره رضی الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د هغه چا په اړه چي زنا ئې کړې خو واده ئې نه وو شوی؛ تر یوه کال پوري د تبعید او د حد د اجراء پرېکړه کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې او دې ته ورته رواياتو په ډېر صراحت سره معلومېږي چې تبعيد د حد جزء نه دئ بلکې داسې سزا ده چې د قاضي رأيې ته پرېښودل شوې.

- له هغو ګناهونو پرته چې د سزا حد ئې ټاکل شوی؛ لکه زنا، غلا، بغاوت، شوکې، شراب څښل او قذف یعني بې ګناه کسان تورنول، د نورو ګناهونو سزا تر لس درو نشي زیاتېدی:

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بن نِيَارٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم كَانَ يَقُولُ: لا يُجْلَدُ فَوْقَ عَشْرِ جَلَدَاتٍ إِلا فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ. رواه البخاري

له ابو برده بن نیار رضی الله عنه روایت دئ چې رسول الله صلی الله علیه و سلم به ویل: تر لسو درو زیات وهل نشته مګر له الهي حدودو په کوم حد کې. یعني په بل هیڅ مورد کې تر لسو درو زیات وهل نشته.

البته ځینو فقهاوو په ځینو مواردو کې تر ۴۹ او ۷۶ درو پورې تعزیري سزا ګانې هم جائز ګڼلې دي.

- پر مخ او د بدن پر نازکو ځایو وهل او د وهلو لپاره څوك بربنډول منع دي:

عن أبي هريرة رضى الله عنه : أَنَّ رسولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قال : « إذا ضَرَبَ أَحَدُكم فَلْيَتَّقِ الوَجْهَ». أخرجه أبو داود.

له ابوهریره رضی الله عنه روایت دئ چې رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: که ستاسو کوم یو وهل کوي نو پر مخ له وهلو دې ډډه وکړي.

- په اسلام کې لوځول، تړل، زولانه کول، ولچك کول نشته:

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودِ قَالَ : لاَ يَحِلُّ فِي هَذِهِ الأُمَّةِ تَجرِيدٌ ولاَ مَدٌ ولاَ غَلٌ ولاَ صَفَدٌ. سنن بيهقي

له عبد اله بن مسعود رضی الله عنه روایت دئ چي وايي: په دې (اسلامي) امت کي نه (د چا د تعذیب لپاره) بربنډول شته، نه تړلی راکاږل، نه زولنه کول او نه ولچك اچول. یعني په اسلام کي دا جائز نه دي چي څوك د وهلو په موخه بربنډ کړی شي، په وني او لرگي پوري وتړل شي، په لاس او پښو کي ئې زولني او ولچك واچول شي.

- هغه اعتراف هيڅ ارزښت نه لري چي له وهلو وروسته وي:

عن أبي عيينة بن المهلب قال : سمعت عمر بن عبد العزيز يقول : من أقر بعد ما ضرب سوطا واحدا فهو كذاب.مصنف ابن ابي شيبه

له أبي عيينة بن المهلب روايت دئ چي له عمر بن عبدالعزيز رضی الله عنه مي واورېدل چي ويل ئې: څوك چي له يوې درې وهل کېدو وروسته اقرار وکړي نو هغه دروغجن دئ.

- هغه واکمن د الهي عذاب مستحق دئ چي په حد کي کموالی او زیاتوالی کوي:

« يؤتى بوال نقص من الحد سوطاً، فيقال له لم فعلت ذاك؟ فيقول رحمة لعبادك، فيقال له أنت أرحم بهم مني! فيؤمر به إلى النار، ويؤتى بمن زاد سوطاً فيقال له لم فعلت ذلك؟ فيقول لينتهوا عن معاصيك، فيقول أنت أحكم به مني! فيؤمر به إلى النار » تفسير كبير

(c) ketabton.com: The Digital Library
د الله تعالی په وړاندي به داسي چارواکی راوستل شي چي په حد کي ئې یوه دره کموالی کړی، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: ستا پر بندګانو د رحم له کبله، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته تر ما زیات پرې مهربان وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي، او داسي څوك به راوستی شي چي یوه دره ئې زیاته کړې، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: د دې لپاره چي ستا له عصیان او سرغړاوي ډډه وکړي، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته د دوی په اړه تر ما زیات ښه حکم کوونکی وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي.

- پر خپلي ګناه پرده اچول غوره دي:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ : جَاءُ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ : إِنِّي عَالَجْتُ امْرَأَةً مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَة فَأَصَبْتُ مِنْهَا مَا دُونَ أَنْ أَمَسَّهَا، فَأَنَا هَذَا، فَاقْضِ فِيَّ مَا شِئْتَ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ : لَقَدْ سَتَرَكَ اللَّهُ، لَوْ سَتَرْتَ عَلَى نَفْسِكَ، قَالَ : وَلَمْ يُجِبِ النَّبِيَّ عَلَيْهِ السَّلامُ شَيْئًا، فَقَامَ الرَّجُلُ فَانْطَلَقَ، فَأَتْبَعَهُ النَّبِيُّ رَجُلا فَتَلا عَلَيْهِ هَذِه الآيَةَ : أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفِيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ : وَهَذِه لَهُ خَاصَّةً يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : بَلْ لِلنَّاسِ عَامَّةً مسند ابن ابي شيبه و مسلم

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي وایي: یو سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل: د ښار د لري برخي له یوې ښځي سره مي له مجامعت (جنسي نږدېکت) پرته نور هر څه وکړل، زه دا دئ دلته ولاړ یم چي څنګه دي خوښه وي زما په اړه پرېکړه وکړه، عمر رضی الله عنه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورته وويل: الله پر تا پرده اچولې وه کاش تا هم پر خپل ځان پرده اچولې وی، راوي وايي: رسول الله صلی الله علیه و سلم هیڅ ونه ویل، نو دا سړی پورته شو او ولاړ، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم یو سړی ورپسې ولېږو (راوئې غوښت) او دا آیت ئې ورته ولوست: أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ: د ورځې دواړو خواوو او د شپې په یوې نږدې برخې کې لمونځ کوه، یقیناً چې ښېګڼې بدي له منځه وړي. د هغه قوم یوه سړي وویل: یا رسول الله! آیا دا یوازې د ده لپاره مختص ده؟ وئې فرمایل: نه بلکې د ټولو خلکو لپاره ده.

- که د مسلمانانو امیر ته کومه قضیه وړاندې شي هغه مکلف دئ چې د الله تعالی قانون به نافذوي، خو داسې تفحص او تجسس به نه کوي چې د مجرم له اعتراف او شاهدانو له ګواهۍ پرته له نورو لارو د متهم جرم ثابت کړي او سزا ورکړي، د جرم ثابتولو او د حد جاري کولو ته باید لېوالتیا ونه لري.

قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ... وَمَنْ جَاءَ مِنْكُمْ مُطْلِعُنَا عَلَى عَوْرَةٍ سَتَرَهَا اللَّهُ فَلْيَسْتَتِرْ بِسَتْرِ اللَّهِ، وَيُسِرَّهَا إِلَى مَنْ يَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، فَإِنَّا لا نَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، وَنُقِيمُ عَلَيْهِ حَدًّا ... ". المعجم الكبير للطبراني

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي: ... او ستاسو کوم یو چې راشي او غواړي مونږ پر داسې پټ کار خبر کړي چې الله پرې پرده اچولې نو هغه دې د الله په ستر کې ځان مستور وساتي او هغه چا ته دې وړاندې کړي چې د هغې (ګناه) د بخښلو خاوند دئ، او مونږ د بخښلو خاوند نه یو، او حد به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ آنَ لَكُمْ أَنْ تَنْتَهُوا عَنْ حُدُودِ اللَّهِ مَنْ أَصَابَ مِنْ هَذِهِ الْقَاذُورَاتِ شَيْئًا فَلْيَسْتَتِرْ بِسِتْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ مَنْ يُبْدِي لَنَا صَفْحَتَهُ نُقِمْ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ. موطأ مالك

رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: اې خلكو! تاسو ته هغه وخت رارسېدلى چي د الهي حدودو له تجاوز ډډه وكړئ، او څوك چي له دغو ناولو كارونو كوم څه وكړي نو د الله په پرده كې دي ځان پټ وساتي، دا ځكه چي كه څوك موږ ته خپله عمل پانه څرگنده كړي موږ به د الله كتاب پرې قائموو (د كتاب الله مطابق به سزا وركوو).

- د حدودو د پلي كولو تلوسه مه كوئ:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « ادْفَعُوا الْحُدُودَ مَا وَجَدْتُمْ لَهُ مَدْفَعًا ». سنن ابن ماجه

له ابو هريره رضى الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: حدود دفع كړئ (له پلي كېدو) تر كومه چي د دفع كولو وجه او مدرك ورته موندلى شئ.

عن عائشة رضى الله عنها، أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال :« ادرءوا الحدود عن المسلمين ما استطعتم، فإن وجدتم لمسلم مخرجا فخلوا سبيله، فإن الإمام أن يخطئ في العفو خير من أن يخطئ بالعقوبة » المستدرك على الصحيحين للحاكم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم "ادْرَءُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ ؛ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ، خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ" سنن البيهقي و رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ مَرْفُوعًا وَمَوْقُوفًا.

له عائشې رضى الله عنها روايت دئ چې رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: تر هغه چې توانېدى شئ له مسلمانانو د حدودو پلي کېدا دفع کړئ، که کوم مخرج (د وتلو لار) ورته وي نو لار ئې ورته پرانيزئ، يقيني خبره دا ده چې که امام په عفو کې خطا شي دا تر دې غوره ده چې په سزا ورکولو کې خطا شي.

عن ابي هُرَيْرَةَ: يَقُولُ جَاءَ الأَسْلَمِىّ إِلَى نَبِىِّ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ أَصَابَ امْرَأَةً حَرَامًا أَرْبَعَ مَرَّاتٍ كُلُّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم فَأَقْبَلَ فِى الْخَامِسَةِ فَقَالَ« أَنِكْتَهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « حَتَّى غَابَ ذَلِكَ مِنْكَ فِى ذَلِكَ مِنْهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « كَمَا يَغِيبُ الْمِرْوَدُ فِى الْمُكْحُلَةِ وَالرِّشَاءُ فِى الْبِئْرِ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « فَهَلْ تَدْرِى مَا الزِّنَا ». قَالَ نَعَمْ أَتَيْتُ مِنْهَا حَرَامًا مَا يَأْتِى الرَّجُلُ مِنِ امْرَأَتِهِ حَلاَلاً. قَالَ « فَمَا تُرِيدُ بِهَذَا الْقَوْلِ ». قَالَ أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِى. فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ فَسَمِعَ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ انْظُرْ إِلَى هَذَا الَّذِى سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَمْ تَدَعْهُ نَفْسُهُ حَتَّى رُجِمَ رَجْمَ الْكَلْبِ. فَسَكَتَ عَنْهُمَا ثُمَّ سَارَ سَاعَةً حَتَّى مَرَّ بِجِيفَةِ حِمَارٍ شَائِلٍ بِرِجْلِهِ فَقَالَ « أَيْنَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ ». فَقَالاَ نَحْنُ ذَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « انْزِلاَ فَكُلاَ مِنْ جِيفَةِ هَذَا الْحِمَارِ ». فَقَالاَ يَا نَبِىَّ اللَّهِ مَنْ يَأْكُلُ مِنْ هَذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَالَ « فَمَا نِلْتُمَا مِنْ عِرْضِ أَخِيكُمَا آنِفًا أَشَدُّ مِنْ أَكْلٍ مِنْهُ وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ إِنَّهُ الآنَ لَفِى أَنْهَارِ الْجَنَّةِ يَنْغَمِسُ فِيهَا ». سنن ابي داوٗد و مصنف عبدالرزاق

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي يو اسلمي سړی رسول الله صلی الله عليه و سلم ته راغی او پر خپل ځان ئې څلور ځلي دا گواهي ورکړه چي له يوې ښځي سره ئې زنا کړې، په هر ځل کي رسول الله صلی الله عليه و سلم مخ ترې اړاوو، نو په پنځم ځل ئې مخ ورواړاوو او وئې ويل: آيا مجامعت دي ورسره کړی؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: دومره چي ستا دغه (غړی) د هغې په هغه (غړي) کي غائب شو؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: داسي لکه چي سلايي په رانجومي کي پټېږي او پړی په څا کي؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: آيا پوهېږې چي زنا څه ته وايي؟ وئې ويل: هو؛ له دې سره مي هغه کار په حرامه توگه کړی چي سړی ئې له خپلي مېرمني سره په حلاله توگه کوي. وئې فرمايل: په دې وينا سره څه غواړې؟ وئې ويل: غواړم چي ما پاك کړې!! نو امر ئې وکړ او هغه رجم شو، بيا رسول الله صلی الله عليه و سلم له خپلو دوو اصحابو واورېدل چي يوه ئې بل ته ويل: دې ته وگوره چي الله پرې پرده اچولې وه خو خپل نفس تر هغه آرام پرې نښود چي د سپي په څېر رجم شي، نو څو شېبې ئې د دوی په وړاندي سکوت وکړ، تر هغه چي د يوه داسي خره د جيفه (مړزگي) خوا ته تېر شو چي له پړسوبه ئې پښې شخي ولاړې وې، نو وئې فرمايل: فلانی او فلانی چېري دي؟ هغوی وويل: موږ دغه يو يا رسول الله! وئې فرمايل: کوز شئ او د خره له دې مړزگي څه وخورئ، هغوی وويل: يا رسول الله! څوك به دا وخوري؟ وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرمایل: کوم تېرى چي تاسو همدا اوس د خپل ورور پر عرض او عزت وکړ د دي تر خوراك ډېر سخت کار (گناه) دئ، په هغه ذات قسم چي زما سا ئې په واك کي ده هغه اوس د جنت په نهرونو کي غوټې وهي.

په بل روايت کي داسي راغلي:

ثُمَّ جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْ غَامِدٍ مِنَ الأَزْدِ، فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، طَهِّرْنِي، فَقَالَ : وَيْحَكِ ارْجِعِي، وَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ، وَتُوبِي إِلَيْهِ، قَالَتْ : لَعَلَّكَ تُرِيدُ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ، قَالَ : وَمَا ذَلِكِ، قَالَتْ : إِنَّهَا حُبْلَى مِنَ الزِّنَا، قَالَ : أَثَيِّبٌ أَنْتِ؟، قَالَتْ : نَعَمْ قَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُكِ حَتَّى تَضَعِي مَا فِي بَطْنِكِ، قَالَ : فَكَفَلَهَا رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ حَتَّى وَضَعَتْ، فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم، فَقَالَ : قَدْ وَضَعَتِ الْغَامِدِيَّةُ، فَقَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُهَا، وَنَدَعُ وَلَدَهَا صَغِيرًا لَيْسَ لَهُ مَنْ يُرْضِعُهُ، فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ، فَقَالَ : إِلَيَّ رَضَاعُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَرَجَمَهَا السنن الصغرى و مسلم.

بيا د ازد د قبيلي د غامد له ټبره يوه ښځه ورته راغله او وئې ويل: يا رسول الله! ما پاکه کړه! وئې فرمايل: افسوس پرتا، بېرته ستنه شه او له الله تعالى بخښنه وغواړه، او توبه ورته وکړه، وئې ويل: ښايي ته غواړې ما داسي رد کړې لکه ماعز بن مالك چي دي رد کړ، وئې وفرمايل: او دا څه دي؟ وئې ويل: دا له زنا حامله شوې، وئې فرمايل: ته مېړوښه يې؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: تر هغه دي نه رجم کوو چي خپل بچى وزېږوې، راوي وايي: نو د انصارو يوه سړي د هغې کفالت په غاړه واخيست تر هغه چي بچى ئې وزېږاوو، نو هغه سړى رسول الله صلى الله عليه و سلم ته راغى او وئې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غامدیه مېرمني بچی وزېږاوو، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: په داسي حال کي ئې نه رجم کوو او بچی ئې نه پرېږدو چي ووړ وي او داسي ځوك نه لري چي تی ورکړي، نو له انصارو یو سړی ودرېدو او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه رضاعت زما پر ذمه شو، نو بیا ئې هغه رجم کړه.

ولي په گواهي کي دوه مېرمني له یوه نارینه سره برابري دي؟

د ښځو د حقوقو دروغجن مدافعین د اسلام دا اصل د اعتراض وړ او د ښځو په اړه تبعیض گڼي چي وایي: یا به دوه متفق علیه نارینه شاهدان شهادت ورکوي او یا به د دوه نارینه شاهدانو د نه موندلو په صورت کي یو نارینه او دوه ښځینه شاهدان وړاندي کېږي!! په داسي حال کي چي قرآن د دې پرېکړي دلائل زموږ مخي ته اېښي او ویلي ئې دي چي دا یوازي د دې لپاره چي که یوه ښځه خبره هېره کړي بله ئې ورپه یاد کړي، دا ځکه چي ښځي عاطفه هومره قوي ده چي د دې حافظه هم تر اغېز لاندي نیسي، گورئ چي عاطفه ئې د اولاد ټولي نادودي او غلط کارونه حتی جفاگاني وربانديي هېروي، هري مور ته خپل اولاد ډېر بې گناه معلومېږي، زوی ئې د گاونډي له زوی سره په جگړي کي سخت ملامت وي خو دا ترې په حقه او ناحقه دفاع کوي، خپله مورنۍ عاطفه ئې دې ته هڅوي چي له خپل زوی دفاع وکړي، همدغه عاطفه د بې وزلي پوروړي په نسبت د شهادت ورکولو په وخت کي په دې همغه کار کوي چي له خپل زوی د دفاع په وخت کي ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې کوي.

هغه ناپوه کسان چې دا د ښځو په نسبت تبعيض ګڼي، په دې هم نه پوهېږي چې شهادت ورکول امتياز نه بلکې يو مکلفيت دئ او اسلام د مکلفيتونو په برخه کې تل ښځو ته امتيازات ورکړي چې څو مثالونه ئې دا دي:

- سنګر ته له تلو ئې معاف کړې، مګر دا چې نفير عام وي او يا دا په خپله خوښه تګ وغواړي.
- جومات ته ئې د تلو حق ورکړی خو ورباندي مکلفه کړې ئې نه ده.
- نکاح د ښځې او نارينه ترمنځ يوه برابره معامله ده، په دې سره د دواړو يوې طبيعي او انساني اړتيا ته ځواب ويل کېږي، خو اسلام نارينه د مهر په ورکولو مکلف کړی، د کور او د کورنۍ ټول مصارف ئې او د خپلې مېرمنې او ماشومانو نفقه او جامه ئې د نارينه په غاړه اچولې او ښځه ئې معافه کړې. دا په داسې حال کې چې ښځه له مېړه مهر اخلي او د مېړه په شمول له خپلوانو ميراث ترلاسه کوي او دا حق ورکړی شوی چې کولی شي خپله دغه شتمني په کار واچوي او ګټه ترلاسه کړي. ګورئ چې په اقتصادي چارو کې هم امتياز ورکړی شوی خو له مکلفيت معاف شوې دي.
- ښځو ته دا حق ورکړی شوی چې ګاڼه وکاروي، سره زر او ورېښم وکاروي، خو د خپل مېړه لپاره، د خپل مېړه لپاره سينګار نه يوازې ورته جائز ګڼي بلکې د ثواب کار ئې بولي، خو دا حق نه لري چې خپله ګاڼه پرديو ته وښيي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د هغوی په وړاندي له سينګار سره ځرګنده شي، له هر هغه څه منع شوې چي د نامحرم او پردي حساسيت او شهوت پاروي او د دې لوري ته ئې هڅوي. حتی عطر او د ګاڼو غږ هم په دې کې نيسي.

ولې لور ته د زوی په پرتله نيمايي ميراث ورکول کېږي؟

ځيني معاندين د ميراث د وېش او د لور او زوی د برخي په اړه دا اعتراض لري چي ولې د زوی برخه د لور په پرتله دوه برابره ده، دې اعتراض ته د ځواب ويلو لپاره بايد هغه آيت خپلې مخي ته کښېږدو چي دا لارښوونه په کې راغلې، آيت دا دئ:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِىٓ أَوْلَٰدِكُمْ ۖ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءً فَوْقَ ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ وَٰحِدَةً فَلَهَا ٱلنِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٌ ۚ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٌ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُ ۚ فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُ ۚ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِى بِهَآ أَوْ دَيْنٍ ۗ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۚ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ١١ النساء: ١١

الله ستاسو د اولاد په اړه درته توصيه کوي: نارينه ته به د دوو ښځو د برخي په څېر وي، نو که چېرته ټول ئې تر دوو زياتي ښځي وي نو دوی ته به د ده د

(c) ketabton.com: The Digital Library
پرېښي (مال) دوه ثلثه وي او که يوه وي نو نيمايي به ئې د دې وي، او پلار، مور ته ئې، هر يوه ته، د ده د پرېښي (مال) شپږمه برخه ده، که ئې اولاد وو، خو که ئې اولاد نه وو او ميراث ئې مور، پلار ته پاته شوی وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه ده، خو که ئې ورونه وو، نو مور ته ئې شپږمه برخه ده، له هغه وصيت وروسته چي دی ئې کوي او له پور وروسته، نه پوهېږئ چي کوم يو به ئې په نفع کې تاسو ته نږدې وي، پلرونه مو که زامن مو؟ دا الهي فريضه ده، بې شکه چي الله ډېر باحکمته پوه دئ.

دلته د ميراث د وېش په اړه لاندي لارښوونې شوې:

- د زوی برخه به د دوو لوڼو د برخي په اندازه وي.
- که ئې زوی نه وو او يوازي لوڼي ترې پاته وي، دوه وي يا تر دوو زياتي، نو د ميراث له دريو دوه برخي به د دوی وي.
- خو که يوه وه نو نيمايي به ئې د دې وي.
- د اولاد په شتون کې مور، پلار ته شپږمه شپږمه برخه رسېږي.
- که ئې اولاد نه وو، يوازي مور او پلار ئې وارثان وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه رسېږي، پاته دوه برخي به ئې د پلار وي.
- خو که ئې ورونه وو، نو شپږمه برخه د مور ده او پاته ټول پلار ته سپارل کېږي، ورونو او خويندو ته د پلار په شتون کې څه نه رسېږي.
- د ميراث له وېش مخکي به د مړي وصيت تر سره کېږي او پورونه به ئې پرې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په مکرره توګه د وصیت ذکر د دې لپاره راغلی چې په دې سره د هغو خپلوانو ستونزه هم حل کېدی شي چې په میراث کې ثابته او مشخصه برخه نلري، د مال خاوند کولی شي د خپل مال له درېیمې برخې دوی ته څه وټاکي.
- که دا د میراث وېش ستاسو خپلې خوښې ته پرېښودی شي، پخپله د هر یوه برخه وټاکئ، نو ووایئ چې د هر یوه برخه به څنګه ټاکئ؟ د برخو په ټاکلو کې به کوم څه د ملاك او معیار په توګه غوره کوئ؟ نږدېوالی که ګټه او منفعت؟ پلار ډېر درنږدې او ګټور دئ که زوی؟ د کوم برخه به زیاته غوره کوئ او د کوم لږ؟ تاسو ته ممکنه نه ده چې په دې اړه حکیمانه، عالمانه او عادلانه پرېکړه وکړی شئ.
- دا برخې د هغه الله له لوري ټاکل شوې چې هم ښه پوه دئ او هم د حکمت خاوند، هره پرېکړه ئې حکیمانه او په علم ولاړه پرېکړه ده.

په دې کې هغو کمعقلو کسانو ته هم ځواب ویل شوی چې د میراث د وېش په اړه پر اسلام اعتراض کوي، ځان د ښځو د حقوقو مدافع ګڼي، دې ته ئې پام نه دئ چې د میراث وېش د یوه کامل اقتصادي نظام یوه وړه برخه ده، په دې اړه هر بحث باید د ټول نظام په ترڅ کې وشي، نه یوازې او له نورو برخو بېل!! د اسلام په اقتصادي نظام کې ښځې په داسې حال کې له اقتصادي مکلفیت فارغ او معاف دي چې د شتمنیو د لاس ته راوړلو ګڼ شمېر مدارك لري، له خپلوانو او مېړه میراث ترلاسه کوي، مهر اخلي، خپلې شتمنۍ په کار اچولی شي، کسب کار کولی شي او عوائد درلودی شي، خو هم د پلار په کور او هم د خاوند په کور کې د دې ټول مصارف د نورو په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي!! دا خو باید ښځو ته خاص او فوق العاده امتیاز وګڼو، ډېر کمعقله انسان به دا د ښځو په اړه تبعیض ګڼي، په کار خو دا وه چي دوی ویلي وی: د نارینه برخه لږ او پېټی ئې درونډ دئ، باید ښځه د دې پېټي په پورته کولو کې د ده مرسته وکړي، لږ تر لږه زړه سوی ولري. خو حکیم او علیم خدای همدا غوره کړې، د نارینه د پیاوړو متو تقاضا همدا ده چي پېټی ئې تر ښځو درونډ وي.

اسلام او مریيتوب

ځیني په دې خبري اعتراض کوي چي اسلام ولي مریيتوب تأیید کړی، ولي ئې نارینه وو ته اجازه ورکړې چي وینځي وساتي او حتی له نکاح پرته ورسره مباشرت وکړي، غلامي خو د عدالت خلاف او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ مغایر او د ظالمانه طبقاءتي نظام نښه ده، دا ولي اسلام له یوې خوا د عدالت دعوی کوي او له بلي خوا غلامي او مریيتوب جائز ګڼي!!

د دغو بې خبرو په ځواب کي باید ووایو: مګر تاسو خبر نه یاست چي د مریيتوب د ختمولو لړۍ د اسلام او مسلمانانو په لاس پیل شوه، دا اسلام وو چي هم ئې په ټول پراخ او خور اسلامي خلافت کي د مریيتوب ټغر ټول کړ او هم په ټولي نړۍ کي، اسلام هغه وخت د غلامۍ په ضد غږ اوچت کړ او د غلامانو د آزادولو سلسله ئې شروع کړه چي غرب لا د دې تصور هم نه شو کولی، اروپا او امریکا نږدې دوولس سوه کاله له اسلام وروسته د غلامۍ د ختمولو لپاره تیار شو، په امریکا کي د جمهور رئیس ابرهام لینکلن په دور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي مریيتوب لغو او د غلامانو آزادي اعلان شوه، خو دا اعلان تر کلونو کلونو هسي د کاغذ پر سر د تورو کرښو په څېر پاته وو، په عمل کي غلامانو د مخکي په څېر په غلامۍ کي ژوند کاوو، ډېر له آزادېدو وروسته بېرته خپلو بادارانو ته ورستانه شول، دا ځکه چي نه ذهناً د آزاد ژوند کولو لپاره تیار وو او نه په ټولني کي د دوی لپاره د آزاد ژوند ضروري لوازم او شرائط برابر شوي وو. که حقايقو ته پام وکړو نو په امریکا کي مخکني غلامان لومړی د زمکه والو په هغو بزگرانو بدل شول چي د دوی په زمکو پوري تړلي وو، له زمکو سره به يو ځای خرڅېدل او له يوه به بل ته انتقالېدل او بیا د بورژوازي (پانگوال) نظام په راتلو سره دا په زمکو پوري تړلی مریی په داسي کارگر بدل شو چي د خولو او تنهاکو حاصل ئې د فابریکو د خاوندانو په جېب کي پرېوځي. په پانگه وال نظام کي د غلامانو، بزگرانو او کارگرانو د آزادۍ خبره یوازي هغه څوك کولی شي چي د آزادۍ په معنی او مفهوم نه پوهېږي!!

اسلام د غلامۍ د ختمولو لپاره دغه حکیمانه لار غوره کړه:

- غلامانو او د هغوی بادارانو ته ئې وویل: تاسو په خپلو کي وروڼه یاست، د یوې کورنۍ غړي، د یوه نیکه او انا اولاد.
- مسلمانانو ته ئې امر وکړ چي مریي ته مریی مه وایئ، هغه ستاسو ورور دئ، د ورور خطاب ورته وکړئ، درونډ او له توانه ئې زیات کار ورباندي مه کوئ، په خوراك څښاك کي ئې له ځان سره شریك کړئ.
- وینځي ځان ته نکاح کولی شئ، دا د عار او پېغور خبره مه گڼئ، له نکاح پرته هم کولی شئ له هغوی سره مباشرت وکړئ، په دي سره هم د هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
يوې طبيعي او انساني اړتيا ته ځواب ويل کېږي، څو که هغوی دا مباشرت نه خوښولو نو دې کار ته ئې مه مجبوروئ.

- دا پرېکړه ئې وکړه چي هيڅوک د آزاد انسان د مريي کولو حق نلري او دا په حقيقت کي د غلامۍ د لغو کولو په لار کي لومړی او تر ټولو اساسي اقدام وو.
- د موجوده غلامانو د آزادۍ لپاره ئې له يوې خوا په عام طور خلکو ته وويل: د مريي آزادول د ثواب ستر کار دئ. او په خاصه توګه ئې وويل: له چا چي دا او هغه ګناه وشوه کفاره ئې د غلام آزادول ده.
- بادارانو ته ئې وويل: که ستاسو کوم غلام د آزادېدو غوښتنه وکړه، نو يا ئې مجاني او د الله د رضا لپاره آزاد کړئ او يا ئې د کومي معاوضې او خدمت په مقابل کي، لکه دا چي څو کسان وروزي.
- اسلامي حکومت ئې په دې مکلف کړ چي د دولتي شتمنيو يوه برخه بايد د غلامانو د آزادولو لپاره مختص کړي.

دغه حکيمانه تدابير وو چي نه يوازي په لنډه موده کي د غلامۍ جرړي وايستل شوې، بلکي د پرون ورځي له غلامانو ستر ستر شخصيتونه جوړ شول او د لويو لويو سيمو د چارواکو او واليانو په توګه وټاکل شول.

دا په داسي حال کي چي په اروپا، امريکا او ټولو غير اسلامی هېوادونو کي د غلامۍ بازار ګرم وو او هيچا د انسانانو د برابرۍ شعار نه شو منلی. اما دا چي اسلام ولي له بري وروسته او په ټول حجاز له تسلط بعد غلامي تحريم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړه او د ټولو غلامانو د آزادولو اعلان ئې ونکړ، ځواب ئې باید له یوې خوا د هغه وخت په اجتماعي ظروفو او شرائطو کې ولټوو او له بلې خوا د اجتماعي ستونزو په حلولو کې د اسلام په خاصې کړنلارې کې. اسلام د ځینو خاصو اجتماعي ستونزو د حل کولو لپاره دا کړنلاره خپله کړې چې ورو ورو د هغوی جرړې باسي، تدریجي بدلون غوره ګڼي، لومړی د داسې تبدیلي لپاره ذهني شرائط برابروي، مقدماتي کارونه سر ته رسوي، ریښې یوه په بلې پسې قطع کوي او په پای کې د دې اجتماعي ستونزې کرغېړن بوټی له بېخه باسي، د شراب او قمار په اړه اسلام همدا اسلوب غوره کړ، په تدریج سره ئې د دې خبیثه بوټو جرړې وایستلې، د مریيتوب په اړه ئې هم همدا طریقه اختیار کړه، لومړی ئې وویل: ټول انسانان یو د بل وروڼه او د یوه خدای بندګان دي او له یوه مور او پلار پیدا شوي. بیا ئې وویل: د مریي آزادول د ثواب ستر کار او د ګناهونو د جبران وسیله ده، مسلمانان ئې وهڅول چې غلامان له کومې معاوضې پرته آزاد کړي، بیا ئې وویل: هیڅ (حر) او آزاد انسان نشي مریي کېدی، هیڅوک دا حق نلري چې د (حر) او آزاد انسان په غاړه کې د مریيتوب کړۍ واچوي. بیا ئې وویل: هر غلام دا حق لري چې له خپل مالك سره (مکاتبه) وکړي، یعنې خپله آزادي په بیع واخلي، له غلامۍ آزاد شي او په مقابل کې ئې مالك ته څه ورکړي. او په پای کې ئې وویل: د دولت د مصرفي بودجې یو مورد د غلامانو اخیستل او آزادول دي.

د غلامانو د آزادولو او د غلامۍ د تدریجي ختمولو دا طریقه دې ته ورته ده چې کوم دولت د فیوډالي نظام د ختمولو او د زمکو د عادلانه وېش

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اړه دا فیصله وکړي چې د زیاتو زمکو له خاوندانو زمکې په بیع واخلي او په بې زمکو ئې ووېشي او په دې خاطر د زمکو له مصادرې ډډه کوي چې په دې سره کېدی شي په ډېرو هغو کسانو ناروا تېری وشي چې شتمني او زمکې ئې له جائزو لارو ترلاسه کړې. اسلام نه غواړي په هیچا، تر هیڅ نامه لاندي تېری وشي او جائز حق ئې تر پښو لاندې شي.

غرب او د ښځو حقوق

له هغې ورځې وروسته چې په غربي هېوادو کې مخکنی ظالمانه فیوډالي نظام اوسني پانګوال نظام ته په اوشتو شو، د تولید وسائل له مخکني زوړ حالت نوي حالت ته ارتقاء وکړه، زړه د غویو یوې په ټراکټور بدله شوه، د بزګر او کارګر ځای ماشین ونیولو، زمکه، شتمني او د تولید وسائل د لازیات محدودو شتمنو لاس ته ورغلل، د ټولني اکثریت له زمکې او د تولید له نورو وسائلو محروم او دې ته اړ شول چې د خپلو ورځنیو اړتیاوو د تأمین لپاره د زمکه والو په زمکې او د شتمنو په فابریکې کې د کارګر او بزګر په توګه کار وکړي، د دوی او د دوی د کار اقتصادي ارزښت ورو ورو لږ شي، خبره دې ځای ته ورسېږي چې د ټولني تر نوي سلني زیات وګړي له تولیدي وسائلو او اقتصادي استقلال محروم شي، ژوند ئې د بل په زمکې، فابریکې، شرکت او دفتر پوري وتړل شي، څه چې د خپلو خولو او تناکو په بدل کې ترلاسه کوي لږ برخه ئې ده ته په لاس ورشي او ډېره ئې د شتمن په جیب کې ولوېږي، د پانګوال نظام دغه حالت او بهیر ښځې دې ته اړې کړې چې داسي شاقه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کارونو ته غاړه کښېږدي چې د دوی له فطري جوړښت سره مطابقت نه لري، په کانونو، د درنو وسائلو تولید فابریکو او که ښایسته وي نو د پردې په دفتر کې د سکرتر په توګه کار وکړي، خپل ماشوم او روزنه ئې وړوکتون ته محول کړي، او کار ئې هغه ځای ته ورسېږي چې د اولاد له زېږولو او روزلو لاس واخلي، حتی د خپل عرض او ناموس په پلورلو لاس پورې کړي، دا په داسې حال کې چې په ټول عالم کې تر هر څه ستر کار د ماشوم پیدایښت او د هغه روزنه ده، په ټول کائنات کې داسې کار نشته چې د ماشوم له پیدایښت او روزنې سره برابري وکړی شي، د ماشوم روزنه یوازې دا نه ده چې تی ورکړی شي، ومینځل شي او جامې ئې وربدلې شي، دا کارونه په وړوکتون کې هم کېدی شي، خو هغه څه چې ماشوم ئې له خپلې مور او د هغې په غېږ کې او د هغې له مینې، عاطفې او پېرزوینې ډك چلن زده کوي له بلې لارې او له بل چا ئې نشي زده کولی، په حقیقت کې د ماشوم د شخصیت بنسټ د مور په غېږ کې ایښودل کېږي، دا مور ده چې د ماشوم د راتلونکې شخصیت څرنګوالی ټاکي، د تاریخ لوړ او اتل شخصیتونه د اتلو میندو په غېږ کې روزل شوي، د تاریخ ستر ستر جنایتکاران یا هغه وو چې بدې میندې ئې په برخه شوې یا د مهربانې مور له غېږ محروم شوي، عجیبه ده چې غربیان مور له دې سترې دندې محروموي او د کار لپاره ئې کانونو ته لېږي، او دې ته د میندو د حقوقو نوم ورکوي!!! پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمایي: هغه کس به په جنت کې د ده خوا ته وي، (دومره ورنږدې لکه د لاس دوه منځنۍ ګوتې)، چې یو ماشوم وروزي یا یو یتیم وپالي، اسلام د یوه انسان هدایت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ارزښت ورکوي چي وايي: د چا په لاس چي یو انسان هدایت شي دا تر ټولو هغو شیانو ورته غوره دئ چي د لمر وړانګي پرې لګېږي، حتی که دا ټوله ځمکه د سرو زرو وي، د ده په واک کي وي او د الله تعالی په لار کي ئې وقف کړي تر دې د یوه انسان لارښوونه او هدایت ده ته زیات ثواب ورپه برخه کوي، له دې لارښوونو معلومېږي چي اسلام د یوه ماشوم روزني او د یوه انسان هدایت ته څومره ارزښت ورکړی.

په غرب کي تر انسان ثروت او دولت ته ارزښت ورکړی شوی، انسان او کرامت ئې د شتمنو د ګټو قرباني شوی، نن د غربي هېوادو نوي سلنه شتمني د لس سلني شتمنو په واک کي دي، د امریکا ټولي خبري او تصویري رسنۍ د شپږو لویو شرکتونو په لاس کي دي، څوك چي په غرب کي د سیاسي او اقتصادي آزادۍ او عدالت خبره کوي یا ډېر ناپوه دئ او د آزادۍ او عدالت په حقیقي معنی نه پوهېږي او د غربي ټولني له اجتماعي، اقتصادي او سیاسي جوړښت او تاریخ خبر نه دي، او یا سرسپارلي اجیر مبلغین دي چي د استخباراتي شبکو له لوري ګمارل شوي، دوی دې ته آزادي وايي چي ښځه د نارینه په ملعبې بدله شوې، یوه نانځکه ترې جوړه شوې، د څو ډالرو په بدل کي دې ته چمتو کېږي چي خپل عرض وپلوري، د بل د خوشحالولو لپاره نڅا وکړي، سندري ووايي، د تجارتي موخو لپاره د دې له ښایست کار واخیستل شي، د خلکو جلبولو لپاره سینګار وکړي، حتی بربنډې شي!!!

د دې په مقابل کي اسلام ښځو ته هغه مقام او منزلت ورکړی چي د نړۍ په هیڅ دین او نظام کي ئې بېلګه نشو موندلی، د ژوند په ټولو برخو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د نارينه په پرتله ښځو ته امتيازات ورکړي، له اقتصادي پلوه ئې ښځو ته دا امتياز ورکړی چي د پلار په کورنۍ کي پلار او د مېړه په کورنۍ کي مېړه د ښځي د اقتصادي اړتياوو متکفل دي، او دا په داسي حال کي چي هغه اقتصادي استقلال لري، د عوائدو ټول هغه مدارك ورته منل شوي چي نارينه ته منل شوي، له پلار، مېړه او نورو خپلوانو ميراث ترلاسه کوي او له مېړه مهر، کولی شي خپله شتمني په خپله خوښه په کار واچوي. دې ته نه اړ کېږي چي د اولاد له روزني لاس واخلي او ماشوم وړوکتون ته وسپاري. راشئ د قرآن دې آيت ته ځير شو او وگورو چي د دغو مطالبو په اړه څه وايي:

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ كَيۡ لَا يَكُونَ دُولَةَۢ بَيۡنَ ٱلۡأَغۡنِيَآءِ مِنكُمۡۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٧ الحشر:٧

د دغو کليو د استوگنو کوم څه چي الله پر خپل پيغمبر لوروړلي نو دا د الله، د پيغمبر، د خپلوانو، يتيمانو، مسکينانو او د مسافرانو دي، دا د دې لپاره چي هغه ستاسو د غنيانو تر منځ لاس په لاس نه شي، پيغمبر چي تاسو ته څه درکړي هغه واخلئ او له څه ئې چي منع کړئ له هغه ډډه وکړئ او له الله ووېرېږئ، يقيناً چي الله شديد العقاب دئ.

دلته د اسلام د اقتصادي نظام يو بنسټيز او اساسي اصل زموږ مخي ته ځلېږي، وايي: فيء ځکه غنيمت نه گڼل کېږي او بايد په حاجتمنو ووېشل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چي شتمني د غنيانو تر منځ لاس په لاس نشي، يعني مال او دولت د څو شتمنو او غنيانو په لاس کې محصور او محدود نشي بلکې په پراخه پيمانه وووېشل شي او د څو کسانو په لاس کې د شتمنيو له تمرکز مخنيوی وشي، دا اصل که له يوې خوا مونږ ته لارښوونه کوي چي د غنيمت او فیء د وېش قوانين د دې لپاره وضع شوي چي د مفتوحه سيمو زمکې، مالونه، وسائل او نوري شتمنۍ يوازي د هغو لاس ته ورنشي چي وسله لري او په فتوحاتو کې ئې برخه اخيستې، بلکې د حاجتمنو اړتياوو ته په پام سره په ضروري مواردو کې وکارول شي، له بلې خوا مونږ ته وايي چي د اغنياوو په لاس کې د شتمنيو تمرکز هغه څه دي چي الله تعالی ئې نه خوښوي او دا بايد د اسلامي نظام د مهمو اهدافو په ضمن کې وي چي د شتمنيو وېش عادلانه وي او د اغنياوو په واک کې د هغوی له تمرکز مخنيوی وشي، داسي نه لکه اوسنی غربي پانګوال نظام چي په هغه کې غني ورځ تر بلې لازيات غني کېږي او فقير لازيات فقير کېږي، دا نن په امريکا کې پانګوال نظام په دې منتج شوی چي د متحده ايالاتو نوي سلنه شتمني د څو شتمنو په واک کې ده، که پر امريکا باندي داسي قهرجن او ځواکمن پوليسي نظام حاکم نه وی چي هر پاڅون ئې په شدت او قهر سره ځپلی نو ډېر پخوا به دا نظام ړنګ شوی وو، دا نږدې دوهم کال دئ چي په امريکا کې د دې نظام په ضد تر دې نامه لاندي پاڅون پيل شوی چي (وال سټريټ محاصره کړئ)، وال سټريټ د امريکايي پانګوال نظام د ملا تير دئ، که امريکا د وسلو د خرڅلاو بازارونه له لاسه ورکړي، که ډالر په جهاني تجارتي تبادلاتو کې خپل ځای نورو اسعارو ته پرېږدي او اوسنی

(c) ketabton.com: The Digital Library
اعتبار ئې له منځه ولاړ شي، که امریکا په خپلو مستعمراتو کې خپل مارکیټونه له لاسه ورکړي، نو امریکا به نه یوازي خپل اوسنی حالت د لنډي مودې لپاره ونشي ساتلی بلکي ډېر ژر به د شوروي اتحاد په برخلیك اخته شي.

اسلام دې هدف ته د رسېدو لپاره چي شتمني د اغنیاوو تر منځ لاس په لاس نه شي، ځانګړې جامع او اغېزمنه تګلاره غوره کړې، سود او احتکار ئې حرام کړي چي دا دواړه د پانګوال نظام دوه اساسي بنسټونه دي، د میراث داسي قانون ئې وضع کړی چي د هر شتمن له وفات وروسته د هغه شتمني د ډېرو تر منځ ووېشل شي، زکات ئې فرض کړی، صدقات او کفارې ئې لازم کړې، اغنیاوو ته وایي: ستاسو په مالونو کې د مسکینانو یو ثابت حق دئ چي باید اداء ئې کړئ، حکومت په دې ګماري چي د نېستمنو متکفل وي او د دولت له بیت المال د دوی حاجتونه رفع کړي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library